

การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ปริญญาณิพนธ์
ของ
รำพึง กลิ่นชื่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

พฤษภาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

บทคัดย่อ
ของ
รำพึง กลิ่นชั้น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
พฤษภาคม 2545

รำพึง กลั่นชั้น. (2545). การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี. ปรินต์งานพิมพ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี และเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 48 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ชนิดมาตราประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่า t - test, F - test

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศ ในระดับมากจำนวน 13 แหล่ง ดังนี้ 1) จากแหล่งรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย, 2) จากแหล่งหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ อบต., 3) จากแหล่งหนังสือพิมพ์, 4) จากแหล่งประสบการณ์ความคิดของตนเอง, 5) จากแหล่งประชาชน, 6) จากแหล่งนายอำเภอ, 7) จากแหล่งปลัด อบต., 8) จากแหล่งที่ว่าการอำเภอ, 9) จากแหล่งโครงการฝึกอบรมจากอำเภอ หรือจังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ, 10) จากแหล่งพนักงานส่วนตำบล, 11) จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัด, 12) จากแหล่งผู้ใหญ่บ้าน, 13) และจากแหล่งโครงการฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง

2. จากการเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในทั้งสองตัวแปรไม่พบความแตกต่างกัน

3. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในระดับมากที่สุด คือ เพื่อการบริหารและการจัดการ และมีการใช้ประโยชน์ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ตามลำดับคือ เพื่อการวางแผนพัฒนาตำบล, เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน, เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย, เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน, เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร, เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา, เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ

4. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 โดยที่ประธานกรรมการบริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่าเลขาธิการกรรมการบริหาร และเลขาธิการกรรมการบริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสารมากกว่ากรรมการบริหาร

5. ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการสารสนเทศโดยรวมในระดับมากทุกข้อ

6. จากการเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในทั้งสองตัวแปรไม่พบความแตกต่างกัน

7. ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีความยุ่งยากในการใช้

8. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศที่สำคัญดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางด้านสารสนเทศ, บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสารสนเทศ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับสารสนเทศที่ไม่ทันสมัย ล้าช้า เช่น กฎระเบียบข้อบังคับ หรือเรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเกี่ยวข้องและรับผิดชอบ

APPLICATION AND NEEDS OF INFORMATION OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION
COMMITTEE IN NONTHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
RAMPUNG KLINCHUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University

May 2002

Rampung Klinchun. (2002). *Application and Needs of Information of Subdistrict Administration Committee in Nonthaburi Province*. Master Thesis, M.A. (Library and Information Science). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Pawa Panmekha, Asst. Prof. Nongnath Chairat.

The purposes of this study were to investigate usage of information sources, taking advantage of information, information needs and problems of its usage of Subdistrict Administration Committee in Nonthaburi province and to compare all these aspects by classifying the status of Subdistrict Administration Committee and official ranks of Tambon Administration Organizations

The subjects of this study were 48 staffs of Subdistrict Administration Committee in Nonthaburi province selected from 16 Tambon Administration Organizations.

The research instruments used for collecting data were rating – scale and the data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t – test and F – test

The finding revealed that :

1. In term of the usage of information sources of Subdistrict Administration Committee, it was found that Subdistrict Administration Committee used 13 information sources at high level ; 1) reports and government documents in central and regional sections, 2) documents on working of Subdistrict Administration Committee, 3) newspapers, 4) their own opinions, 5) local people, 6) Sheriffs, 7) Chief of Subdistrict Administration Committee, 8) District offices, 9) training projects in districts or province and other government departments, 10) staffs from Tambon Administration Organization, 11) province governors, 12) heads of villages and 13) training projects in center of Department of Local Administration.

2. According to the comparison of the usage of information sources of Subdistrict Administration Committee between two groups of staffs categorized by status of Subdistrict Administration Committee and groups of official ranks in Tambon Administration Organizations, it revealed that the two factors were not different.

3. As for taking advantage of information of Subdistrict Administration Committee, it indicated that its usage was at the highest level for administration and management and was at high level in the following 7 purposes respectively : to plan Tambon's Development, to solve problems in working, to organize budget, to make decision in working, to enhance knowledge or to follow news movement, to refer data in conferences, training or seminar and to promote job and status.

4. As a result of the comparison of taking advantage of information of Subdistrict Administration Committee between two groups of staffs classified by the status of Subdistrict Administration Committee and these official ranks in Tambon Administration Organization, it was found that they taking advantage of information of staffs having different status overall was statistically different at 0.01 level. It was relevant to the third hypotheses: the executive committee

president took advantage of information in order to make up his decision in working, to solve problems during working more than executive committee secretary and executive committee secretary took advantage of information to enhance knowledge or to follow news movement more than executive committee.

5. Due to information needs of Subdistrict Administration Committee, it revealed that overall SAC needs information at high level in all aspects.

6. According to the comparison of information needs of staffs of Subdistrict Administration Committee classified by the status of Subdistrict Administration Committee and group of official ranks of Tambon Administration Organizations, it indicated that both factors were not different.

7. Regard to problems in usage of information sources of Subdistrict Administration Committee it was concluded that Subdistrict Administration Committee had problems in using electronic information sources at high level in two aspects: lack of technology application skill and usage difficulty.

8. Further opinions of Subdistrict Administration Committee about the usage of information sources and problems in using information sources were Tambon Administration Organization did not have technological expects; staffs in Tambon Administration Organization did have Knowledge of information; and Tambon Administration Organization abstained out of date and delayed information such as regulations, or matters in which Tambon Administration Organization had to involve and for which it was responsible.

ปริญญาบัตร

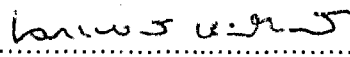
เรื่อง

การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ของ

นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)

วันที่เดือน..... พ.ศ. 2545

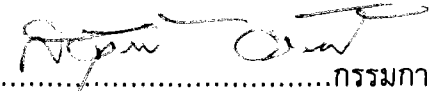
คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ พวา พันธุ์เมฆา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นงนารถ ชัยรัตน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนปริญญานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึก ซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา และรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนปริญญานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ แนวคิดและคำแนะนำ ปรึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา ดร.สุวรรณ พินิตานนท์ และอาจารย์สิดาพร พุทธรเสน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณ กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง และมูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกท่าน ที่กรุณาให้ ความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ และผู้อำนวยการสำนักวิชาการ อาจารย์จิตรา นิลพงษ์ ที่ได้ให้ความสนับสนุนในเรื่องการศึกษาและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ อาจารย์สุรพล ฤกษ์สำเร็จ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้วิจัย อาจารย์อัญชลี สิทธิกุลธร ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการวิเคราะห์ผลข้อมูลและในเรื่องต่างๆ แก่ผู้วิจัย อาจารย์อภิชาติ บัวหอมที่ได้ เรียบเรียงบทคัดย่อภาษาอังกฤษ อาจารย์ปรีชัช ดาวอุดม ที่ได้ให้ข้อมูลความรู้ด้านองค์การบริหารส่วนตำบล แก่ผู้วิจัย และอาจารย์จตุพล ยงศร อาจารย์ดวงสุดา เฉลิมพร ที่ได้ช่วยเหลือในด้านการทำงานของห้องสมุด และเป็นกำลังใจให้เสมอมา รวมทั้งเพื่อนร่วมงานในสำนักวิชาการทุกคน

ขอขอบคุณ คุณจิตติชน จิตติสุขพงษ์ คุณสุภี รอดพลอย และเพื่อนร่วมรุ่น และรุ่นน้องทุกๆคน ที่ให้ ความช่วยเหลือและกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณสมควร ไชยโต ที่สนับสนุนและส่งเสริมด้านการศึกษา ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจใน ทุกๆ เรื่องด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่วันเพ็ญ ชุ่มชาติ คุณพ่อมงคล และคุณแม่ประทุม ไชยโต ที่ได้ให้การ สนับสนุนในด้านการศึกษารวมทั้งให้กำลังใจที่สำคัญแก่ผู้วิจัยตลอดมา

รำพึง กลิ่นชั้น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่วิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมุติฐาน.....	6
2. เอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	7
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ.....	7
การใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน.....	9
แหล่งสารสนเทศ.....	13
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล.....	15
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
ความมุ่งหมายของการวิจัยวิจัย.....	97
สมมุติฐานในการวิจัย.....	97
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	98
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	99
อภิปรายผล.....	103
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และจดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	115
ภาคผนวก ข จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ และรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง.....	123
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์.....	131
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	55
3 จำนวนอุปกรณ์สำนักงาน	57
4 จำนวนการบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์.....	57
5 ระบบจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร.....	59
6 จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศ.....	59
7 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไม่มีเครื่องขั้วซีดีรอม.....	60
8 จำนวนเครื่องพิมพ์.....	60
9 การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี.....	61
10 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล.....	65
11 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นผลรวม และแต่ละแหล่งสารสนเทศที่พบ ความแตกต่างเป็นรายคู่.....	73
12 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายข้อ ที่พบความแตกต่างเป็นราย.....	74
13 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหาร ส่วนตำบล.....	78
14 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี.....	82
15 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล.....	83
16 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การ บริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	85

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	87
18 ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี.....	88
19 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล.....	89
20 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่.....	91
21 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล	92
22 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี.....	93

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542	22
2 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1	23
3 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2	24
4 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3	25
5 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4	26
6 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5	27

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2535 มาตรา 4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจัดเป็นการบริหารที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เนื่องจากการกระจายอำนาจการปกครองจากรัฐไปสู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เพราะในท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการและปัญหา ดังนั้นการบริหารงานราชการส่วนท้องถิ่นจึงส่งผลให้การบริหารงานท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง (ชวงค์ ฉายะบุตร. 2539 : 15)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันมี 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล แบ่งโครงสร้างออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.) ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้านของตำบลนั้นๆ หมู่บ้านละ 2 คน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อแผนพัฒนาตำบล ร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (คณะกรรมการบริหาร อบต.) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เลือกประธานกรรมการบริหาร 1 คน กรรมการบริหาร 2 คน และมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ปลัด อบต.) เป็นเลขานุการกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามกฎหมายกำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่หลัก คือ การพัฒนาตำบล ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตราที่ 67 (กรมการปกครอง. 2542 ก : 12-29) ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ่มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความ

จำเป็นและสมควร

สำหรับในมาตราที่ 68 กำหนดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการบริโภคและการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างหรือโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรกร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

หากพิจารณาจากโครงสร้างการบริหารงานและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถสรุปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ดีที่สุด ช่วยให้คนในท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้ แต่รูปแบบการปกครองยังมีปัญหาในการบริหารงาน คือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความพร้อมหรือความสามารถในการบริหารจัดการ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะสมาชิกหรือคณะกรรมการบริหาร ขาดทักษะในการบริหารจัดการ การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การบริหารการคลัง งบประมาณและการพัสดุ ประกอบกับประชาชน องค์กร หน่วยงานราชการ ขาดความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (โกวิทย์ พวงงาม.

2541 : 33) ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกิดจากการขาดระบบสารสนเทศที่เหมาะสม โดยเฉพาะระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System = MIS) เพราะสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทกับการทำงานและถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญของหน่วยงาน เพราะเป็นทรัพยากรรายการที่สี่ขององค์กร คือ ต่อจาก มนุษย์ (Man) เครื่องจักรกล (Machine) และ เงิน (Money) (ครรรชิต มาลัยวงศ์. 2541 : 71-72) หากผู้บริหารได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ ถูกต้อง ที่เที่ยงตรง และทันสมัย ประสิทธิภาพในการบริหารงานจะเพิ่มขึ้น และสามารถเอื้อประโยชน์กลับคืนสู่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

จังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีรูปแบบการบริหารงานแบบราชการส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล คือ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลครบทั้ง 37 ตำบล เป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเป็นผลจาก

ความเจริญและการขยายตัวของกรุงเทพฯ จึงทำให้จังหวัดนนทบุรีประสบกับปัญหาสำคัญหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย ปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาเรื่องยาเสพติด และปัญหาอื่นๆ อีกหลายประการ (รัตนา ศิริพูล. 2543 : 195-203)

ดังนั้นการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้นกับจังหวัดนนทบุรีให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีการนำสารสนเทศมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน เพราะสารสนเทศจะเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้สามารถวางแผน ตัดสินใจ ตลอดจนแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการมากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี เพื่อให้การบริหารงานตามบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นฝ่ายที่จัดทำแผนพัฒนาตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งต้องใช้สารสนเทศในด้านต่างๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามเป้าหมายของการปกครองรูปแบบดังกล่าว

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี
6. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
7. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางในการจัดหาและจัดบริการสารสนเทศให้แก่กรมการปกครอง กองราชการส่วนตำบล กรมประชาสัมพันธ์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่ปฏิบัติงานในปี 2544 จำนวนทั้งสิ้น 148 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล 37 แห่ง ในจังหวัดนนทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่สุ่มจากประชากรในข้อ 1 จำนวน 48 คน โดยใช้การสุ่มตามสัดส่วนระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล และในแต่ละระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้เป็นการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ตัวแปรที่วิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คือ
 - 1.1 สถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
 - 1.1.1 ประธานกรรมการบริหาร
 - 1.1.2 กรรมการบริหาร
 - 1.1.3 เลขานุการกรรมการบริหาร
 - 1.2 ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
 - 1.2.1 กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ระดับชั้นที่ 1 - ระดับชั้นที่ 2
 - 1.2.2 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ระดับชั้นที่ 3 - ระดับชั้นที่ 5
2. ตัวแปรตาม
 - 2.1 การใช้แหล่งสารสนเทศ
 - 2.2 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ
 - 2.3 ความต้องการสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้แหล่งสารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศที่ค้นหาจากแหล่งต่างๆ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรีไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งการวัดปริมาณการใช้แหล่งสารสนเทศ จะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้จำแนกแหล่งสารสนเทศที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรีใช้ ออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ ตนเอง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ทรงคุณวุฒิในตำบล 2) แหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ศูนย์ข้อมูลตำบล การอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน 3) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร 4) แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ ได้แก่ ข่าวส่งเสริมสภาตำบล รายงานและเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย 5) แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล ฐานข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการวัดการใช้แหล่งสารสนเทศจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด / ไม่ได้ใช้

3. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกประโยชน์ของสารสนเทศออกเป็นด้านๆ 11 ด้าน คือ 1) เพื่อการบริหารและการจัดการ 2) เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3) เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย 4) เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน 5) เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน 6) เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ 7) เพื่อการศึกษาให้ได้คุณวุฒิสูงขึ้น 8) เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ หรือติดตามข่าวสาร 9) เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ 10) เพื่อเป็นวิทยากร 11) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุม หรืออบรม หรือสัมมนา ในการวัดการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด / ไม่ได้ใช้

4. ความต้องการสารสนเทศ หมายถึง ความประสงค์หรือความอยากได้รับสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ได้ จำแนกสารสนเทศออกเป็น 11 ด้าน คือ 1) สารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ 2) สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ 3) สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย 4) สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง 5) สารสนเทศด้านสาธารณสุขและอนามัย 6) สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 7) สารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 8) สารสนเทศด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ 9) สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ 10) สารสนเทศด้านปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม 11) สารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการวัดความต้องการสารสนเทศจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด / ไม่ได้ใช้

5. ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากการใช้แหล่งสารสนเทศที่ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลประสบ จึงทำให้ไม่สามารถได้รับสารสนเทศที่ต้องการ ในการวัดปัญหาในการใช้แหล่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด / ไม่มีปัญหา

6. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน และเลขานุการ กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาจากตัวแทน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ คือประธานกรรมการบริหาร จำนวน 1 คน กรรมการบริหาร จำนวน 1 คน และเลขานุการกรรมการบริหาร จำนวน 1 คน รวมเป็น 3 คน

7. ระดับชั้นของ อบต. หมายถึง การจัดลำดับชั้นของ อบต. โดยพิจารณาจากเกณฑ์รายได้ ดังนี้

- อบต. ชั้น 1 มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป
- อบต. ชั้น 2 มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 12 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 20 ล้านบาท
- อบต. ชั้น 3 มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 6 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 12 ล้านบาท
- อบต. ชั้น 4 มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 3 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 6 ล้านบาท
- อบต. ชั้น 5 มีเกณฑ์รายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท

สมมุติฐานในการวิจัย

1. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีกลุ่มของระดับชั้นของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศแตกต่างกัน
4. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีกลุ่มของระดับชั้นของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศแตกต่างกัน
5. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน
6. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีกลุ่มของระดับชั้นของ องค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ
2. การใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน
3. แหล่งสารสนเทศ
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
5. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ

ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ Information พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 831) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สารสนเทศ” คือ ข่าวสาร การแสดง หรือการชี้แจงข่าวสารข้อมูล สำหรับในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ได้มีผู้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้หลากหลายดังนี้

พวา พันธุ์เมฆา (2541 : 2) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ ข้อความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง มโนคติ สิ่งที่ได้เห็น เหตุการณ์ ความคิด รวมทั้งกระบวนการต่างๆ ที่มีความหมายเฉพาะแน่นอนในบริบทหนึ่งๆ และสิ่งเหล่านี้ ได้เก็บบันทึกไว้ในวัสดุสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และสื่อโสตทัศนอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ นงลักษณ์ ไม่นายกิจ (2526 : 26) ที่ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ ข่าว (News) ข้อเท็จจริง (Facts) ข้อมูล (Data) ตลอดจนความรู้ที่ได้จากการศึกษา การศึกษาและการสอน ซึ่งมีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปของวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์

สุจริต บัวพิมพ์ (2533 : 10) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า สารสนเทศ คือ ผลที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ แล้วนำผลของการประมวลนั้นไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน

และเมื่อพิจารณาความหมายของสารสนเทศ ตามแนวคิดของ ฮาร์รอด (Harrod. 1987 : 381) ที่ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่รวบรวมในรูปแบบที่กว้างขวาง บันทึกลงในกระดาษ หรือสื่ออื่นๆ และสามารถสื่อสารกันได้ จึงสามารถสรุปได้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ข้อเท็จจริง ที่มีการบันทึกในรูปแบบต่างๆ โดยมนุษย์ โดยทั้งวิธีที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทั้งต่อตัวบุคคลและสังคม

ความสำคัญของสารสนเทศ

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมสารสนเทศ (Information Society) เนื่องจากประเทศได้มีการพัฒนาในทุกด้านอย่างกว้างขวาง มีการค้นคว้าทดลอง วิจัย ซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและวิชาการต่างๆ เกิดความต้องการข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันสารสนเทศเองก็มีการเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกินกำลังที่ผู้ใช้จะสามารถวิเคราะห์และนำสารสนเทศนั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

การก้าวสู่สังคมสารสนเทศที่แท้จริงจะยั่งยืนและประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ แนวทางการพัฒนาประเทศมุ่งแก้ไขปัญหาของประชาชนผู้ด้อยโอกาส และชาวชนบทที่ห่างไกล ซึ่งถือได้ว่าเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ รัฐบาลต้องมีมาตรการในการเผยแพร่สารสนเทศที่จำเป็นให้แก่ประชาชนกลุ่มนี้ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เท่าเทียมกับผู้อื่น หากละเลยประชาชนกลุ่มนี้ก็จะเท่ากับว่ามีประชาชนกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ที่สามารถใช้ประโยชน์ของสารสนเทศได้ ผลที่เกิดขึ้นก็คือช่องว่างระหว่าง ผู้มีสารสนเทศ กับผู้ไร้สารสนเทศ เกิดขึ้นควบคู่ไปกับช่องว่างทางรายได้ของประชาชาติ (คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2538 : 2)

เราอาจกล่าวได้ว่า บุคคลทุกวงการทุกอาชีพต่างจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารเพื่อการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ อาทิ การทำงาน การศึกษา การวิจัย การบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อการตัดสินใจ (จิรพรรณ บุญหนุน, 2542 : 2) และในส่วนขององค์กร สารสนเทศ มีความสำคัญและมีบทบาทในการบริหารงานขององค์กรโดยนำมาใช้สำหรับการวางแผนงาน การควบคุมการดำเนินงาน และการตัดสินใจของกระบวนการประกอบธุรกิจ (พริชิตา วิเชียรปัญญา, 2543 : 3) นอกจากนี้ สารสนเทศ ยังเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำเราไปสู่โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง เพราะเบื้องหลังแนวโน้มที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ก็คือ สารสนเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้ที่เรียนรู้สารสนเทศ จะสามารถอยู่รอดและเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคตได้ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2538? : 29-30)

สารสนเทศจึงมีความสำคัญมากต่อบุคคลและสังคม โดยแมนมาส ซวลิต (2533 : 11) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคล ในการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคล บุคคลใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน วิเคราะห์ วินิจฉัย ตัดสินใจ ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้แก้ปัญหาและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ใช้ตอบคำถามที่ต้องการทราบ บุคคลได้มีการใช้สารสนเทศตลอดเวลา บุคคลที่จะประสบความสำเร็จและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จำเป็นจะต้องได้รับสารสนเทศที่ถูกต้องและเหมาะสม รวดเร็วและสอดคล้องกับการนำไปใช้
2. ความสำคัญต่อสังคม สังคมที่ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการกระจายและการใช้สารสนเทศ จะเป็นสังคมที่เจริญก้าวหน้าทั้งด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ ซึ่งสารสนเทศก่อให้เกิดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม เป็นการขจัดความไม่รู้โดยให้ประชาชนมีความสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ สารสนเทศมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกับทรัพยากรประเภทอื่นๆ สารสนเทศที่มีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอ และทันสมัยจะทำให้สังคมนั้นสามารถพัฒนาความสามารถบุคคลในองค์กรทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลให้สามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

การใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน

การศึกษาถึงการใช้สารสนเทศนั้น ควรเริ่มต้นจากการศึกษาถึงความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรก่อน เพราะเมื่อบุคคลพบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ จะมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

ความต้องการสารสนเทศ

ซัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2537 : 90) ได้กล่าวว่า ความต้องการสารสนเทศ (Information needs) มีลักษณะเป็นค่านามธรรมใช้แทนแนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจที่ทำให้คนเราต้องการแสวงหาสารสนเทศและใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มความเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ความต้องการสารสนเทศเกิดขึ้นจากการที่คนเราตระหนักถึงความไม่รู้หรือความไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน หรือเกิดจากความจำเป็นในการศึกษาหาความรู้หรือการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลซึ่งจะสัมพันธ์กับภาระหน้าที่และอาชีพของตนเอง ดังนั้นความต้องการสารสนเทศจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์และบุคคลที่สังเกตเห็นความต้องการของตน ความต้องการสารสนเทศจึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ในชีวิตประจำวัน และแสดงออกโดยพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

สำหรับระดับความต้องการสารสนเทศตามลำดับขั้นทางจิตวิทยา ศิริพร สุวรรณะ. (2529 : 7-8) ได้แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ความต้องการที่อยู่ใต้จิตสำนึก (Subconscious need) คือ ความต้องการที่มีอยู่ในจิตใจของผู้ใช้สารสนเทศ ซึ่งบางครั้งผู้ใช้สารสนเทศไม่รู้สึกว่าตนเองต้องการสิ่งนั้น
2. ความต้องการที่อยู่ในจิตสำนึก (Conscious need) คือ ความต้องการที่ผู้ใช้เริ่มตระหนักว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ ในระดับนี้ผู้ใช้สารสนเทศ พบว่าตนเองมีคำถามที่ต้องการคำตอบ
3. ความต้องการที่แสดงออก (Formalized need) คือ ความต้องการในระดับชัดเจน ก่อให้เกิดผลในการนำสารสนเทศมาใช้ ผู้ใช้สามารถระบุได้ว่ามีความต้องการสารสนเทศอย่างไร มีขอบเขตแค่ไหน นอกจากนี้ผู้ใช้สารสนเทศอาจค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง
4. ความต้องการที่ปรับตามระบบสารสนเทศ (Compromised need) เมื่อผู้ใช้สามารถระบุความต้องการของตนแล้ว นักสารสนเทศและผู้ใช้จะต้องตีความหมายของความต้องการให้สอดคล้องกับระบบกลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศของระบบสารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้อาจได้รับสารสนเทศที่ต้องการทั้งหมดหรืออาจได้รับเพียงบางส่วนก็ได้

นีลามะกัน (Chowdhury. 1999 : 184-185 ; citing Neelameghan. 1992. *Information for small enterprises.*) ระบุถึงความต้องการสารสนเทศของบุคคลที่แตกต่างกันตามลักษณะงาน บทบาท และหน้าที่ ดังนี้

1. การวางแผน ต้องการสารสนเทศที่ใช้ในการคาดการณ์ระยะยาวของการพัฒนาต่างๆ ผลกำไรตลอดจนการกำหนดทิศทางการพัฒนา
2. การวิจัย ต้องการสารสนเทศที่ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญของผลผลิตและโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับเงินทุนและเวลาที่มีอยู่ การแก้ไขปัญหา หลีกเลี่ยงการหลงประเด็นการแนะนำให้ยุติโครงการที่ไม่ให้ผลกำไร
3. วิศวกรรม ต้องการสารสนเทศที่จะช่วยกำหนดรายละเอียด การออกแบบและทดสอบต้นแบบ (prototypes) การผลิต การปรับการออกแบบในขั้นท้ายสุด และตัวแบบ การให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยข้อมูลย้อนกลับ

4. การผลิต ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดตารางเวลา การกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการผลิต การตรวจสอบเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ การปฏิบัติและทดสอบโครงการนำร่อง การควบคุมคุณภาพ

5. การตลาด ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์การตลาด การวิจัยผู้บริโภค การทำนายพัฒนาการทางการตลาด การทดสอบการตลาด การแก้ไขปัญหาเรื่องการจำหน่าย การส่งเสริมการขาย และการโฆษณา

6. การประชาสัมพันธ์ ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ทั้งหมด นับตั้งแต่การชี้แจง / ตอบโต้คำวิจารณ์จากภายนอก ไปจนถึงการสร้างภาพลักษณ์ให้องค์กร

7. การบรรจุหีบห่อ / การนำสินค้าออกสู่ตลาด ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการพิเศษของผู้บริโภค ความปลอดภัยของสินค้า ความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการ

8. การเงิน ต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย การกำหนดราคา แหล่งเงินทุนและการระดมทุนงบประมาณและการควบคุมงบประมาณ การระแวงระวังในการใช้จ่ายเกิน

9. การจัดการในระดับสูงสุด ต้องการสารสนเทศที่จะช่วยในการประสานงานของกลุ่ม / ฝ่ายต่าง ๆ การตัดสินใจที่จะดำเนินการต่อไปหรือเลิกล้มโครงการในกรณีที่เป็น การวางนโยบาย การติดต่อกับรัฐบาล และหน่วยงานภายนอก

และเนีลาเมกัน (Chowdhury. 1999 : 186 ; citing Neelameghan. 1992. *Information for socio-economic development planning : general overview*. p. 5-3) ยังได้กล่าวถึงการใช้สารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาชุมชนที่จำเป็นต้องมีสารสนเทศที่สำคัญ 3 ประเภท ได้แก่ (1) สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ (2) สารสนเทศเกี่ยวกับประชากร และ(3) สารสนเทศเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม การเก็บรวบรวมสารสนเทศเหล่านี้ทำได้หลายวิธี เช่น การสำรวจสำมะโนประชากร แผนที่ ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับชุมชน

สารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนประกอบด้วย (1) ข้อมูลทั่วๆ ไปเกี่ยวกับพื้นที่ อาณาเขต ประชากร ครัวเรือน อัตราการรู้หนังสือ อัตราการเกิดการตาย (2) ปัญหาเฉพาะของชุมชน (3) รูปแบบ วัตถุประสงค์ และวิธีการทางการเกษตรและปศุสัตว์ (5) ข้อมูลด้านการประมง (6) อุตสาหกรรมในครัวเรือน (7) ข้อมูลด้านการค้าขาย (8) ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของชุมชนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ในระดับครัวเรือน สารสนเทศที่สำคัญได้แก่ (1) สารสนเทศเกี่ยวกับสมาชิกครัวเรือน (2) รูปแบบการจ้างงาน (3) สภาพบ้านเรือน และสิ่งต่างๆ ของชุมชน (4) ทรัพยากรของชุมชน เช่น ที่ดิน ปศุสัตว์ (5) รูปแบบการใช้จ่ายในการบริโภค (6) สภาพสุขภาพอนามัย (7) อัตราการรู้หนังสือ สภาพทางการศึกษา เป็นต้น

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้เสนอแนะสารสนเทศที่อาจเป็นที่ต้องการในการวางแผนพัฒนาชุมชนไว้หลายด้าน ได้แก่ (1) พื้นที่ทางการเกษตร (2) สัดส่วนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการปรับปรุง (เช่น มีระบบชลประทาน การระบายน้ำ พื้นที่ลัดหล่น) ต่อพื้นที่ทำเกษตรทั้งหมด (3) ผลผลิตและอัตราผลิตของพืชผล (4) ความหนาแน่นในการเพาะปลูก (5) จำนวนปศุสัตว์ชนิดต่างๆ และจำนวนหน่วยเฉลี่ยของปศุสัตว์ต่อเกษตรกรรายบุคคล (6) การกักขังเงินต่อครัวเรือน (7) จำนวนร้อยละของประชากรที่ทำรายได้ทางการเกษตร (8) จำนวนร้อยละของประชากรที่ไม่ทำรายได้ในการเกษตร (9) จำนวนร้อยละของที่ดินที่ครอบครองโดยกลุ่มเกษตรกรขนาดต่างๆ (10) จำนวนแรงงานเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละของจำนวนประชากรที่ทำรายได้ทางการเกษตร (11) อัตราค่าจ้างเฉลี่ยของแรงงานเกษตรกรรม (12) ร้อยละของหัวหน้าชุมชนที่ไม่มีที่ดิน (13) ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้าน / ที่ดินเป็นของตนเอง (14) ร้อยละของครัวเรือนที่มีสภาพความเป็นอยู่ดี

(15) ร้อยละของครอบครัวที่มีความสะดวกพื้นฐาน เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ระบบสุขาภิบาล (16) อัตราส่วนของนักเรียนระดับประถมศึกษา (17) อัตราส่วนของผู้เข้าเรียนระดับประถมศึกษา (18) อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ และ (19) จำนวนร้อยละของชาวชนบทที่มีส่วนร่วมในการออกแบบ กำกับดูแล ประเมินผลโครงการด้านเกษตรและพัฒนาชนบท

จากความต้องการสารสนเทศที่เกิดขึ้นจะส่งผลให้บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรมีความต้องการในการใช้สารสนเทศและมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาสารสนเทศมาตอบสนองความต้องการนั้น โดยบุคคลจะมีความต้องการสารสนเทศที่ถูกต้อง เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างรอบคอบ อันเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าว การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่ตนเองสนใจหรือการติดตามสถานการณ์ความเป็นไปของบ้านเมือง ความต้องการสารสนเทศดังกล่าวนี้ ทำให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจากห้องสมุด หน่วยงานต่างๆ และบุคคลที่สามารถให้สารสนเทศที่ต้องการได้ จึงมีผู้ให้ความหมายของการแสวงหาสารสนเทศไว้ดังนี้

การแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติใดๆ ก็ตามของบุคคลในอันที่จะค้นหาข้อมูลที่จะสนองตอบความต้องการ การแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางปฏิบัติที่บุคคลได้กระทำเพื่อสนองตอบความต้องการสารสนเทศของตน (Chen and Hemon. 1982 : 5)

ประภาวดี สืบสนธิ์. (2532 : 25) ให้ความหมาย การแสวงหาสารสนเทศ ว่าหมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อหาข้อมูล ข่าวสารที่จะตอบสนองความต้องการที่ตนตระหนักและเล็งเห็น ความต้องการที่เล็งเห็นนี้ จะแสดงออกและนำไปสู่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

การใช้สารสนเทศ

การใช้สารสนเทศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังผู้ใช้พบว่า ตนเองต้องการสารสนเทศเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา หรือนำมาประกอบการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การใช้สารสนเทศจะทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจนั้นขึ้นอยู่กับสารสนเทศที่ผู้ใช้ได้รับ หากสารสนเทศที่ผู้ใช้ได้รับนั้นมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้มีการแสวงหาสารสนเทศในครั้งต่อไป และตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศมากขึ้น

คิง และ คิง ได้แบ่งการใช้สารนิเทศออกเป็น 5 กลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นหัวข้อในการประชุม White House Conference on Library and Information Service ดังนี้ (ประภาวดี สืบสนธิ์. 2530 : 56-57 ; อ้างอิงจาก King and King. 1979. *Issues and Resoloutions : a Summary of Pre-conference Activities, Roport to the National Commission on Libraries and Information Science.*) ดังนี้

1. การใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน เพื่อรู้ข่าวสารปัจจุบัน เพื่ออยู่รอดในสภาวะวิกฤติ เพื่อความบันเทิง และเพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะชน

2. การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาค้นคว้าเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคลนั้น โดยปกติบุคคลมีเรื่องที่ตนเองสงสัย อยากรู้ตลอดเวลา ความสงสัย ความอยากรู้อจึงเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศ สารสนเทศที่ได้จึงช่วยเพิ่มพูนปัญญา ความรอบรู้ของบุคคลนั้นให้ลึกซึ้งกว้างไกล

3. การใช้เพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงองค์การ ในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะประกอบอาชีพอะไร ย่อมมีความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศเพื่อช่วยเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ลักษณะอาชีพเป็นตัวกำหนดการใช้สารสนเทศเพื่อช่วยการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างผลผลิตและบริการและเพื่อ

สร้างผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มหรือองค์การ

4. การใช้สารสนเทศเพื่อปกครองสังคมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้สารสนเทศเพื่ออธิบายข้อมูลของประเทศชาติ เช่น สำมะโนประชากร และเพื่อการดำเนินงานของรัฐ เช่น การออกกฎหมายข้อบังคับ

5. การใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์นานาชาติ เช่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่นๆ และการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

ผู้ใช้สารสนเทศแต่ละบุคคล แต่ละกลุ่มจะมีความต้องการสารสนเทศและการใช้แหล่งสารสนเทศที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการดังนี้ (จิรวรรณ ภัคติบุตร. 2532 : 176)

1. ภารกิจทางด้านอาชีพและหน้าที่การงานของผู้ใช้สารสนเทศ ความแตกต่างของบุคคลแต่ละกลุ่มอาชีพและตำแหน่งหน้าที่การงานมีส่วนกำหนดลักษณะความต้องการและการใช้สารสนเทศเป็นอย่างมาก ดังนี้

1.1 หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน เช่นบุคคลที่ปฏิบัติงานในด้านการวิจัย การวางแผนการผลิต การงานที่รับผิดชอบ

1.2 สาขาวิชาที่ใช้ใช้ประกอบอาชีพและปฏิบัติงาน เช่น ครู สถาปนิก แพทย์ ฯลฯ ผู้ใช้ย่อมต้องการสารสนเทศในสาขาของตน เช่น ครูย่อมต้องการสารสนเทศด้านการศึกษา การพัฒนาการสอน เพราะจะได้นำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของตนเองได้

1.3 ลักษณะและสภาพแวดล้อมของหน่วยงานที่ผู้ใช้สารสนเทศสังกัด จะมีผลต่อการใช้สารสนเทศของพนักงานแต่ละคน ถ้าเป็นบริษัทธุรกิจที่ทำการค้าได้ พนักงานจำเป็นต้องติดตามและรับข้อมูลข่าวสารในสาขานั้นๆหรือที่เกี่ยวข้อง

2. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้ใช้สารสนเทศ เป็นส่วนสำคัญที่กำหนดความต้องการสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ เพราะเป็นพื้นฐานและความสนใจส่วนตัวของผู้ใช้แต่ละคนประกอบด้วย

2.1 สาขาวิชาที่ผู้ใช้สารสนเทศได้ศึกษามา หรือผู้ใช้มีพื้นฐานและความสนใจในสาขาวิชานั้นๆ หรือที่พัฒนาในภายหลัง สาขาวิชาเป็นสิ่งกำหนดความใฝ่ใจเบื้องต้นในการใช้และไม่ใช้สารสนเทศในขณะเดียวกัน ผู้ใช้มักจะสนใจค้นหาสารสนเทศที่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับสาขาของตนทั้งโดยการเรียนรู้การศึกษอบรรณมาในสาขาวิชานั้นหรือโดยความสนใจก็ตาม

2.2 ระดับการศึกษาของผู้ใช้ หมายถึง ความรู้ในระดับต่างๆ เช่น ระดับวิชาชีพ ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก เป็นต้น ระดับการศึกษามีผลต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ ระดับการศึกษาที่สูงย่อมต้องการสารสนเทศที่ลึกซึ้ง เจาะจงเฉพาะสาขาวิชามากขึ้น

2.3 สภาพแวดล้อมส่วนตัวของผู้ใช้ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม อายุ ประสบการณ์การทำงานและความสนใจส่วนตัว ที่อาจมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและการทำงานของผู้ใช้สารสนเทศแต่ละบุคคล

3. การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ คือ ความสะดวกในการรับสารสนเทศของผู้ใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น การมีแหล่งสารสนเทศและคู่มือช่วยค้นคว้า รวมทั้งฐานข้อมูลต่างๆ ในหน่วยงานของตน หรือสถานที่ใกล้เคียงที่สามารถอำนวยความสะดวกในการค้นหาสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และผู้ใช้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว

แหล่งสารสนเทศ

เมื่อบุคคลทราบความต้องการของตนเอง ก็จะมีวิธีการที่จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ตนเองต้องการมากที่สุด

แหล่งสารสนเทศ (Information source) หมายถึง แหล่งที่ให้กำเนิดสารสนเทศ หรือแหล่งที่รวบรวมสารสนเทศไว้ให้บริการในสังคม ปัจจุบันมีแหล่งสารสนเทศเกิดขึ้นมากมาย การพิจารณาเลือกแหล่งสารสนเทศนั้น ขึ้นอยู่กับการที่บุคคลมีความตระหนักถึงแหล่งสารสนเทศนั้นๆ ในระดับใด (พิมพ์ราไพ เปรมสมิทธิ. 2533 : 16-17)

ประภาวดี สืบสนธิ. (2532 : 27) ได้จำแนกสารสนเทศออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. แหล่งสารสนเทศที่ปรากฏ หมายถึง แหล่งสารสนเทศทั้งหลายที่มีอยู่ในสังคม ทั้งแหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล และแหล่งสารสนเทศภายนอกตัวบุคคลที่เป็นผู้แสวงหาสารสนเทศ

2. แหล่งสารสนเทศที่รู้ หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่ผู้ใช้รู้จัก ซึ่งอาจจะมีน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับผู้ใช้ ซึ่งแหล่งสารสนเทศที่รู้จักนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งสารสนเทศประเภทที่ 1

3. แหล่งสารสนเทศที่สามารถจะใช้ได้ หมายถึง แหล่งที่ผู้ใช้สะดวกและสามารถเข้าไปใช้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ เช่น ระยะเวลา แรงงาน เงิน ที่บุคคลนั้นจะพิจารณาเลือกใช้ซึ่งแหล่งสารสนเทศที่สามารถจะใช้ได้จะเป็นส่วนหนึ่งจากแหล่งสารสนเทศที่ 2

4. แหล่งสารสนเทศที่ใช้ หมายถึง แหล่งสารสนเทศที่บุคคลตัดสินใจเลือกใช้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งสารสนเทศที่จะใช้ได้ เพื่อหาสารสนเทศที่ต้องการ โดยจะเป็นแหล่งที่เคยใช้อยู่เป็นประจำหรือไม่ประจำก็ได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งสารสนเทศประเภทที่ 3

สำหรับการใช้แหล่งสารสนเทศของผู้ใช้อาจจะไม่ใช่แหล่งที่ให้สารสนเทศที่ดีที่สุดก็เป็นได้ เนื่องจากการที่ผู้ใช้สารสนเทศขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ทำให้แหล่งสารสนเทศในแต่ละระดับมีจำนวนน้อยลง อันจะส่งผลให้เมื่อเลือกแหล่งสารสนเทศที่ใช้แล้วนั้น ได้รับสารสนเทศที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ไม่ครบถ้วน จึงทำให้สารสนเทศที่ได้อาจมีคุณค่าไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการตัดสินใจ

องค์ประกอบที่สำคัญในระบบสารสนเทศก็คือ แหล่งสารสนเทศที่มีหน้าที่ในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่สารสนเทศที่ผู้ใช้ที่ต้องการ ดังที่ ประภาวดี สืบสนธิ. (2532 : 27) ; (คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. 2543 : 5-8) ได้แบ่งแหล่งสารสนเทศออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งสารสนเทศภายในตัวบุคคล คือ ในแต่ละบุคคลสามารถสร้าง สารสนเทศขึ้นเองได้จากการประมวลความคิด ความรู้ ใช้งานซ้ำ ใช้ประสบการณ์ของตนเอง หรือจากเอกสารที่ได้เคยรวบรวมไว้

2. แหล่งสารสนเทศภายนอก คือ แหล่งสารสนเทศที่ไม่ใช่ตัวบุคคลๆ นั้น ซึ่งแหล่งสารสนเทศประเภทนี้ยังแบ่งได้เป็น

2.1 แหล่งบุคคล (Personal resources) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ อันเป็นที่ยอมรับของชาติ และนานาชาติ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนร่วมงานในองค์กร สมาชิกในครอบครัว ตัวแทนจำหน่าย ที่ปรึกษา เป็นต้น โดยแหล่งสารสนเทศจากบุคคลนี้จะเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางมากกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่นๆ ซึ่งบุคคลเหล่านี้สามารถให้ความรู้เพิ่มเติมจากสารสนเทศที่มีอยู่หรือที่หาได้ไม่ครบถ้วน โดยผู้ที่ต้องการสารสนเทศจะต้องไปพบปะและสนทนาขอความรู้จากบุคคลดังกล่าวด้วย อีกทั้งแหล่งสารสนเทศบุคคล จะเป็นแหล่งที่ผู้ใช้เลือกใช้ก่อนแหล่งสารสนเทศประเภทอื่นๆ

2.2 แหล่งสื่อมวลชน (Mass media resources) เป็นแหล่งสารสนเทศที่เป็นการให้ข้อมูล ข่าวสารประเภทข่าว เป็นส่วนใหญ่ โดยผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งสื่อมวลชนจะสามารถเข้าถึงผู้ใช้ได้อย่างกว้างขวาง แต่การสื่อสารจากแหล่งสื่อมวลชนจะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว และสารสนเทศที่เสนอให้ผู้ใช้ นั้นขึ้นอยู่กับแหล่งสารสนเทศมากกว่าผู้รับสาร ดังนั้นข่าว จึงนับเป็นสารสนเทศที่สำคัญในปัจจุบัน เพราะสังคมได้กลายเป็นสังคมสารสนเทศ ทำให้ข้อมูล ข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทำให้ข่าวสารที่ผ่านทางสื่อมวลชนจะมีความรวดเร็วทันเหตุการณ์

3. สถาบันบริการสารสนเทศ (Information service resources) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชน เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดหา จัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศ ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคมในการให้บริการความรู้ ข่าวสาร และส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าแก่ผู้ต้องการสารสนเทศ แหล่งบริการสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดประเภทต่างๆ เช่น หอสมุดโรงเรียน หอสมุดประชาชน ศูนย์สารสนเทศ พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ ศูนย์เอกสาร ซึ่งในแหล่งสถาบันบริการสารสนเทศนี้บางแห่งอาจจัดให้มีบริการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จากฐานข้อมูลออนไลน์ และจากซีดีรอมเพื่อให้บริการกับผู้ใช้ด้วย

ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ

จากการที่บุคคลแสวงหาสารสนเทศโดยใช้แหล่งสารสนเทศที่ตนเองเชื่อว่า จะทำให้สามารถได้รับสารสนเทศที่ต้องการ เพื่อช่วยลดความต้องการลง และการที่บุคคลจะใช้แหล่งสารสนเทศใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและข้อจำกัดของแหล่งสารสนเทศ ซึ่งจำกัดในการเข้าถึง (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2530 : 37) ดังนั้นงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใช้ จึงพยายามสำรวจถึงปัญหาที่ผู้ใช้ประสบในการแสวงหาสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการหาทางขจัดหรือทำให้ปัญหานั้นๆ ลดน้อยลง พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ (2533 : 16-17) และ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (2538 : 58-61) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ผู้แสวงหาสารสนเทศประสบดังนี้

1. ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศ
2. ไม่มีแหล่งสารสนเทศในเรื่องที่กำลังหาอยู่
3. ไม่มีแหล่งสารสนเทศที่ให้บริการสารสนเทศได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน
4. สารสนเทศไม่ตอบสนองความต้องการ
5. สารสนเทศที่ได้รับไม่สมบูรณ์ ไม่ทันสมัยหรือมีความผิดพลาด
6. ไม่มีการรวบรวมสารสนเทศ
7. สารสนเทศที่ได้รับขัดแย้งกัน
8. อยู่ไกลแหล่งสารสนเทศไม่สะดวกในการมาใช้
9. เสียค่าใช้จ่ายสูง
10. ใช้เวลามากกว่าจะได้สารสนเทศที่ต้องการ

ในข้อปัญหาและอุปสรรคที่พบ เป็นสิ่งที่แหล่งสารสนเทศต่างๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งสารสนเทศหรือบริการสารสนเทศ สามารถนำมาใช้พิจารณาประกอบแนวทางการปรับปรุงการให้บริการสารสนเทศแก่กลุ่มผู้ใช้สารสนเทศได้

ดังที่ได้กล่าวแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าสารสนเทศนั้นเข้ามามีบทบาทต่อบุคคล ต้ององค์กรในสังคม เพราะฉะนั้นถ้าองค์กรมีการใช้สารสนเทศอย่างถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในที่สุด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ก่อนที่ประเทศไทยจะมีการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ประเทศไทยได้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งเริ่มต้นใน พ.ศ. 2440 ได้มีการตรากฎหมายที่เรียกว่า พระราชกำหนดสุขาภิบาล กรุงเทพฯ รศ. 116 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้กรุงเทพฯ มีการปกครองท้องถิ่นของตนเอง

ต่อมา พ.ศ. 2448 รัชกาลที่ 5 ทรงให้มีการจัดตั้งสุขาภิบาลที่ท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาครขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นสุขาภิบาลแห่งแรกในต่างจังหวัด และประสบความสำเร็จในเรื่องการปกครองท้องถิ่นโดยประชาชน จึงทรงตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล รศ. 127 ขึ้นใช้ในการปกครองท้องถิ่นทั่วราชอาณาจักร พระราชบัญญัตินี้มี 2 ประเภท คือ สุขาภิบาลเมือง ตั้งในถิ่นที่มีความเจริญสูง และสุขาภิบาลตำบล ตั้งในถิ่นที่มีความเจริญน้อยลงมา (เจลีว พันธุ์สีดา. 2531 : 82) โดยให้สุขาภิบาลทั้งสองประเภททำหน้าที่ คือ การบูรณะหรือสร้างถนน การรักษาความสะอาด การดูแลด้านสุขอนามัยของประชาชน ตลอดจนการจัดการศึกษาเบื้องต้น ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ 5 มีสุขาภิบาลทั้งหมด 35 แห่ง และใน พ.ศ. 2495 รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ตราพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 ขึ้นซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับสุขาภิบาลฉบับใหม่ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการสุขาภิบาลในการดำเนินงาน และสามารถยกฐานะเป็นเทศบาลต่อไปได้เมื่อชุมชนมีความเจริญตามกำหนด

ต่อมาใน พ.ศ. 2498 รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามได้พิจารณาเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นของไทยมีอยู่เพียงในเขตเมือง (เทศบาล) และกิ่งเมือง (สุขาภิบาล) แต่ประชาชนที่อยู่กระจัดกระจายในเขตชนบทเสมือนถูกทางราชการทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย จึงได้ออกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด จัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินการปกครองส่วนท้องถิ่นนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล (ประหยัด หงษ์ทองคำ. 2526 : 51)

ใน พ.ศ. 2499 รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามได้ออกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล กำหนดให้ตำบล มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง และสามารถดำเนินกิจการส่วนตำบลได้อย่างอิสระ โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ สมาตำบลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะกรรมการตำบลเป็นฝ่ายบริหาร

หลังจากเกิดการปฏิวัติในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2514 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 พ.ศ. 2515 ให้จัดตั้งสภาตำบลภายในเวลา 3 ปี พร้อมกันนี้ ประกาศฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด เป็นผลให้นับตั้งแต่นั้น ประเทศไทยก็ไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับตำบลอีก

หลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2535 ได้เกิดการตื่นตัวในนโยบายการปรับปรุงการปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลนายชวน หลีกภัยจึงเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านสภาฯ ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป ผลของการออกพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้สถานภาพของสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 พ.ศ. 2515 สิ้นสุดลง โดยให้จัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นมาแทน

ในพ.ศ. 2538 กระทรวงมหาดไทยได้จัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 617 แห่ง และเพิ่มขึ้นอีก 2,143 แห่ง รวมเป็น 2,760 แห่งในพ.ศ. 2539 จากจำนวนสภาตำบลประมาณ 7,000 กว่าแห่งทั่วประเทศ (ธเนศวร์ เจริญเมือง. 2542 : 94,159)

สำหรับใน พ.ศ. 2541 รัฐบาลมีนโยบายที่จะยกฐานะสุขาภิบาลบางแห่ง ที่ขณะนั้นมีจำนวน 981 แห่ง ขึ้นเป็นเทศบาลทั้งหมดและไม่มีการแต่งตั้งเพิ่ม เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาไปเป็นเทศบาลเองได้ ซึ่งหมายความว่าต่อแต่นี้ต่อไปจะไม่มีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาลอีก ก่อนที่จะมีนโยบายยกฐานะสุขาภิบาล ประเทศไทยมีสุขาภิบาลทั้งสิ้น 981 แห่ง เป็นสุขาภิบาลที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้านบาท (นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็นประธาน) จำนวน 660 แห่ง และเป็นสุขาภิบาลที่มีรายได้ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป (ประธานมาจากการเลือกตั้ง) จำนวน 321 แห่ง (โกวิทย์ พวงงาม. 2543 : 159)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ก็เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล โดยสภาตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาติดกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาท) หรือตามการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่กระทรวงมหาดไทยประกาศการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา นับตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นทั้งหมด 6,745 แห่ง (โกวิทย์ พวงงาม. 2544 : 10)

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กท.) ได้จัดแบ่งระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ออกเป็น 5 ชั้น โดยพิจารณาจากเกณฑ์รายได้ พื้นที่ และประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา แต่ในทางปฏิบัติจะพิจารณาจากเกณฑ์รายได้เป็นหลักดังนี้

ระดับชั้น อบต.	เกณฑ์รายได้
1	20 ล้านบาทขึ้นไป
2	12 - 20 ล้านบาท
3	6 - 12 ล้านบาท
4	3 - 6 ล้านบาท
5	ไม่เกิน 3 ล้านบาท

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลในแนวทางประชาคม. (2541). หน้า 16.

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มาตรา 66 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 67 ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความ

จำเป็นและสมควร

และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 68

ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

คุณสมบัติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 9 ในข้อ (1) และข้อ (2) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตั้งแต่ ข้อ (3) ถึง ข้อ (11) ดังนี้ (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542)

1. มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างตัวต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีกด้วย

2. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมาย ว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือนจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

3. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

4. เป็นผู้มึร่างกายทุพพลภาพ วิกจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดไว้สำหรับคุณสมบัติของผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองลักษณะท้องที่

5. เป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานองค์การของรัฐ

6. เป็นผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือสารวัตรกำนัน

7. เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่าทุจริตต่อหน้าที่

8. เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบลตามพระราชบัญญัตินี้

9. เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยพันโทษมาแล้วไม่ถึงสามปีในวันเลือกตั้งเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

10. เป็นผู้มึพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรม

11. เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือสภาตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง สมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งเว้นแต่จะพ้นห้าปีนับแต่วันพ้นตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา 47 ทวิ ผู้มีสิทธิ์สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีคุณสมบัติตามมาตรา 9(1) และ (3)

2. ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9(3) (4) (5) (6) (7) (9) หรือ (10)

3. ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนสมัครรับเลือกตั้งหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

4. ไม่เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบลเว้นแต่จะพ้นห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

5. ไม่เคยถูกสภาตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล หรือไม่เคยถูกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เว้นจะพ้นห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

อัตราค่าตอบแทนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

อัตราค่าตอบแทนตามระเบียบ มท. ว่าด้วยเงินค่าตอบแทนประธานกรรมการบริหาร สมาชิกสภาเลขานุการคณะกรรมการสภา กรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหาร พ.ศ. 2538 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 ดังนี้

อัตราค่าตอบแทนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ของ อบต. ไม่รวมเงินอุดหนุน (บาท/ปี)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/ปี)			
	สภาองค์การบริหารส่วนตำบล			
	ประธานสภา	รองประธานสภา	สมาชิกสภา	เลขานุการสภา
เกิน 3,000,000	6,000	5,000	4,000	5,000
เกิน 2,000,000 – 3,000,000	5,000	4,000	3,000	4,000
เกิน 1,000,000 – 2,000,000	4,000	3,000	2,000	3,000
ไม่เกิน 1,000,000	3,000	2,000	1,000	2,000

อัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ของ อบต. ไม่รวมเงินอุดหนุน (บาท/ปี)	อัตราค่าตอบแทน (บาท/ปี)		
	คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล		
	ประธาน กรรมการบริหาร	กรรมการบริหาร	เลขานุการ คณะกรรมการบริหาร
เกิน 3,000,000	6,000	4,000	5,000
เกิน 2,000,000 – 3,000,000	5,000	3,000	4,000
เกิน 1,000,000 – 2,000,000	4,000	2,000	3,000
ไม่เกิน 1,000,000	3,000	1,000	2,000

ที่มา: กรมการปกครอง. (2545). *สรุปข้อมูลประกอบการพิจารณาเรื่องโครงสร้างสภา อบต. (มาตรา 45).*

หน้า 1.

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เป็นพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ทำให้ที่มาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยผู้ที่จะเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประธานสภา และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมติขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คนหนึ่ง เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุม และงานอื่นใดที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังต่อไปนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับทางราชการ

2. คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหารจำนวน 2 คน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง ใน 4 ปีนับตั้งแต่ใช้กฎหมายนี้ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล มาสมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยไม่ต้องลาออกจากตำแหน่ง แต่เมื่อได้รับเลือกตั้ง ให้พ้นจากตำแหน่งเดิมโดยอัตโนมัติ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3) รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

นอกจากองค์การบริหารส่วนตำบลจะประกอบไปด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ยังมีฝ่ายประจำที่เป็นฝ่ายช่วยงานบริหารและดำเนินการในด้านต่างๆ คือ

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ส่วนต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งขึ้น

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดจัดแบ่งส่วนการบริหารภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ขึ้นอยู่กับระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อความเหมาะสมตามภารกิจ โดยแบ่งส่วนบริหารอย่างน้อยออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับ งานนิติกร งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับ งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2) ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี การตัดโอนเงินเดือน การรายงานเงินคงเหลือ การจัดทำงบดุล การจัดทำบัญชีทุกประเภท งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3) ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบงานประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุง หรืองานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4) ส่วนอื่นๆ ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลลงมติเห็นชอบ
สำหรับบุคลากรในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1) พนักงานส่วนตำบล เช่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนคลัง หัวหน้าส่วนโยธา ฯลฯ

2) ลูกจ้างชั่วคราว

3) ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานต่างๆ ที่ถูกร้องขอให้ไปปฏิบัติกิจการในองค์การบริหารส่วนตำบลชั่วคราว

พนักงานส่วนตำบล คือ บุคคลที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. 2539 ให้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกรอบอัตราค่าจ้าง ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 มีอัตราค่าจ้าง 21 ตำแหน่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 มีอัตราค่าจ้าง 12 ตำแหน่ง

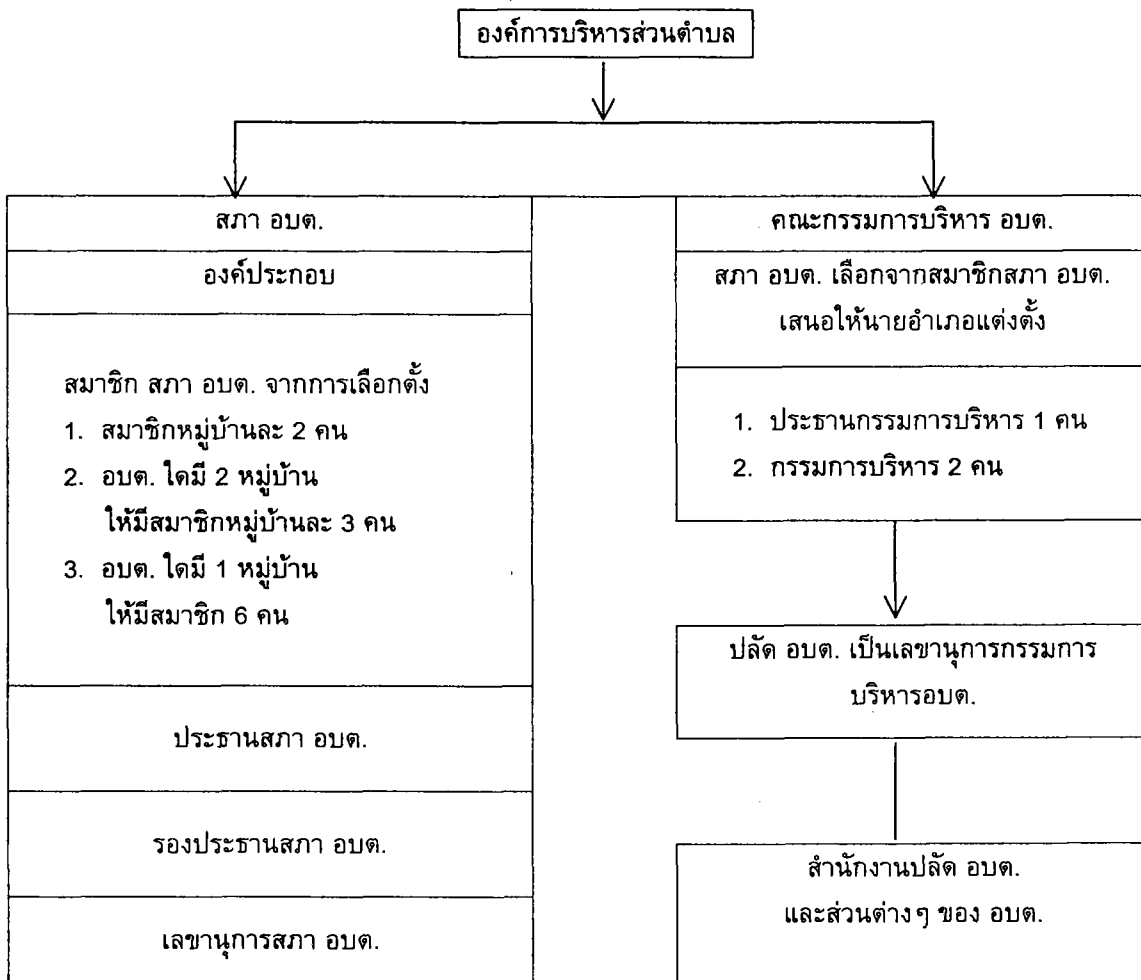
องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3 มีอัตราค่าจ้าง 6 ตำแหน่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4 มีอัตราค่าจ้าง 4 ตำแหน่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5 มีอัตราค่าจ้าง 3 ตำแหน่ง

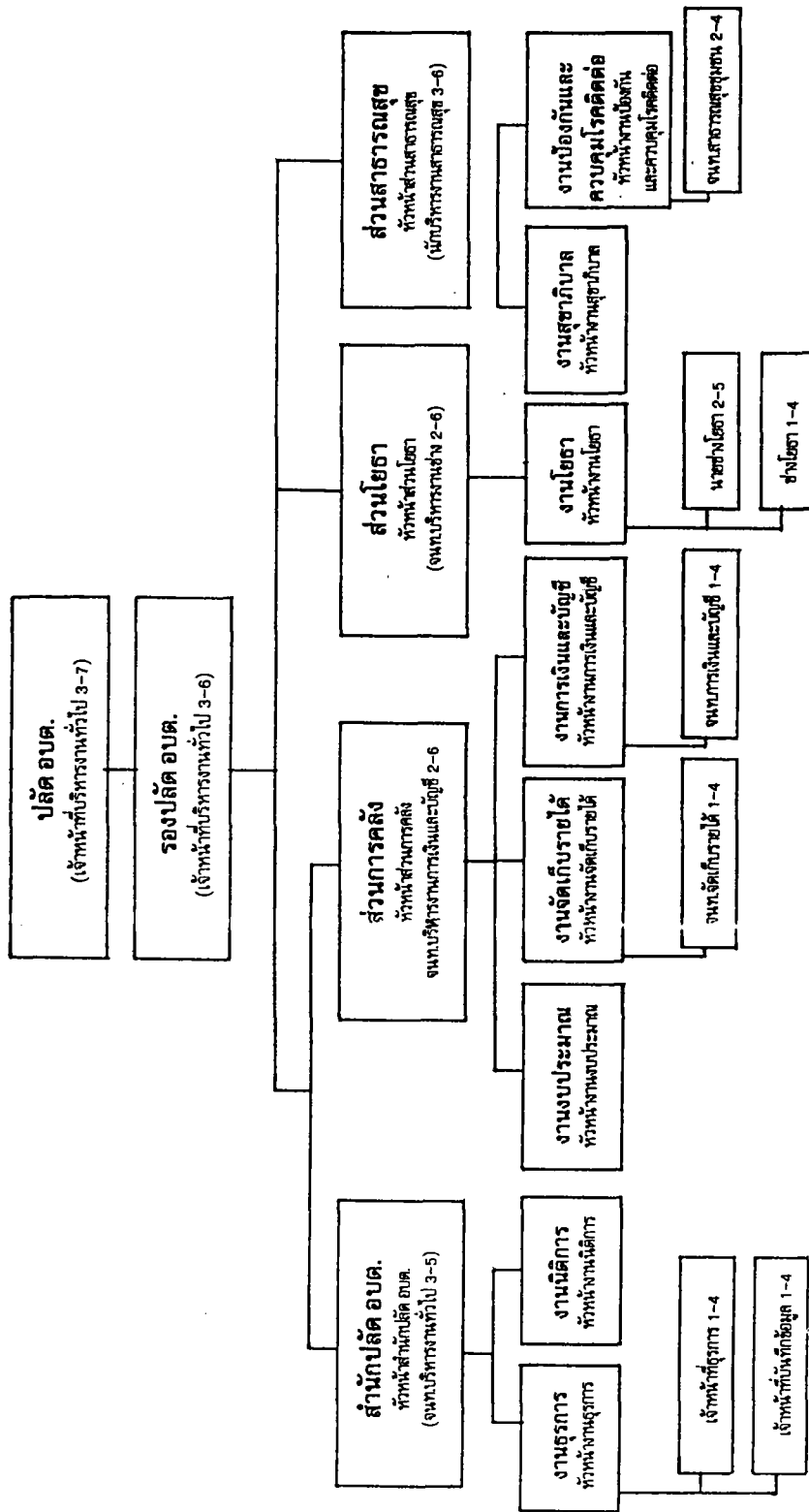
องค์การบริหารส่วนตำบลทุกชั้นอย่างน้อยจะมีตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 1 ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนโยธา 1 ตำแหน่ง และหัวหน้าส่วนการคลัง 1 ตำแหน่ง

เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพการจัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยขอเสนอโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลดังแผนภูมิต่อไปนี้

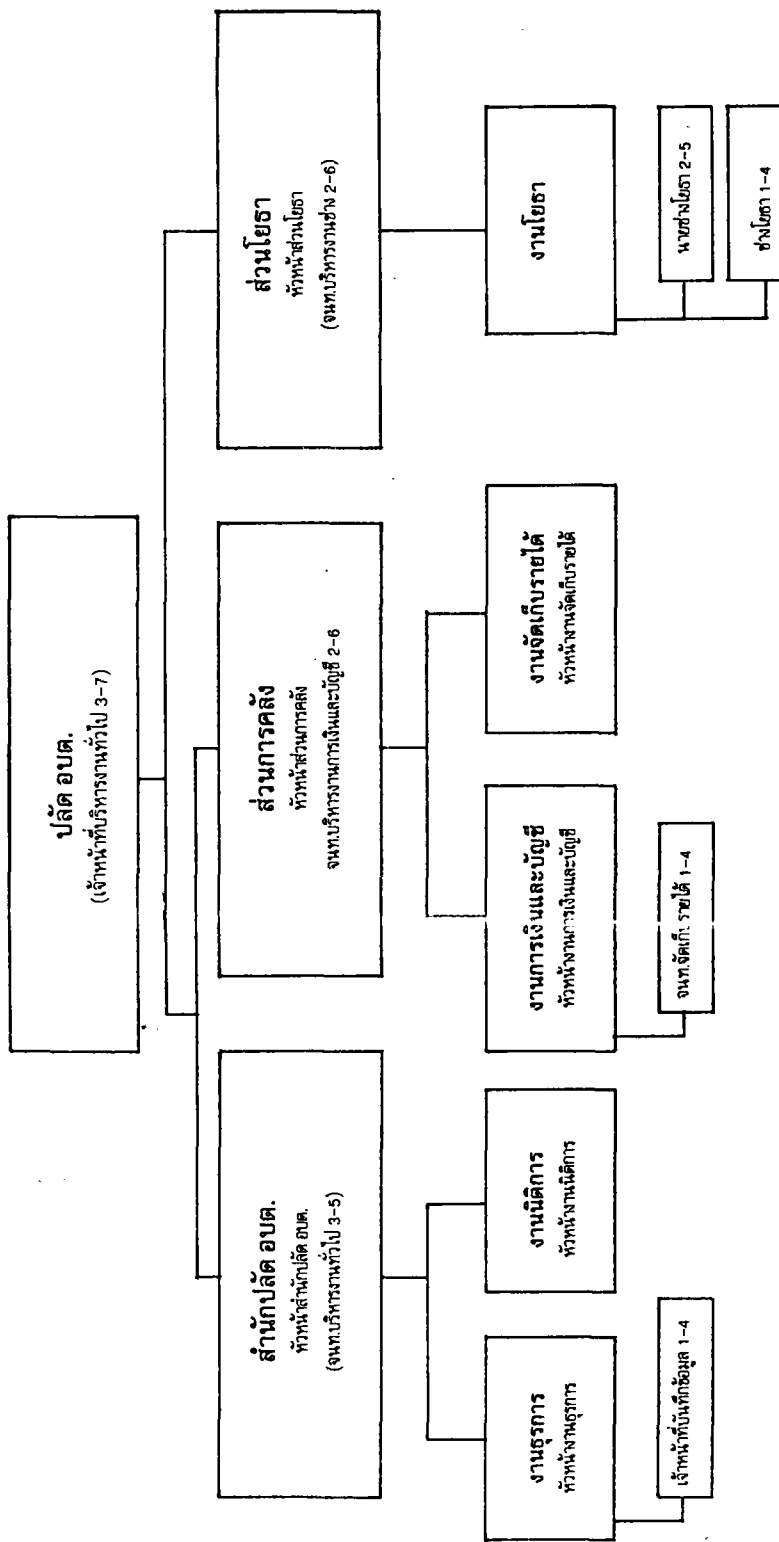
ภาพประกอบ 1 โครงสร้างองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

ที่มา: โกวิทย์ พวงงาม. (2543). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. หน้า 174.

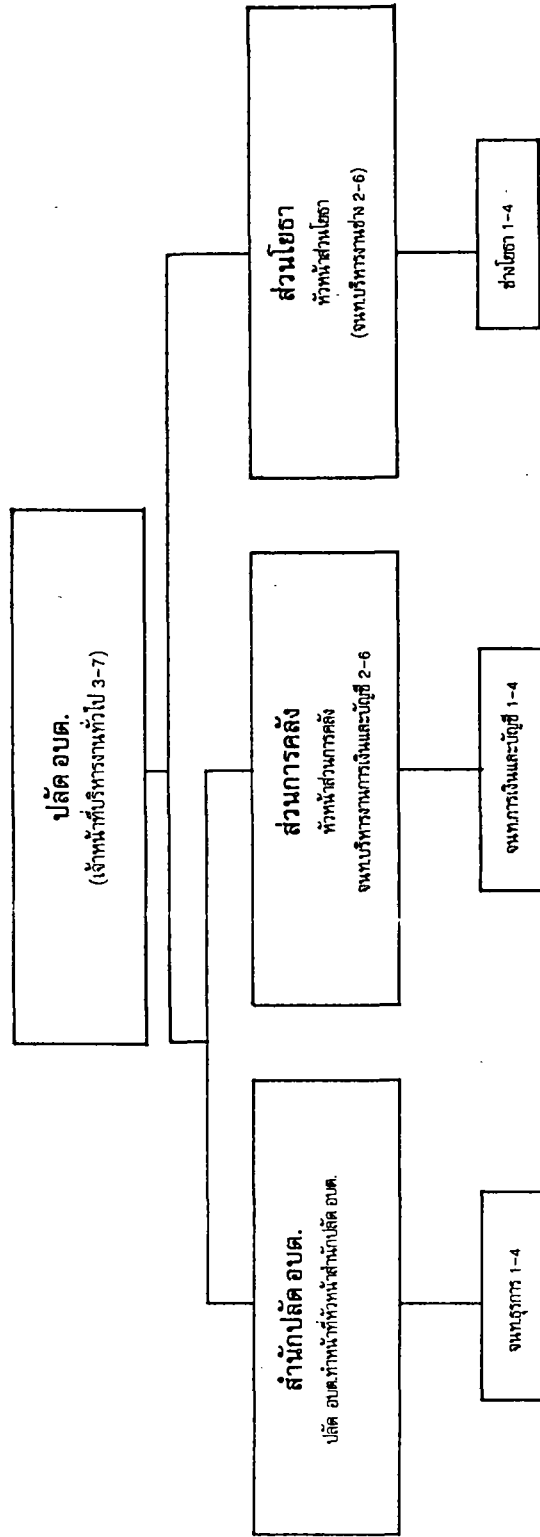
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1

ที่มา: กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. หน้า 84.

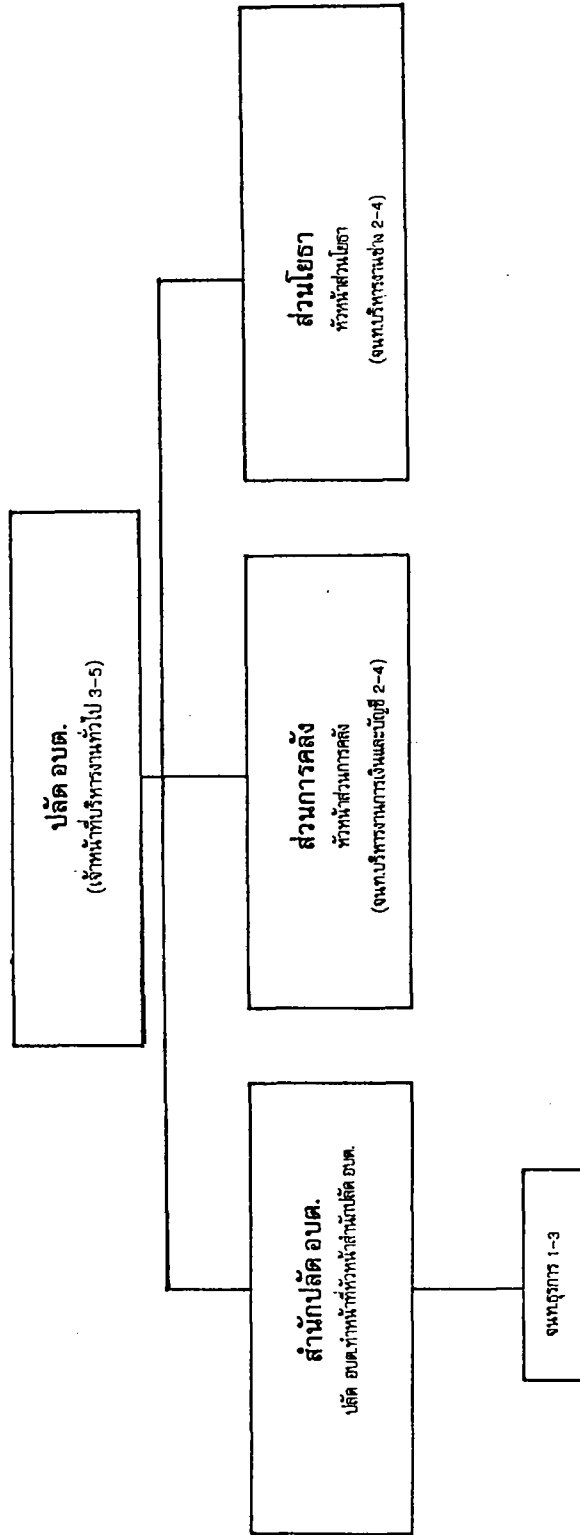
ภาพประกอบ 3 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2

ที่มา: กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. หน้า 85.

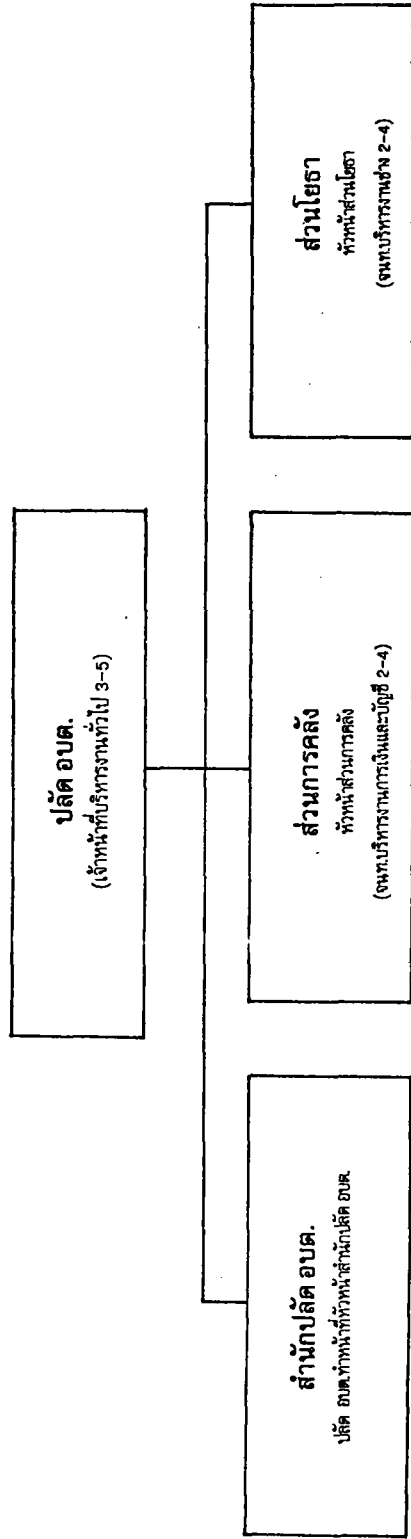
ภาพประกอบ 4 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3

ที่มา: กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. หน้า 86.

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4

ที่มา: กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. หน้า 87.

ภาพประกอบ 6 โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5

ที่มา: กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. หน้า 88.

จากบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่ามีความสำคัญต่อประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่น ในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ด้านสุขภาพอนามัย การส่งเสริมการประกอบอาชีพ ตลอดจนสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ประชาชนในท้องถิ่นควรได้รับจากรัฐบาล เป็นองค์กรที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถือว่าเป็นลำดับแรกที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในระดับประเทศ

แต่การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องอยู่ที่การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมถึงบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตอบสนองกับปัญหาของประชาชน และนำไปใช้ได้จริง ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล คือคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (คณะกรรมการบริหาร อบต.) ตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 (1) (2) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2541 เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้กลไกของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และเป็นไปตามบทบาทภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสาระที่สำคัญของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 มีดังนี้

ประเภทของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนา (แผนระยะ 10-15 ปี) หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น เพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นในอนาคต
- 2) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีลักษณะเป็นการกำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี
- 3) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติ และรายละเอียด โดยระบุถึงสถานที่ที่จะดำเนินการ ลักษณะกิจกรรมตามระยะเวลาดำเนินงานและงบประมาณที่ใช้ในแผนพัฒนาประจำปี

องค์กรจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ได้กำหนดองค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย
 - 1.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธาน
 - 1.2 รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และหัวหน้าส่วนราชการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกส่วน
 - 1.3 ผู้มีความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เกิน 3 คน

1.4 พนักงานส่วนตำบลที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ในการช่วยเหลือ ในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

2. คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

2.1 ประธานกรรมการบริหาร เป็นประธาน

2.2 กรรมการบริหารทุกคน

2.3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สภาคัดเลือก ไม่เกิน 3 คน

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน 5 คน

2.5 กำนันในพื้นที่

2.6 ปลัดอำเภอ ผู้ประสานงานประจำตำบล

2.7 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกรรมการเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม

3. ประชาคม เป็นกระบวนการของภาคประชาชน ที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดบทบาทให้เข้ามามีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สอดคล้องกรอบกฎหมายที่กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาทั้งระดับหมู่บ้านและระดับตำบล

3.1 ประชาคมหมู่บ้าน

3.1.1 องค์ประกอบของประชาคมหมู่บ้าน มีดังนี้

- ตัวแทนฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้านทุกคน กรรมการหมู่บ้านไม่เกิน 3 คน

- ตัวแทนฝ่ายกลุ่มประชาชน ควรมีตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ ได้แก่ ผู้แทนกลุ่มอาชีพ ทุกกลุ่ม ผู้แทนกลุ่มเกษตร หรือเกษตรกรก้าวหน้า ประชาชนหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่มแม่บ้าน พระที่ชาวบ้านศรัทธา ครูโรงเรียนในหมู่บ้าน 1 คน อาสาพัฒนาชุมชน อาสาสมัคร ประชาสงเคราะห์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ที่อยู่อาศัยภายในหมู่บ้าน) ผู้แทนธุรกิจเอกชนที่อยู่ในหมู่บ้าน องค์การพัฒนาเอกชน ฯลฯ

3.1.2 สมาชิกประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 5-0 % ของจำนวน 5-0% ของจำนวนประชากรในหมู่บ้าน

3.1.3 ประธานและเลขานุการให้ประชาคมเลือกกันเอง

3.1.4 บทบาทของประชาคมหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้าน เพื่อเสนอในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและแผนพัฒนาอำเภอ และเป็นองค์กรตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการและรายงานองค์การบริหารส่วนตำบล / อำเภอ รวมทั้งทำหน้าที่คอยตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านนำปัญหาในหมู่บ้านไปหาหรือในที่ประชุมประชาคมเพื่อรายงานให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อแก้ไขได้ทันที่

3.2 ประชาคมตำบล

3.2.1 องค์ประกอบประชาคมตำบล

- ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- ตัวแทนของประชาคมหมู่บ้าน ๑ ละ 10% แต่ไม่น้อยไม่กว่า 7 คน ได้แก่

ผู้ใหญ่บ้าน (จำนวน 1 คน) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ประชาคมหมู่บ้านละ 2 คน) ผู้แทนฝ่ายกลุ่มประชาชนที่ประชาคมหมู่บ้านคัดเลือก (อย่างน้อยประชาคมหมู่บ้านละ 4 คน)

3.2.2 ประธานและเลขานุการ ให้ประชาคมเลือกเอง

3.2.3 บทบาทประชาคมตำบล คือวิเคราะห์ปัญหาในภาพรวมของตำบลและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อเสนอในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและแผนพัฒนาอำเภอ และเป็นองค์กรตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการและรายงานให้ทางอำเภอทราบ รวมทั้งมีหน้าที่คอยตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบล และนำปัญหาในตำบลไปหารือในที่ประชุม เพื่อรายงานให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเพื่อแก้ไขได้ทันที่

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

1. หลักการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะปานกลาง มีหลักการที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1.1 ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากแผนพัฒนา 5 ปี จะระบุกิจกรรม / โครงการที่จะดำเนินการภายใน 5 ปี ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

1.2 ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ปัญหา / ความต้องการของประชาชนถูกเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลรับทราบ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม 3 ประการ คือ 1) ร่วมเสนอปัญหาความต้องการ คำแนะนำ 2) ร่วมตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของแผน 3) ร่วมติดตามการปฏิบัติตามแผน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อแปลงแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นรูปธรรมในลักษณะของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น

2.2 เพื่อใช้เป็น กรอบ ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี

2.3 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานการพัฒนาอื่นๆ

3. ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ

1.1 ปรับปรุงองค์การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นปัจจุบัน ได้แก่

1.1.1 คณะกรรมการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 สนับสนุนและร่วมดำเนินการประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล

1.3 จัดประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดปัญหาและแนวทางพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งมีสาระสำคัญในการ

ดำเนินการ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์เพื่อค้นหา กำหนดและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในระดับหมู่บ้าน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางแก้ไข (โครงการ / กิจกรรม) เสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ดำเนินการ โดย

1) จัดประชุมประชาคม เพื่อชี้แจงภารกิจที่จะดำเนินการ

2) การค้นหาปัญหาและจัดกลุ่มปัญหาของหมู่บ้าน โดยประชาคมหมู่บ้านระดมความคิด เพื่อกำหนดปัญหาของหมู่บ้าน และแยกปัญหาเป็นกลุ่ม

3) การจัดลำดับปัญหาของหมู่บ้าน โดยประชาคมร่วมกันพิจารณากำหนดปัญหาหลักและปัญหารองของแต่ละกลุ่มปัญหา

4) กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน โดยนำปัญหาแต่ละกลุ่มปัญหามาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เพื่อวิเคราะห์หาวิธีการจัดสาเหตุของปัญหา โดยกำหนดเป็นโครงการ / กิจกรรมที่จะดำเนินการ ซึ่งแต่ละโครงการ / กิจกรรมควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ที่มาของโครงการ โดยระบุถึงคามจำเป็นที่จะต้องทำโครงการ
- วัตถุประสงค์ โดยระบุผลที่ต้องการได้รับ
- เป้าหมาย โดยระบุถึงขนาด ปริมาณ และลักษณะของกิจกรรม
- วิธีการดำเนินการ โดยระบุถึงขั้นตอนดำเนินการ
- ผู้รับผิดชอบ กำหนดหน่วยงาน / องค์กรรับผิดชอบ
- งบประมาณที่ใช้ ให้ระบุว่างบประมาณจากแหล่งใด จำนวนเท่าใด
- ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ให้ระบุจำนวนประชากร หรือครัวเรือนที่ได้รับ

ประโยชน์จากโครงการ หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดและจัดลำดับความสำคัญ

3.1 วัตถุประสงค์เพื่อสรุปปัญหาและจัดลำดับความสำคัญในภาพรวมของตำบล

3.2 วิธีดำเนินการ โดยคณะกรรมการบริหารร่วมกับประชาคมตำบล

1) รวบรวมปัญหา ซึ่งสามารถได้มาจาก 2 แหล่ง คือ จากประชาคมแต่ละหมู่บ้านเสมอมา และปัญหาจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.)

2) จัดกลุ่มปัญหา โดยนำปัญหามาเรียงเป็นกลุ่ม เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข เป็นต้น

3) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยการพิจารณาเปรียบเทียบหาความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาในแต่ละกลุ่มปัญหา โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ ความร้ายแรงและความเร่งด่วนของปัญหา ขนาดของปัญหา และการยอมรับในปัญหาร่วมกันของชุมชน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาในแต่ละด้าน ว่ามีวัตถุประสงค์และเป้าหมายดำเนินการกี่นานเท่าใดในระยะ 5 ปี

4.2 องค์ประกอบของแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน คือ

- 1) วัตถุประสงค์ ระบุผลที่ต้องการ
- 2) เป้าหมาย ระบุจำนวน ปริมาณที่จะดำเนินการ
- 3) แนวทางดำเนินงานกำหนดวิธีที่จะดำเนินการ

4.3 ในการกำหนดแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน คณะกรรมการบริหารสามารถแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมารับผิดชอบกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางดำเนินงานในแต่ละด้านตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องมาร่วมด้วยก็ได้

4.4 ในการกำหนดแนวทางพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องคำนึงถึงวิสัยทัศน์การพัฒนาของอำเภอ นโยบายรัฐบาล เพื่อมีความสอดคล้องในการพัฒนาในภาพรวม

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดแผนงานและโครงการ หรือกิจกรรม

- 5.1 วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดโครงการ หรือและกิจกรรมที่จะดำเนินการในระยะ
เวลา 5 ปี
- 5.2 ในการกำหนดกิจกรรม หรือเป้าหมาย ให้มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ
เป้าหมายของแต่ละแนวทางพัฒนา
- 5.3 ในการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรม ให้พิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่ประชาคม
หมู่บ้านเสนอมาเป็นลำดับแรก หากเห็นว่ายังไม่ครอบคลุม และยังคงตอบสนองปัญหา/ความต้องการไม่ครบถ้วน
ก็สามารถกำหนดโครงการ/กิจกรรมเพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์
- 5.4 แบ่งกลุ่มโครงการ/กิจกรรม เป็นแผนงานตามแนวทางพัฒนาโดยให้พิจารณาว่า
โครงการ/กิจกรรม ในแต่ละแผนงานสามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ และอยู่
ในวิสัยที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะสามารถดำเนินการได้
- 5.5 โครงการ หรือกิจกรรม ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา 5 ปีอาจแบ่งเป็นโครงการ หรือ
กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการได้เอง

ขั้นตอนที่ 6 การประกอบร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

- 6.1 วัตถุประสงค์ เพื่อประกอบร่างแผนพัฒนา
- 6.2 คำโครงแผนพัฒนา 5 ปี มีดังนี้
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ องค์การบริหารส่วนตำบล
- ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาโดยให้ข้อเสนอปัญหาที่แบ่งกลุ่มและจัดลำดับไว้แล้ว
- ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล
- ส่วนที่ 4 บัญชีโครงการ หรือกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 7 การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

- 7.1 วัตถุประสงค์ในการดำเนินการ
- 7.1.1 เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ชี้แจงแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการ
การในระยะ 5 ปี พร้อมเหตุและผลในการดำเนินการ เป็นการสร้างความโปร่งใส สร้างความเข้าใจต่อประชาชน
- 7.1.2 เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
แผนงาน/โครงการ ซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 59 รับรองไว้
- 7.2 วิธีดำเนินการ
- 1) ประชุมประชาคมตำบล และประชาชนที่สนใจ และเสนอสรุปแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีให้ที่ประชุมพิจารณา
- 2) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ชี้แจงต่อที่ประชุมให้รับทราบ
รายละเอียดของร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี พร้อมเหตุผลของการจัดทำแผนฯ
- 7.2.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอข้อคิดเห็นหรือซักถามได้อย่างอิสระและให้
จดบันทึกสาระสำคัญของการเสนอข้อคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี
- 7.2.4 คณะกรรมการบริหารนำร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว
มาพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของประชาชนตามที่เห็นสมควร

ขั้นตอนที่ 8 เสนอขอรับความเห็นชอบและอนุมัติ

8.1 คณะกรรมการบริหารเสนอร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ขอรับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประเด็นที่สภา ควรพิจารณาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี ได้แก่

- 1) โครงการ หรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่
- 2) แนวทางการพัฒนาโครงการ หรือกิจกรรม มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ชุมชน หรือไม่
- 3) แนวทางการพัฒนาโครงการ หรือกิจกรรม ตอบสนองนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิสัยทัศน์ หรืออำเภอ หรือไม่ อย่างไร
- 4) การกำหนดแนวทางการพัฒนา โครงการ หรือกิจกรรมได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมหรือไม่
- 5) โครงการ หรือกิจกรรม สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่
- 6) โครงการ หรือกิจกรรม มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนหรือไม่
- 7) ประเด็นอื่นๆ ที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควร

8.2 คณะกรรมการบริหารนำร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว เสนอคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) พิจารณาและเสนอ นายอำเภอเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ขั้นตอนที่ 9 ประกาศใช้แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

เมื่อแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้ว คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องดำเนินการ ดังนี้

9.1 จัดส่งสำเนาแผนฯ ให้ที่ทำการปกครองอำเภอและให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน

9.2 ปิดประกาศให้คนในพื้นที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี และผ่านการอนุมัติแล้ว การที่จะนำโครงการไปใช้ปฏิบัติในแต่ละปี จำเป็นต้องทำเป็น “แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี” ขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และกำหนดให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

1. ลักษณะของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี จะมีลักษณะเป็นแผนที่แสดงเจตนาหรือทิศทาง การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในปีนั้นๆ ว่ามุ่งเน้นไปในทิศทางใด มุ่งเน้นเรื่องใด และเนื้อหาสาระของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี จะลงลึกถึงรายละเอียดของแต่ละโครงการว่ามีลักษณะกิจกรรมเป็นอย่างไร สถานที่ดำเนินการที่ใด ขนาดโครงการมีเป้าหมายเท่าใด ใช้งบประมาณเท่าใด เนื่องจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถนำโครงการพร้อมรายละเอียดข้อโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีไปจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายตามลำดับ ความสำคัญที่จัดไว้ได้ทันที หรือนำโครงการและรายละเอียดไปเสนอขอรับสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่นได้ทันทีและถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี

2.1 เพื่อแปลงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี ไปสู่การเตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติในแต่ละปี โดยระบุรายละเอียดถึงสถานที่ดำเนินการ เป้าหมายลักษณะกิจกรรม งบประมาณ

2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติม ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เป็นเครื่องมือสำหรับกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และสำหรับใช้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

3. ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ขั้นตอนเตรียมการ

1) ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นปัจจุบัน

2) เชิญประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรายปี

3.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา หรือทบทวนผลการดำเนินงาน

1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาในปัจจุบันว่ามีอะไรบ้าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันที่สุด และนำมาวิเคราะห์แนวโน้มหรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้วแต่กรณี

2) ทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าแก้ไขปัญหาอะไรไปบ้างแล้ว ยังคงเหลือปัญหาอะไรที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ทำแล้วมีอุปสรรคอย่างไร เพื่อนำมาพิจารณาจัดทำโครงการไว้ในแผนประจำปีๆ ต่อไป

3) จัดลำดับความสำคัญของปัญหาว่า ในปีนี้มีปัญหาอะไรบ้างที่มีความสำคัญเร่งด่วนที่สุดที่ต้องดำเนินการตามลำดับลงมา

3.3 ขั้นตอนการกำหนดนโยบายประจำปี

เป็นขั้นตอนที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อกำหนดนโยบายประจำปีว่าจะมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาด้านใดเป็นจำนวนเท่าไร โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1) พิจารณาปัญหาที่ได้วิเคราะห์ใหม่และมีการจัดลำดับใหม่แล้ว โดยคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ เพื่อตัดสินใจว่าในปีนี้จะให้ความสำคัญกับปัญหาใดมากที่สุดและตามความสำคัญรองลงมา

2) คณะผู้บริหารกำหนดเป็นนโยบายประจำปี โดยมีสาระสำคัญจะมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาอะไร ด้วยวิธีการใด ด้วยเหตุผลอะไร เช่น นโยบายด้านส่งเสริมอาชีพกำหนดว่า “ จะเน้นส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับกลุ่มแม่บ้านอย่างน้อย 3 กลุ่ม จำนวน 30 ครัวเรือน” เป็นต้น

3.4 ขั้นตอนการคัดเลือกโครงการ หรือกิจกรรม

เป็นการพิจารณาว่าโครงการใดบ้างจะบรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ซึ่งโครงการนั้นจะต้องสอดคล้องกับนโยบายประจำปีของผู้บริหารและนโยบายสำคัญของรัฐบาล ดังนั้น โครงการต่างๆ ที่จะนำมาจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ควรพิจารณาคัดเลือกจาก

1) คัดเลือกจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี โดยโครงการต้องสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารและนโยบายของทางราชการ ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนในปีนั้นๆ

2) พิจารณาจัดทำโครงการใหม่ (ที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี) โดยโครงการนั้นต้องมีลักษณะ ดังนี้

- ตอบสนองปัญหาสำคัญเร่งด่วนของประชาชน หากไม่รีบดำเนินการ ประชาชนจะได้รับความเดือดร้อน ได้แก่ โครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาว หรือภัยธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น

- ตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น โครงการป้องกันยาเสพติด โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน เป็นต้น

- หน่วยงานต่างๆ ขอรับสนับสนุน และ อบต. พิจารณาแล้วเห็นว่าสอดคล้องกับนโยบาย ประจำปี และองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเอง

3.5 ขั้นตอนการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ หรือกิจกรรม

เนื่องจากโครงการที่จะบรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีเป็นจำนวนมาก จะต้องนำมาจัดลำดับว่า โครงการใดสำคัญกว่ากันหรือบางโครงการต้องทำหลายพื้นที่ ก็จำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญว่า จะทำพื้นที่ใดก่อนกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์อย่างน้อย 2 ประการ คือ

1) มีเหตุมีผลในการตอบคำถามประชาชนในขั้นตอนประชาพิจารณ์ก่อนเสนอขอรับอนุมัติว่า เหตุผลที่ทำให้โครงการใดก่อนหรือหลัง เพราะอะไร

2) สะดวกต่อการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยนำโครงการที่อยู่ลำดับก่อนไปทำเป็น ข้อบังคับงบประมาณตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเรียงไปตามลำดับวิธีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการสามารถทำได้ ดังนี้

ก) การใช้เสียงส่วนใหญ่ เป็นวิธีการจัดลำดับอย่างหยาบแต่สามารถดำเนินการได้โดยง่าย โดยประชุมผู้มีหน้าที่การจัดแผนพัฒนา ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะทำงานสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และเปิดโอกาสให้เสนอว่า โครงการใดควรอยู่ลำดับใดพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบด้วย และสุดท้ายใช้เสียงข้างมากเพื่อลงมติว่า โครงการใดจะให้อยู่ลำดับก่อน - หลัง

ข) การจัดลำดับโดยใช้ตัวเกณฑ์ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1) การกำหนดตัวเกณฑ์ หมายถึง การกำหนดหลักเกณฑ์สำคัญที่จะนำมาใช้ตรวจสอบหรือพิจารณาในเรื่องนั้นๆ เช่น การจะซื้อรถยนต์มาใช้ส่วนตัว ประเด็นที่จะนำมาพิจารณาอาจเป็นความปลอดภัย แข็งแรง ราคาถูก รูปลักษณ์สวยงาม เป็นต้น ตัวเกณฑ์ที่สำคัญที่ใช้ในการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ มีดังนี้

1.1) ความร้ายแรงและความเร่งด่วนของปัญหา หมายถึง โครงการนั้นจัดทำเพื่อแก้ไข ปัญหาที่มีความร้ายแรงหรือมีความเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเกิดผลเสียหายมากยิ่งขึ้น ปัญหาบางปัญหามีความร้ายแรง แต่ไม่มีความเร่งด่วนที่จะต้องรีบแก้ไข หากยังไม่แก้ไขหรือปล่อยไว้ระยะหนึ่งก่อนค่อยแก้ไข ก็อาจจะไม่เกิดความเสียหายมากนัก

1.2) ขนาดของกลุ่มชนและพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ หมายถึง ขนาดประชากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ถ้ากลุ่มชนที่ได้รับประโยชน์มีจำนวนมากเท่าใด ความสำคัญของโครงการนั้นๆ ย่อมที่จะได้รับการพิจารณาจัดลำดับให้มีความสำคัญสูงยิ่งขึ้น

1.3) ขนาดของปัญหา ในที่นี้เราจะพิจารณาถึงขนาดของปัญหาว่ามีความใหญ่หรือเล็ก ในบางกรณีปัญหาขนาดเล็ก หากปล่อยทิ้งไว้ไม่ดำเนินการแก้ไขแล้วอาจจะขยายตัวอย่างรวดเร็วและเป็นอันตรายต่อชุมชนหรืออาจจะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ต่อไปได้ เช่น ปัญหาทางด้านสุขอนามัย เป็นต้น ฉะนั้นการขยายโครงการตัวของปัญหาหรือทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ อาจจะเป็นสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการด้วย

1.4) ความเสียหายในแง่การพัฒนา หมายถึง ความเสียหายที่เกิดจากการพัฒนาหรือที่จะตามมากับการพัฒนา ปัญหาเหล่านี้สามารถที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแน่นอนว่า จะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อการพัฒนาในอนาคต เช่น มลพิษหรือมลภาวะต่างๆ ที่จะตามมากับการพัฒนา

1.5) การยอมรับปัญหาร่วมกันของประชาชน การจะพิจารณาเกณฑ์นี้ในลักษณะของสัดส่วนของประชาชน ปัญหาที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันและตระหนักถึงปัญหานั้นๆ เป็นอย่างดีก็ถือว่าเป็นปัญหาที่มีความเด่นชัด ในทางกลับกันถ้าหากประชาชนส่วนใหญ่ไม่ยอมรับปัญหานั้นเป็นปัญหา การจะแก้ไขปัญหาก็คงจะกระทำได้ไม่ยั่งยืน

3.6 ขั้นตอนการกำหนดรายละเอียดโครงการหรือกิจกรรม

เนื่องจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี จะใช้เป็นแนวทางไปจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงต้องกำหนดรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจน เพื่อสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรายละเอียดของโครงการ จะประกอบด้วย

1) ลักษณะขนาดของกิจกรรม เป็นการบอกถึงรายละเอียดกิจกรรมของโครงการนั้นเป็นอย่างไร มีขนาดเท่าใด เช่น โครงการก่อสร้างถนน คสล. ลักษณะขนาดของกิจกรรม ได้แก่ ก่อสร้างถนน คสล. ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 1,000 เมตร หนาเฉลี่ย 0.15 เมตร เป็นต้น

2) พื้นที่ดำเนินการ เป็นการระบุว่าโครงการดังกล่าวจะดำเนินการที่ใด

3) งบประมาณ เป็นการระบุว่าโครงการดังกล่าวใช้งบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้นเท่าไร

4) จำนวนเป้าหมายในการดำเนินการ เช่น สร้างถนน คสล. 10 กิโลเมตร, ขุดสระ จำนวน 7 แห่ง, จัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน 3 กลุ่ม เป็นต้น

การกำหนดรายละเอียดของโครงการ ต้องแสวงหารายละเอียดข้อมูลของโครงการเพิ่มเติมให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันให้ได้มากที่สุด เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

3.7 ขั้นตอนการประกอบร่างแผนประจำปี ประกอบด้วย 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 3 นโยบายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 4 บัญชีแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม

เมื่อจัดทำร่างแผนประจำปีเสร็จ ให้เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาให้ตามเห็นชอบ

3.8 ขั้นตอนรับฟังความคิดเห็นร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่จะส่งเสริมให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ก่อนที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะประกาศใช้ต่อไป ทั้งยังเป็นการให้ประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหาร โดยใช้กลไกการจัดทำแผนเป็นเครื่องมือที่ว่าข้อเสนอของหมู่บ้านผ่านทางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีหรือไม่เพียงใด วิธีการจัดรับฟังข้อคิดเห็นจากประชาชน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เชิญประชุมประชาคมตำบล และหมู่บ้าน ตลอดจนเชิญประชาชนทั่วไปที่สนใจร่วมประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็น / เสนอร่างแนะแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี
- 2) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ชี้แจงรายละเอียดพร้อมเหตุผลของร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี โดยมีสาระสำคัญ อาทิเช่น นโยบายประจำปีเป็นอย่างไร เน้นหนักเรื่องไหน เพราะอะไร โครงการต่าง ๆ นำมาจากที่ใด และได้จัดลำดับความสำคัญไว้ด้วยวิธีใด เป็นต้น
- 3) เป็นเวทีให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอข้อคิดเห็น ชักถามข้อข้องใจ โดยมีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ตอบข้อซักถามและมีคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยเหลือและจัดบันทึกสาระสำคัญของข้อเสนอแนะ
- 4) ปรับปรุงร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี ให้มีความสมบูรณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมเสนอข้อคิดเห็นและนำมาปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.9 ขั้นตอนการขออนุมัติแผนพัฒนาประจำปี

- 1) ให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เสนอร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 2) การพิจารณาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประเด็นควรพิจารณา ดังนี้
 - โครงการ หรือกิจกรรม เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่
 - สอดคล้องกับนโยบายประจำปีหรือไม่
 - สอดคล้องกับแผนพัฒนา 5 ปี หรือไม่
 - สอดคล้องกับปัญหา หรือความต้องการของประชาชนหรือไม่
 - สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือแนวทางพัฒนาจังหวัดและอำเภอ หรือไม่
 - ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือไม่
 - สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ และมีประโยชน์ต่อประชาชน อย่างไร
 - พื้นที่ดำเนินการ กระจายด้วยความเป็นธรรม หรือไม่
 - คุ่มค่าและประหยัด หรือไม่ เป็นต้น
- 3) เมื่อแผนพัฒนาประจำปี ผ่านความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ให้ประธานกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติ และจัดทำประกาศให้ประชาชนทราบ และรายงานให้นายอำเภอทราบ

การปฏิบัติตามแผน

1. วัตถุประสงค์ เพื่อนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดรูปธรรม

2. ความสำคัญของการปฏิบัติตามแผน ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องบริหารกิจการให้เป็นไปตามแผนพัฒนา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ของประชาชนในท้องถิ่น

3. แนวทางการปฏิบัติตามแผน โดย

1) องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยนำโครงการ หรือกิจกรรมที่อยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี ไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีและพิจารณาตัดสินใจนำโครงการ หรือกิจกรรมจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ไปใช้จัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

2) ขอสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานอื่นๆ โดย

- ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมเองโดยนำโครงการที่อยู่ในแผนเสนอต่อหน่วยงาน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

- เสนอโครงการ หรือกิจกรรมให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการให้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เกินอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจเสนอผ่านอำเภอเพื่อให้อำเภอพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาอำเภอ

การติดตามตรวจสอบและประเมินผล

1. วัตถุประสงค์

- เพื่อทราบว่า การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกระบวนการจัดทำถูกต้องหรือไม่

- เพื่อทราบว่า มีการนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ไปปฏิบัติหรือไม่

- เพื่อทราบว่า การดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม ถูกต้องตามลักษณะงานหรือไม่ ขอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือไม่

- เพื่อทราบว่า ประชาชนได้รับผลประโยชน์ และบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. แนวทางการตรวจสอบ

- ตรวจสอบโดย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประเด็นตรวจสอบ คือ ตรวจสอบข้อบังคับงบประมาณประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ติดตามการดำเนินงานโครงการ หรือกิจกรรม ให้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง และให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รายงานผลการดำเนินงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

- ตรวจสอบโดยอำเภอ โดยกำกับให้องค์การบริหารส่วนตำบล ใช้แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล มาจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ

- ตรวจสอบและติดตามโดยภาคประชาชน โดยเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกระบวนการจัดซื้อ- จัดจ้าง ติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามความถูกต้อง และเมื่อสิ้นปีงบประมาณกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดประชุมประชาคมเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะต่อการดำเนินงาน

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของจังหวัดนนทบุรี มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เกิดจากกระบวนการผลิตในทุกภาคให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีช่องทางการตลาดที่ดีขึ้น มีการนำทฤษฎีเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปฏิบัติ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะต่างๆ และแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของคน ครอบครัว ชุมชนและการคุ้มครองทางสังคม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนชาวนนทบุรีมีการศึกษาดีขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดี ทั้งกายใจ สังคม และจิตวิญญาณ และได้รับบริการทางสังคมที่ดี

3. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมที่คลองบางขวาง แก้ไขคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง รวมถึงคุณภาพอากาศและเสียง และปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกและตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขต

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย เป็นหนึ่งในห้าจังหวัดปริมณฑล คือ นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร และปทุมธานี ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดนนทบุรี ประมาณ 20 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 622.303 ตารางกิโลเมตร ขนาดของจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในภาคกลางแล้ว จะมีขนาดเกือบจะเล็กที่สุดยกเว้นจังหวัดสมุทรสงคราม และมีอาณาเขตดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศใต้ ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ทิศตะวันออก ติดต่อกับกรุงเทพมหานครตั้งแต่เขตดุสิต เขตบางเขน ไปจนถึงเขตจังหวัดปทุมธานี ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็นสองส่วน คือ ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่ม มีคูคลองทั้งตามธรรมชาติและที่ขุดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากเชื่อมโยงติดต่อกัน ใช้สัญจรไปมาติดต่อกันระหว่างหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด ย่านชุมชนหนาแน่น โดยทั่วไปพื้นที่ส่วนที่ห่างจากแม่น้ำและลำคลองก็จะเป็นสวนและไร่นา ซึ่งมักจะมีน้ำท่วมเสมอ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดในบางอำเภอซึ่งเคยเป็นสวนผลไม้ต่าง ๆ และมีเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครก็ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่ได้อพยพมาจากทุกภาคของประเทศ พื้นที่บางส่วนของบางอำเภอยังเป็นที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง มีการจัดสรรที่ดิน และก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นอย่างหนาแน่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าพื้นที่ฝั่งตะวันออก ซึ่งเป็นพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพฯ เป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพฯ ด้วย

เขตการปกครอง

จังหวัดนนทบุรีมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย และอำเภอไทรน้อย มี 52 ตำบล 421 หมู่บ้าน มี 9 เทศบาล และมีองค์การบริหารส่วนตำบล 37 แห่ง

โครงสร้างการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นในจังหวัด

การจัดองค์กรบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีหน่วยราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ส่วนราชการต่าง ๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

ส่วนราชการในระดับจังหวัด เป็นหน่วยงาน 2 ลักษณะ คือ หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางในจังหวัด (ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง)

หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดนนทบุรี มีทั้งสิ้น 39 หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย 11 หน่วยงาน และสังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ 28 หน่วยงาน

หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางในจังหวัด มีทั้งสิ้น 35 หน่วยงาน เป็นหน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย 5 หน่วยงาน สังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ 21 หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ 9 หน่วยงาน

การจัดองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี มีทั้งหมด 37 แห่ง ดังนี้

ชื่อ อบต.	ระดับชั้นของ อบต.
<u>อำเภอเมืองนนทบุรี</u>	
1. ไทรมา	1
2. บางกร่าง	2
3. บางรักน้อย	1
4. บางไผ่	4
<u>อำเภอบางกรวย</u>	
5. บางขุนกอง	4
6. ศาลากลาง	3
7. บางสีทอง	4
8. มหาสวัสดิ์	4
9. บางขุน	4
10. ป่าลานาง	4
<u>อำเภอบางบัวทอง</u>	
11. บางบัวทอง	1
12. บางรักพัฒนา	2
13. บางรักใหญ่	1
14. ละหาร	1
15. บางคูวัด	2
16. พิมลราช	2
17. ลำโพ	4

ชื่อ อบต.	ระดับชั้นของ อบต.
<u>อำเภอไทรน้อย</u>	
18. ชุนศรี	3
19. คลองขวาง	4
20. ไทรน้อย	1
21. ไทรใหญ่	1
22. ราษฎร์นิยม	2
23. หนองเพรางาย	2
24. ทวีวัฒนา	4
<u>อำเภอปากเกร็ด</u>	
25. เกาะเกร็ด	5
26. คลองข่อย	3
27. คลองพระอุดม	4
28. ทำอิฐ	4
29. บางตะไนย์	4
30. อ้อมเกร็ด	4
31. บางพลับ	4
<u>อำเภอบางใหญ่</u>	
32. บางม่วง	1
33. บางเลน	2
34. เสาธงหิน	1
35. บ้านใหม่	3
36. บางใหญ่	4
37. บางแม่นาง	4

ที่มา: บริษัทกำลังแผ่นดิน. (2544). ค้นหาข้อมูล อบต. ทั่วประเทศ. (ออนไลน์). หน้า 1.

การเมืองและการเลือกตั้ง

จังหวัดนนทบุรี มีการเลือกตั้ง 5 ประเภท ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.)

การจัดเก็บภาษีสรรพากร

ในปี 2543 มีการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรจังหวัดนนทบุรี จำนวน 421,390 ราย เงิน 9,133,436,204.88 บาท แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

อ.เมืองนนทบุรี	180,475 ราย	เป็นเงิน	1,584,124,593.01 บาท
อ.ปากเกร็ด	118,730 ราย	เป็นเงิน	2,595,129,636.40 บาท
อ.บางกรวย	37,374 ราย	เป็นเงิน	4,229,451,684.26 บาท
อ.บางบัวทอง	53,288 ราย	เป็นเงิน	351,217,158.50 บาท
อ.บางใหญ่	21,250 ราย	เป็นเงิน	139,784,625.35 บาท
อ.ไทรน้อย	10,273 ราย	เป็นเงิน	233,728,507.36 บาท

การรวมกลุ่มและแหล่งเงินทุนในท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทยมุ่งพัฒนาชนบท เพื่อยกฐานะเศรษฐกิจของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมการใช้แหล่งเงินทุนในท้องถิ่นสำหรับการประกอบอาชีพ พัฒนาการลงทุน การผลิตและการตลาด ตลอดจนการบริหารการจัดการเชิงธุรกิจในหมู่บ้าน โดยการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน ซึ่งได้ดำเนินการในจังหวัดนนทบุรี (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์นนทบุรี และข้อมูลการรวมกลุ่มและหาแหล่งเงินทุนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนนทบุรี ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544) ดังนี้

- จัดตั้งกลุ่มอาชีพ 35 กลุ่ม สมาชิก 386 คน
- กลุ่มอาชีพเยาวชน 12 กลุ่ม สมาชิก 150 คน
- กลุ่มอาชีพสตรี 15 กลุ่ม สมาชิก 185 คน
- กลุ่มอาชีพทั่วไป 6 กลุ่ม สมาชิก 51 คน
- จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ 58 กลุ่ม สมาชิก 4,484 คน เงินสะสม 21,211,676 บาท
- จัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดในเขตตำบล 6 แห่ง
- จัดตั้งธนาคารข้าว 2 แห่ง

ประชากร

จากสถิติประชากรของกรมการปกครองจังหวัดนนทบุรี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 รวมทั้งสิ้น 860,457 คน เป็นชาย 413,788 คน หญิง 446,669 คน สำหรับอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมือง มีจำนวน 339,574 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอปากเกร็ด มีจำนวน 182,286 คน และอำเภอบางบัวทอง มีจำนวน 148,157 คน สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง 4,409 คน/ตร.กม. รองลงมาได้แก่ อำเภอปากเกร็ด 2,048 คน/ตร.กม. และอำเภอบางกรวย 1,478 คน/ตร.กม.

การศึกษา

ประชากรในจังหวัดนนทบุรี โดยทั่วไปมีพื้นฐานการศึกษาที่ดี เนื่องจากมีอัตราการเข้าศึกษาในสัดส่วนที่สูงและสถานศึกษาก็กระจายอยู่ทั่วไป มีสถานศึกษาทุกสังกัด ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 รูปแบบดังนี้

การศึกษาในระบบ มีสถานศึกษาทุกสังกัด ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 258 แห่งจำนวนครู/อาจารย์ 7,725 คน จำนวนนักเรียน

149,177 คน ประกอบด้วยสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) สังกัดเทศบาล สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสังกัดกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

การศึกษาในระบบโรงเรียน
แสดงจำนวนโรงเรียน ครู / อาจารย์ และนักเรียน จำแนกตามสังกัด ปี 2542

สังกัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
กรมสามัญศึกษา	21	2,131	36,254
การศึกษาเอกชน	84	2,475	46,534
- สายสามัญ	76	2,226	42,003
- สายอาชีพ	8	249	4,531
การประถมศึกษา	145	2,682	57,952
สถาบันฯ ราชมงคล	1	188	2,931
กรมอาชีวศึกษา	1	36	691
เทศบาล	5	198	4,662
กรมประชาสงเคราะห์	1	15	153
รวม	258	7,725	149,177

ที่มา: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี.

การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้บริการแก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้ามาศึกษาในระบบโรงเรียนได้ โดยมีแหล่งวิชาการนอกระบบโรงเรียนดังนี้

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ที่เปิดทำการสอนให้แก่บุคคลทั่วไปในลักษณะของการศึกษาผู้ใหญ่และการฝึกวิชาชีพ มีทั้งหมด 7 ศูนย์ โดยแยกเป็นศูนย์จังหวัด 1 แห่ง ศูนย์อำเภอ 6 แห่ง
- ห้องสมุดประชาชน 7 แห่ง แยกเป็นประจำจังหวัด 1 แห่ง ประจำอำเภอ 6 แห่ง ประจำตำบล 1 แห่ง

- โรงเรียนเอกชน ที่เป็นโรงเรียนเปิดสอนทางด้านวิชาชีพให้ประชาชนทั่วไปมี 46 แห่ง
- ห้องสมุดประจำชุมชน 27 แห่ง (อยู่ในการดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน)
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 102 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 แห่ง และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ 3 แห่ง

การศึกษาที่อยู่ในสังกัดหน่วยงานอื่น

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
- วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- โรงเรียนชลประทาน สังกัดกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 91.48 นอกนั้นนับถือศาสนาอื่น ๆ อีกร้อยละ 8.52 มีศาสนสถาน ได้แก่ วัดจำนวน 105 แห่ง มัสยิดทั้งสิ้น 20 แห่ง โบสถ์คาทอลิก 3 แห่ง และโบสถ์โปรเตสแตนต์ 1 แห่ง

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ

จังหวัดนนทบุรีมีขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งนิยมปฏิบัติสืบทอดกัน มาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์เทศบาลนครนนทบุรี ประเพณี ตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ประเพณีแข่งขันจุดลูกหนู ประเพณีสงกรานต์ชาวรามัญ ประเพณีทำบุญตักบาตร พระ 108 ทางเรือ

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน วัฒนธรรมและหัตถกรรม ได้แก่ วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร วัดเขมาภิรตารามราชวรวิหาร เกาะเกร็ด วัดชลประทานรังสฤษฎ์ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตลาดน้ำบางคูเวียง หอไตรกลางน้ำ วัดละมุดใน ภาพปริศนาธรรมวัดโพธิ์

บริการสาธารณสุข

จังหวัดนนทบุรี มีสถานบริการด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย โรงพยาบาลเฉพาะทาง 4 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 5 แห่ง สถานีอนามัย 76 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 6 แห่ง คลินิกเอกชน 324 แห่ง จำนวนเตียงผู้ป่วย 4,873 เตียง ในส่วนของอัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์นั้น มีแพทย์ 244 คน ทันตแพทย์ 48 คนอ เกษัชกร 48 คน พยาบาลวิชาชีพ 1,007 คน และพยาบาลเทคนิค 784 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

คอนนีฟ (Conniff. 1983 : Abstracts) ได้ศึกษาถึงรูปแบบและความต้องการสารสนเทศของ คณะทำงานของสมาชิกสภาและของกรรมาธิการ รัฐสภานิวยอร์ก พบว่า คณะทำงานของสมาชิกสภาและ คณะทำงานของกรรมาธิการ รัฐสภานิวยอร์ก มีความต้องการสารสนเทศทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อความต้องการสารสนเทศทางด้านกฎหมายและผลกระทบของการประกาศใช้กฎหมาย มากกว่าสารสนเทศที่เป็น ทฤษฎีทางวิชาการ และให้ความสำคัญแก่คุณลักษณะของสารสนเทศที่มีความถูกต้องมากกว่า

อันวา (Anwar. 1998 : 23-36) ได้ศึกษาความต้องการสารสนเทศของประชาชนแถบชนบทของ ประเทศมาเลเซีย ใน 3 หมู่บ้านที่ไม่มีบริการห้องสมุด โดยสัมภาษณ์ประชาชน จำนวน 108 คน จาก 300 ครัวเรือน (เป็นประชาชนที่รู้หนังสือ) พบว่า ประชาชนต้องการสารสนเทศด้านต่าง ๆ 5 อันดับดังนี้ สารสนเทศ ด้านศาสนา สารสนเทศด้านครอบครัว สารสนเทศด้านสถานการณปัจจุบัน สารสนเทศด้านสุขภาพ และ สารสนเทศด้านการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อสนองความต้องการที่จะทราบ เพื่อ แก้ปัญหา เพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อสร้างความมั่นคงให้ครอบครัว และเพื่อหางานทำ สำหรับแหล่งสารสนเทศที่

ประชาชนใช้ได้แก่ โทรทัศน์ / วิทยุ เพื่อน / เพื่อนบ้าน วัสดุพิมพ์ ญาติพี่น้องในตัวเมือง และห้องสมุด โรงเรียน อย่างไรก็ตามถ้ารัฐบาลจัดให้มีห้องสมุดประชาชน ประชาชน 93.4% ก็มีความสนใจที่จะใช้บริการของห้องสมุด

งานวิจัยในประเทศไทย

อัญชลี ชลิตาพงศ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 230 คน พบว่า แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดั้มาก ได้แก่ การอ่านหนังสือ / เอกสารของทางราชการ การอ่านตำราหรือหนังสือต่างๆ ไป การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา การประชุมของหน่วยงานประจำปักษ์ / เดือน / ปี และแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ที่สำคัญๆ คือ การอ่านหนังสือพิมพ์และเอกสารของทางราชการ และความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา สำหรับปัญหาและในการใช้สารนิเทศ คือ ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง สารนิเทศอยู่ไกลจากที่ทำงาน และไม่มีเวลาค้นสารนิเทศเพิ่มเติม

ชญาภา เอี่ยมมอไร (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานและปัญหาของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีในประเทศไทย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน โดยใช้แหล่งสารนิเทศบุคคล ได้แก่ เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมากที่สุดและสารนิเทศที่ใช้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ สตรีกับอาชีพ สตรีกับเศรษฐกิจ และสตรีกับสังคมและวัฒนธรรม สำหรับรูปแบบและภาษาของสารนิเทศ ส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติงานจะใช้สารนิเทศในรูปแบบหนังสือภาษาไทยและความทันสมัยของสารนิเทศที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสารนิเทศที่ตีพิมพ์ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

ภัทรารัศ ทับบำรุง (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการใช้สารนิเทศของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะกรรมวิธีการสามัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีการใช้สารนิเทศที่เป็นหนังสือ เอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง และความรู้ที่ได้จากการอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับมาก สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดในเรื่องการใช้สารนิเทศ คือ ไม่มีเวลาในการค้นหาสารนิเทศ อีกทั้งยังมีปัญหาการใช้แหล่งสารนิเทศ คือ ขาดสถานที่จัดเก็บ และจัดบริการสารนิเทศเฉพาะด้วย

พินทิมา เลิศสมบูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สารนิเทศของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ใช้แบบสัมภาษณ์กับสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร จำนวน 55 คน พบว่า สมาชิกสภากรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอดส่องดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยเนื้อหาที่ใช้เรียงตามลำดับ ได้แก่ เนื้อหาด้านทรัพยากรมนุษย์ และสาธารณสุขโรค การบริหาร การปกครอง การคลัง การสนทนาเป็นรูปแบบที่มีการใช้สูงสุด รองลงมาคือสื่อมวลชน ขอบเขตของสารนิเทศที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครใช้เป็นมิติกว้างในเรื่องเฉพาะเจาะจง และสรุปเฉพาะประเด็นเป็นมิติด้านลึก ความถูกต้องเป็นความสำคัญสูงสุดของสารนิเทศที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครใช้ สำหรับแหล่งสารนิเทศที่ใช้สูงสุด คือ แหล่งสารนิเทศบุคคล ได้แก่ ประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนปัญหาที่ประสบจากการใช้สารนิเทศ คือ สารนิเทศมีความน่าเชื่อถือน้อย

เดชา นันทพิชัย (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับสารนิเทศด้านวนศาสตร์ชุมชนของเกษตรกรในหมู่บ้านโครงการพัฒนาป่าชุมชน พบว่า เกษตรกรได้รับเนื้อหาด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติมากกว่าด้านการจัดการป่าชุมชนและการใช้ที่ดินป่าไม้ตามกระบวนการวนเกษตร แหล่งสารนิเทศที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับ คือ แหล่งบุคคล ได้รับจาก กำนัน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว ผู้ใหญ่บ้าน เกษตรตำบล และพัฒนากร ตามลำดับ ส่วนสื่อที่เกษตรกรส่วนใหญ่เปิดรับ คือ สื่อมวลชน โดยการรับฟังทาง

หอกระจายข่าว รองลงมา คือ สื่อบุคคล โดยการพูดคุยกับเพื่อนบ้าน / ผู้นำชุมชน และสื่อเฉพาะกิจ โดยการเข้าร่วมประชุมหรืออภิปรายในหมู่บ้านตามลำดับ ส่วนปัญหาการรับสารนิเทศที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบ คือ ไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่สารนิเทศ

ประสิทธิ์ อทินวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้สารสนเทศของผู้บริหารสภาวัฒนธรรมจำนวน 350 คน พบว่า ผู้บริหารสภาวัฒนธรรมจังหวัดใช้สารสนเทศรวมทุกด้านเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และศาสนา คือ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ด้านวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือตำรา และวารสารนิตยสาร วัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ แถบบันทึกภาพ และแถบบันทึกเสียง และผู้บริหารสภาวัฒนธรรมจังหวัดใช้แหล่งสารสนเทศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ และด้านบุคคล ได้แก่ ครู อาจารย์ สำหรับปัญหาในและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารสนเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สารสนเทศที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่ทราบวิธีค้นหา และปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารสนเทศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ขาดบุคลากรประจำที่มีความรู้ และประสบการณ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความไม่สะดวกในการขอใช้บริการ

วันนี นนทร์ศิริ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความเข้มแข็งของ อบต. ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี พบว่า โดยภาพรวม อบต. มีความเข้มแข็งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นองค์ประกอบความเข้มแข็งของ อบต. พบว่า การบริหารจัดการของ อบต. และการเปิดโอกาสให้ประชาชน กลุ่มหรือองค์กรมีส่วนร่วมใน อบต. มีความเข้มแข็งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสามารถในการแก้ปัญหาของ อบต. อยู่ในระดับต่ำสำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของ อบต. พบว่า อบต. มีขนาดหมู่บ้านโดยเฉลี่ย 8 หมู่บ้าน และการได้รับข้อมูลข่าวสารของ อบต. อยู่ในระดับสูง โดย อบต. ร้อยละ 91.90 ได้รับข้อมูลด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเป็นประจำ สำหรับการทำงานเป็นทีมของ อบต. อยู่ในระดับปานกลาง

สง่า กิ่งเมืองเก่า (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการสารสนเทศสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพและความต้องการการจัดการสารสนเทศของ อบต. มีการจัดการอยู่ในระดับปานกลางไปห้าน้อย ควรมีการปรับปรุง คือ การจัดทำมีห้อง หรือศูนย์สารสนเทศ การจัดระบบการสื่อสาร การรวบรวมความรู้แก่บุคลากร และการกำหนดให้มีบุคลากรรับผิดชอบด้านสารสนเทศโดยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดการสารสนเทศของ อบต. ที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลปัญหาสำคัญของ อบต. เส้นทางคมนาคม การประกอบอาชีพ การเกษตร เศรษฐกิจ ข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค ส่วนปัจจัยสำคัญด้านสารสนเทศต่อการบริหารงานของ อบต. ได้แก่ การจัดทำมีการประชุมเรื่องเร่งด่วน การจัดทำรายงานการประชุม การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และการจัดทำคำสั่งผู้รับผิดชอบตามแผนงานที่กำหนด และแนวทางการจัดการสารสนเทศสำหรับ อบต. ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย และงบประมาณที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ การกำหนดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ การกำหนดประเภทของข้อมูลที่จำเป็นสำหรับ อบต. แต่ละแห่ง และการกำหนดวิธีการจัดการสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรม

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จะเห็นได้ว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะมีการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเองเป็นอันดับแรก และแหล่งสารสนเทศที่ใช้ก็จะเป็นแหล่งที่อยู่ใกล้ตัวกับบุคคลนั้นๆ เช่น ประสบการณ์ความคิดของตนเอง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา สำหรับรูปแบบของสารสนเทศที่ใช้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หรือวารสาร สำหรับปัญหาในการใช้สารสนเทศ คือ สารสนเทศไม่มีความทันสมัยและไม่มีเวลาดค้นหาสารสนเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่ปฏิบัติงานในปี 2544 จำนวน 148 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 37 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 48 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้การสุ่มอย่างมีสัดส่วน และในแต่ละระดับชั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งได้ผลดังนี้

- องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1-2 จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 จำนวน 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 จำนวน 4 แห่ง

- องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3-5 จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3 จำนวน 2 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 จำนวน 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5 จำนวน 1 แห่ง

2. ระดับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วยคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 4 คน ได้แก่ ประธานกรรมการบริหาร 1 คน กรรมการบริหาร 2 คน และเลขานุการกรรมการบริหาร 1 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งในระดับนี้จะทำการสุ่มเฉพาะกรรมการบริหารเท่านั้น ส่วนประธานกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหารจะใช้จำนวนทั้งหมดรวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 48 คน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
		ประธานกรรมการบริหาร	กรรมการบริหาร	เลขานุการกรรมการบริหาร	
ระดับชั้น 1-2	74	8	8	8	24
ระดับชั้น 3-5	74	8	8	8	24
รวม	148	16	16	16	48

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับ การใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย ทฤษฎีของสารสนเทศ ตลอดจนการใช้แหล่งสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาวิธีการ และหลักเกณฑ์การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
4. สัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับหน้าที่และขอบข่ายการปฏิบัติงาน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ พร้อมทั้งสังเกตสภาพที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล และบรรยากาศการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง องค์การบริหารส่วนตำบลศาลากลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
5. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสามารถจำแนกคำถามได้เป็น 7 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น
 - ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำกรองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น โทรศัพท์ โทรสาร การบอกรับสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
 - ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกออกเป็นเป็น 5 แหล่ง ดังนี้ แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ข้อคำถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกออกเป็น 11 ด้าน ดังนี้ เพื่อการบริหารและการจัดการ เพื่อการวางแผนพัฒนาตำบล เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ เพื่อการศึกษาให้

ได้คุณวุฒิสูงขึ้น เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ เพื่อเป็นวิทยากร เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา ข้อคำถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
จำแนกออกเป็น 12 ด้าน ดังนี้ สารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง สารสนเทศด้านสาธารณสุขและอนามัย สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สารสนเทศด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ สารสนเทศด้านปัญหาสังคม สารสนเทศด้านการดำรงชีวิต (ศาสนา) หลักศีลธรรม สารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อคำถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารที่มีต่อการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ (ผู้วิจัยบันทึกการสัมภาษณ์ลงในเทปบันทึกเสียง)

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนในข้อคำถาม และความสอดคล้องในแนวการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ได้เพิ่มเติมในส่วนแหล่งสารสนเทศว่ามีแหล่งสารสนเทศใดบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หอกระจายข่าว เป็นต้น อีกทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้คำถามในแบบสัมภาษณ์ว่าควรจะเป็นข้อคำถามที่เข้าใจได้ง่าย ตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

7. นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขแล้วเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง เพื่อดูความถูกต้องของข้อคำถามทั้งหมด

8. นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และขอคำแนะนำ คือ รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา อดีตผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดร. สุวรรณ พินแดนนท์ หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง และนางสาวสิตาพร พุทธรเสน หัวหน้าห้องสมุดสมเด็จพระเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร (ห้องสมุดกรมการปกครอง) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อคำถามและการใช้ภาษาของแบบสัมภาษณ์โดยรวม ดังต่อไปนี้

1) การเรียงลำดับของข้อคำถามควรเรียงลำดับให้มีความต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน เช่น
- ในตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการ อบต. ควรจะเรียงลำดับอุปกรณ์สำนักงาน การบอกรับสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์ การจัดเก็บหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร มาก่อนข้อคำถามที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี

2) การเพิ่มเติมข้อคำถาม เช่น
- ในตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ ควรเพิ่มเติมข้อคำถามในส่วนแหล่งสารสนเทศบุคคล ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งสารสนเทศสถาบัน ควรมีข้อคำถามถึงสถานที่ในตำบล เช่น ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เกษตรตำบล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ในตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ควรเพิ่ม เพื่อศึกษาให้คุณวุฒิสูงขึ้น เพื่อเป็นวิทยากร เป็นต้น

- ในตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศ ควรเพิ่ม สารสนเทศเพื่อการดำรงชีวิต (ศาสนา)

หลักศีลธรรม

3) การแก้ไขภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม เช่น เพื่อการตัดสินใจ ควรแก้ไขเป็น เพื่อการตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน หรือเพื่อการวางแผนงบประมาณ ควรแก้ไขเป็น เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เป็นต้น

4) ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยว่า ในการสัมภาษณ์ควรใช้ถ้อยคำที่สื่อสารแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ตรงกับความต้องการในข้อคำถาม เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ต้อง สัมภาษณ์มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

หลังจากได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาพิจารณา แก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจน ความถูกต้องความเหมาะสมของข้อคำถาม และครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการถาม

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทอีกครั้ง ซึ่งประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทได้ให้ข้อเสนอแนะถึงวิธีการไปสัมภาษณ์ และได้เห็นชอบให้นำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน รวม 5 แห่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถาม ผลการทดลองใช้ พบว่า ในการไป สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องควบคุมเวลาให้ดี เพราะมีข้อคำถามมากที่จะต้องสัมภาษณ์ให้ครบ และในการ ไปสัมภาษณ์จะต้องมีการแนะนำตนเอง บอกถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย พร้อมทั้งบอกถึงประโยชน์ที่ได้ จากผลการวิจัย เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจ และเต็มใจที่ตอบคำถามอย่างเป็นทางการมากที่สุด อีกทั้งศัพท์ วิชาการทางด้านบรรณารักษ์หรือศัพท์สารสนเทศควรมีการใช้คำอื่นที่เข้าใจง่ายแทน หรืออธิบายให้ผู้ให้ สัมภาษณ์เข้าใจก่อน

10. นำผลการทดลองใช้ไปรายงานผลกับประธานและกรรมการ ว่าเป็นอย่างไรบ้างและพร้อม แนวทางปรับปรุงแก้ไข ประธานและกรรมการเห็นชอบแล้ว จึงนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการกอง ราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง และหนังสือจากกองราชการส่วนตำบล ถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 16 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือจากประธานกรรมการบริหาร ในการให้ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้สัมภาษณ์แก่ผู้วิจัย

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามวันเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก ทั้ง 16 องค์การบริหารส่วนตำบล

3. ดำเนินการสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดย เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 8 กุมภาพันธ์ 2545

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตาม วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคม ศาสตร์ (SPSS for Windows Version 10.05) โดยวิเคราะห์ค่า ดังต่อไปนี้

1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล นำมาแจกแจงความถี่ ได้แก่ อุปกรณ์สำนักงาน การบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์ ระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศ

1.3 ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศ ตอนที่ 6 ปัญหาในใช้แหล่งสารสนเทศ นำมาคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบ ดังนี้

ตอบช่องมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ตอบช่องมาก	ให้	4	คะแนน
ตอบช่องปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ตอบช่องน้อย	ให้	2	คะแนน
ตอบช่องน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ในการแปลค่าเฉลี่ย ถือเป็นเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ ความต้องการ และปัญหาในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ ความต้องการ และปัญหาในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ ความต้องการ และปัญหาในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ ความต้องการ และปัญหาในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์ ความต้องการ และปัญหาในระดับน้อยที่สุด

1.4 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ F- test ถ้าหากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่เพื่อพิจารณารายคู่ที่แตกต่างโดยหากพบความแปรปรวนกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนของกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3

1.5 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ t- test

1.6 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ F- test ถ้าหากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่เพื่อพิจารณารายคู่ที่แตกต่างโดยหากพบความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3

1.7 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ t- test

1.8 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ F-test ถ้าหากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบ เป็นรายคู่เพื่อพิจารณารายคู่ที่แตกต่างโดยหากพบความแปรปรวนกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนของกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3

1.9 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ t - test .

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1.1 ค่าร้อยละ

2.1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

2.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

X แทน จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

2.2 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่าสองกลุ่ม

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

2.3 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการองค์การบริหาร

ส่วนตำบล

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ในจังหวัดนนทบุรี

3.1 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ในจังหวัดนนทบุรี

4.1 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ในจังหวัดนนทบุรี

5.1 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 6 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

สถานภาพ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
น้อยกว่า 30 ปี	1	2.10	0	0.00	1	2.10
30 – 39 ปี	13	27.00	3	6.30	16	33.30
40 – 49 ปี	16	33.30	4	8.30	20	41.60
มากกว่า 50 ปี	10	20.80	1	2.10	11	22.90
รวม	40	83.30	8	16.70	48	100
ระดับการศึกษา						
ป.4	6	12.50	0	0.00	6	12.50
ป.6	1	2.10	0	0.00	1	2.10
ม.3 หรือเทียบเท่า	4	8.30	1	2.10	5	10.40
ม.6 หรือเทียบเท่า	14	29.10	2	4.20	16	33.30
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	11	22.90	4	8.30	15	31.20
สูงกว่าปริญญาตรี	4	8.30	1	2.10	5	9.40
รวม	40	83.30	8	16.70	48	100
อาชีพ						
เกษตรกร	16	33.30	0	0.00	16	33.30
ธุรกิจส่วนตัว	5	10.40	0	0.00	5	10.40
ค้าขาย	2	4.20	1	2.10	3	6.30
รับจ้าง	3	6.20	1	2.10	4	8.30
รับราชการ	11	22.90	5	10.40	16	33.30
อื่นๆ	3	6.20	1	2.10	4	8.30
รวม	40	83.30	8	16.60	48	100

สถานภาพ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งในคณะกรรมการ						
บริหาร อบต.						
ประธานกรรมการบริหาร	16	33.30	0	0.00	16	33.30
กรรมการบริหาร	13	27.00	3	6.30	16	33.30
เลขานุการคณะกรรมการบริหาร	11	22.90	5	10.40	16	33.30
รวม	40	83.30	8	16.60	48	100
ระดับชั้นของ อบต.						
ระดับชั้นที่ 1 – 2	19	39.60	5	10.40	24	50.00
ระดับชั้นที่ 3 – 5	21	43.70	3	6.30	24	50.00
รวม	40	83.30	8	16.70	48	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นชาย (ร้อยละ 83.30) มีอายุ 40 – 49 ปี (ร้อยละ 33.30) รองลงมา มีอายุ 30 – 39 ปี (ร้อยละ 27.00)

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ม.6 หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 29.10) รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 22.90)

อาชีพ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 33.30) รองลงมา มีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 22.90)

ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำกรองค์กรบริหาร
ส่วนตำบล ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนอุปกรณ์สำนักงาน

อุปกรณ์สำนักงาน	จำนวน อบต.	ร้อยละ
- จำนวนโทรศัพท์		
1 เครื่อง	4	25.00
2 เครื่อง	1	6.25
4 เครื่อง	3	18.75
5 เครื่อง	2	12.50
6 เครื่อง	1	6.25
7 เครื่อง	1	6.25
9 เครื่อง	1	6.25
10 เครื่อง	1	6.25
12 เครื่อง	1	6.25
13 เครื่อง	1	6.25
- จำนวนโทรสาร		6.25
1 เครื่อง	15	93.75
2 เครื่อง	1	6.25

จากตาราง 3 แสดงว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีโทรศัพท์ จำนวน 1 เครื่อง (ร้อยละ 25.00) รองลงมามีโทรศัพท์จำนวน 4 เครื่อง (ร้อยละ 18.75)

สำหรับจำนวนเครื่องโทรสาร องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีโทรสาร จำนวน 1 เครื่อง (ร้อยละ 93.75)

ตาราง 4 จำนวนการบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์

การบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน อบต.	ร้อยละ
- จำนวนหนังสือพิมพ์		
1 ชื่อเรื่อง	4	2.50
2 ชื่อเรื่อง	7	43.75
3 ชื่อเรื่อง	2	12.50
4 ชื่อเรื่อง	3	18.75

ตาราง 4 (ต่อ)

การบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์	จำนวน อบต.	ร้อยละ
- รายชื่อหนังสือ		
ไทยรัฐ	11	68.75
มติชน	8	50.00
เดลินิวส์	9	56.25
ข่าวสด	4	25.00
คมชัดลึก	2	12.50
- จำนวนนิตยสารหรือวารสาร		
ไม่ได้บอกรับ	4	25.00
1 ชื่อเรื่อง	9	56.25
2 ชื่อเรื่อง	3	18.75
- รายชื่อวารสารหรือนิตยสาร		
ผู้นำท้องถิ่น	10	62.50
ฐานท้องถิ่น	2	12.50
ข่าวสภาตำบลและ อบต.	1	6.25
ผู้ใหญ่บ้านคำดี	1	6.25

จากตาราง 4 แสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบอกรับหนังสือพิมพ์จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.75) รองลงมาเป็นการบอกรับหนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00)

สำหรับรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่บอกรับ คือ ไทยรัฐ (ร้อยละ 68.75) รองลงมาเป็นหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (ร้อยละ 56.25)

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการบอกรับวารสารหรือนิตยสาร จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 56.25) รองลงมาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีการบอกรับวารสารหรือนิตยสาร จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 25.00)

สำหรับรายชื่อวารสารหรือนิตยสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการบอกรับ คือ ผู้นำท้องถิ่น (ร้อยละ 62.50) รองลงมาเป็น ฐานท้องถิ่น (ร้อยละ 12.50)

ตาราง 5 ระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร

ระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร	จำนวน อปต.	ร้อยละ
ไม่ได้จัดเก็บเป็นระบบ	3	18.75
ตามระบบงานธุรการ	1	6.25
ตามระเบียบงานสารบรรณ สำนักนายกรัฐมนตรี	5	31.25
ตามการแบ่งหน่วยงาน	1	6.25
ตามประเภทเอกสาร	1	6.25
ตามหัวเรื่องหรือหมวดหมู่	4	25.00
ตามลำดับการเข้าของเอกสาร	1	6.25

จากตาราง 5 แสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร ตามระเบียบงานสารบรรณ สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 31.25) รองลงมาเป็นการจัดเก็บตามหัวเรื่องหรือหมวดหมู่ จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 6 จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศ

คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายสารสนเทศ	จำนวน อปต.	ร้อยละ
- จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายสารสนเทศ		
ไม่ได้มี	7	43.75
1 เครื่อง	4	25.00
2 เครื่อง	3	18.75
3 เครื่อง	2	12.50
- ประเภทของการเชื่อมต่อ		
ไม่ได้เชื่อมต่อ	7	43.75
เชื่อมต่อกับกรมการปกครอง	5	31.25
เชื่อมต่อกับ กรอ. ชุมชน	1	6.25
เชื่อมต่อกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP)	1	6.25

จากตาราง 6 แสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศจำนวน 1 เครื่อง (ร้อยละ 25.00) รองลงมามีจำนวน 2 เครื่อง (ร้อยละ 18.75)

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศ จำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 43.75) รองลงมาได้เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศจากกรมการปกครองจำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 31.25)

ตาราง 7 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีเครื่องขับซีดีรวม

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีเครื่องขับซีดีรวม	จำนวน อบต.	ร้อยละ
- จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีเครื่องขับซีดีรวม		
1 เครื่อง	2	12.50
2 เครื่อง	4	25.00
3 เครื่อง	5	31.25
4 เครื่อง	2	12.50
6 เครื่อง	2	12.50
7 เครื่อง	1	6.25

จากตาราง 7 แสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีเครื่องขับซีดีรวม จำนวน 3 เครื่อง (ร้อยละ 31.25) รองลงมา มีจำนวน 2 เครื่อง (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 8 จำนวนเครื่องพิมพ์

เครื่องพิมพ์	จำนวน อบต.	ร้อยละ
- จำนวนเครื่องพิมพ์		
1 เครื่อง	3	18.75
2 เครื่อง	7	43.75
3 เครื่อง	3	18.75
5 เครื่อง	2	12.50
6 เครื่อง	1	6.25
- จำนวนแบบของเครื่องพิมพ์		
เครื่องพิมพ์จุด		
1 เครื่อง	3	18.75
เครื่องพิมพ์หมึกฉีด		
1 เครื่อง	5	31.25
2 เครื่อง	3	18.75
3 เครื่อง	1	6.25
5 เครื่อง	1	6.25
เครื่องพิมพ์เลเซอร์		
1 เครื่อง	8	50.00
2 เครื่อง	6	37.00
3 เครื่อง	1	6.25

จากตาราง 8 แสดงว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องพิมพ์ จำนวน 2 เครื่อง (ร้อยละ 43.75) รองลงมาคือเครื่องพิมพ์ จำนวน 1 เครื่อง (ร้อยละ 6.25) และจำนวน 3 เครื่อง (ร้อยละ 18.75)

สำหรับแบบของเครื่องพิมพ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ใช้คือ เครื่องพิมพ์เลเซอร์ จำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเป็นเครื่องพิมพ์เลเซอร์ จำนวน 6 แห่ง (ร้อยละ 37.00)

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล				
1	ประสบการณ์ความคิดของตนเอง	4.10	0.75	มาก
2	สมาชิก อบต.	3.42	0.79	ปานกลาง
3	ปลัด อบต.	3.77	1.06	มาก
4	พนักงานส่วนตำบล	3.69	0.97	มาก
5	คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน การพัฒนาชนบท (คปต.)	3.10	1.04	ปานกลาง
6	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล	3.25	1.12	ปานกลาง
7	พัฒนากร	3.21	0.92	ปานกลาง
8	เกษตรตำบล	3.10	0.93	ปานกลาง
9	ปศุสัตว์	2.29	0.92	น้อย
10	แพทย์ประจำตำบล	2.33	0.97	น้อย
11	พระภิกษุ	2.83	0.95	ปานกลาง
12	ครูหรือครูใหญ่	3.21	0.80	ปานกลาง
13	ประชาชน	4.02	0.84	มาก
14	ภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.42	1.07	ปานกลาง
15	ผู้ใหญ่บ้าน	3.56	0.85	มาก
16	กำนัน	3.27	0.96	ปานกลาง
17	ตำรวจ	3.10	0.90	ปานกลาง
18	นายอำเภอ	3.98	0.96	มาก
19	ผู้ว่าราชการจังหวัด	3.63	1.06	มาก
20	สมาชิก อบต. ต่างพื้นที่	2.94	1.00	ปานกลาง
รวม		3.31	1.06	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศสถาบัน				
1	ศูนย์ข้อมูลตำบล	3.02	1.19	ปานกลาง
2	ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	2.71	1.09	ปานกลาง
3	หอกระจายข่าว	2.42	1.16	น้อย
4	วัด	2.85	1.11	ปานกลาง
5	ธนาคาร	2.38	0.82	น้อย
6	สถานีตำรวจ	2.48	0.99	น้อย
7	ห้องสมุดประชาชน	2.23	1.06	น้อย
8	ห้องสมุดโรงเรียน	2.19	0.96	น้อย
9	ห้องสมุดวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย	1.81	0.96	น้อย
10	สำนักงานเกษตรตำบล	2.75	0.89	ปานกลาง
11	ที่ว่าการอำเภอ	3.73	0.89	มาก
12	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	2.71	0.80	ปานกลาง
13	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	2.75	0.89	ปานกลาง
14	สถาบันพระปกเกล้า	1.75	0.89	น้อย
15	กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง	3.00	1.38	ปานกลาง
16	มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	2.40	1.30	น้อย
17	โครงการฝึกอบรมอินเตอร์เน็ตตำบล	2.13	1.21	น้อย
18	โครงการฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง	3.65	1.14	มาก
19	โครงการฝึกอบรมจากอำเภอ หรือจังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ	3.75	1.06	มาก
20	โครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ	3.21	1.17	ปานกลาง
21	โครงการฝึกอบรมจาก NGO	2.00	0.90	น้อย
22	โครงการฝึกอบรมจากภาคเอกชน	2.19	1.00	น้อย
23	การศึกษาดูงานนอกสถานที่	2.58	0.90	ปานกลาง
	รวม	2.64	1.17	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน				
1	วิทยุ : รายการมองบ้านมองเมืองเกาะระฆังเมือง กับกระทรวงมหาดไทย (AM/891 KHz)	3.17	1.26	ปานกลาง
2	วิทยุ : รายการสาระน่ารู้จากกรมการ ปกครอง (AM/891 KHz)	3.19	1.18	ปานกลาง
3	โทรทัศน์ : รายการสายตรง อบต. (ช่อง 3)	3.27	1.11	ปานกลาง
4	โทรทัศน์ : รายการรัฐสภาของประชาชน (ช่อง 11)	3.48	1.09	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน	4.02	1.02	มาก
6	นิตยสารเทศกาล	2.56	1.18	ปานกลาง
7	นิตยสารฐานท้องถิ่น	2.60	1.14	ปานกลาง
8	นิตยสารผู้นำท้องถิ่น	3.02	1.14	ปานกลาง
	รวม	3.11	0.72	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จาก หน่วยงานราชการ				
1	ข่าวส่งเสริมสภาตำบลและ อบต.	2.69	1.24	ปานกลาง
2	รายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวง มหาดไทย	4.23	0.99	มาก
3	หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ของอบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ	4.21	1.05	มาก
4	รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ งานของ อบต.	2.88	1.44	ปานกลาง
	รวม	3.54	0.65	มาก
แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์				
1	www.dola.go.th	1.77	1.12	น้อย
2	www.moi.go.th	1.65	0.98	น้อย
3	www.siamlocal.th.org	1.56	0.90	น้อย
4	www.tambol.com	1.69	1.03	น้อย
5	www.thaitambon.com	1.75	1.00	น้อย
6	www.khonthai.com	1.77	1.06	น้อย
7	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล กชช.2ค	2.23	1.12	น้อย
8	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล จปฐ.	2.42	1.09	น้อย
9	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล GIS	1.98	1.14	น้อย
	รวม	1.88	1.08	น้อย
	รวมทั้งหมด	2.86	1.25	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$)

เมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมาก 1 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมา มีการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับปานกลาง 3 แหล่ง ตามลำดับ คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 3.31$) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 3.11$) และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มีการใช้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ในระดับบ้าง มี 7 ข้อ ตามลำดับ คือ จากแหล่งประสบการณ์ความคิดของตนเอง ($\bar{X} = 4.10$) ประชาชน ($\bar{X} = 4.02$) นายอำเภอ ($\bar{X} = 3.98$) ปลัด อบต. ($\bar{X} = 3.77$) พนักงานส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.69$) ผู้ว่าราชการจังหวัด ($\bar{X} = 3.63$) และผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา มีการใช้ในระดับบานกลางที่มีค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป มี 9 ข้อ ตามลำดับ คือ จากแหล่งสมาชิก อบต. ($\bar{X} = 3.42$) ภูมิปัญญาชาวบ้าน ($\bar{X} = 3.42$) กำนัน ($\bar{X} = 3.27$) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 3.25$) พัฒนาการ ($\bar{X} = 3.21$) ครู / ครูใหญ่ ($\bar{X} = 3.21$) คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานการพัฒนาชนบท (คปต.) ($\bar{X} = 3.10$) เกษตรตำบล ($\bar{X} = 3.10$) ตำรวจ ($\bar{X} = 3.10$)

แหล่งสารสนเทศสถาบัน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ในระดับบ้าง มี 3 ข้อ คือ จากแหล่งที่ว่าการอำเภอ ($\bar{X} = 3.75$) จากแหล่งโครงการฝึกอบรมจากอำเภอ / จังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ ($\bar{X} = 3.75$) โครงการฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง ($\bar{X} = 3.21$) และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ในระดับบานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป มี 2 ข้อ คือ จากแหล่งศูนย์ข้อมูลตำบล ($\bar{X} = 3.02$) กองราชการส่วนตำบล ($\bar{X} = 3.00$)

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ในระดับบ้าง มี 1 ข้อ คือ จากแหล่งหนังสือพิมพ์ เช่น มติชนรายวัน ($\bar{X} = 4.02$) และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ในระดับบานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป มี 5 ข้อ คือ จากแหล่งโทรทัศน์ / รายการรัฐสภาของประชาชน (ช่อง 11) ($\bar{X} = 3.48$) โทรทัศน์ / รายการสายตรง อบต. (ช่อง 3) ($\bar{X} = 3.27$) วิทยุ / รายการสาระน่ารู้จากกรมการปกครอง (AM/891 KHz) ($\bar{X} = 3.19$) วิทยุ / รายการมองบ้านมองเมือง เกาะระฆังเมืองกับกระทรวงมหาดไทย (AM/891 KHz) ($\bar{X} = 3.17$) และนิตยสารผู้นำท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.02$)

แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ในระดับบ้าง มี 2 ข้อ คือ จากแหล่งจากรายงานหรือเอกสารทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ($\bar{X} = 4.23$) หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 4.21$)

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ในระดับน้อยทุกข้อ

สำหรับห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดโรงเรียนคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ในระดับน้อย

3.1 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏ
ดังตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนก
ตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
1	ประสบการณ์ความคิดตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.40	0.69
		ภายในกลุ่ม	45	25.69	0.57	
		รวม	47	26.48		
2	สมาชิก อบต.	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.33	0.52
		ภายในกลุ่ม	45	29.00	0.64	
		รวม	47	29.67		
3	ปลัด อบต.	ระหว่างกลุ่ม	2	4.54	2.27	2.13
		ภายในกลุ่ม	45	47.94	1.07	
		รวม	47	52.48		
4	พนักงานส่วนตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.19
		ภายในกลุ่ม	45	43.94	0.98	
		รวม	47	44.31		
5	คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน การพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)	ระหว่างกลุ่ม	2	5.30	2.65	2.64
		ภายในกลุ่ม	45	45.19	1.00	
		รวม	47	50.48		
6	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	3.50	1.75	1.42
		ภายในกลุ่ม	45	55.50	1.23	
		รวม	47	59.00		
7	พัฒนากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.90	1.06
		ภายในกลุ่ม	45	38.13	0.85	
		รวม	47	39.92		
8	เกษตรตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.54	1.27	1.51
		ภายในกลุ่ม	45	37.94	0.84	
		รวม	47	40.48		
9	ปลัดสัตว์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58	1.94
		ภายในกลุ่ม	45	36.75	0.82	
		รวม	47	39.92		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
10	แพทย์ประจำตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.65	0.67
		ภายในกลุ่ม	45	43.38	0.96	
		รวม	47	44.67		
11	พระภิกษุ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.15	0.16
		ภายในกลุ่ม	45	42.38	0.94	
		รวม	47	42.67		
12	ครูหรือครูใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	3.04	1.52	2.55
		ภายในกลุ่ม	45	26.88	0.60	
		รวม	47	29.92		
13	ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.04	3.52	6.11**
		ภายในกลุ่ม	45	25.94	0.58	
		รวม	47	32.98		
14	ภูมิปัญญาชาวบ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.54	0.77	0.67
		ภายในกลุ่ม	45	52.13	1.16	
		รวม	47	53.67		
15	ผู้ใหญ่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.88	0.44	0.60
		ภายในกลุ่ม	45	32.94	0.73	
		รวม	47	33.82		
16	กำนัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.15	0.15
		ภายในกลุ่ม	45	43.19	0.96	
		รวม	47	43.48		
17	ตำรวจ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.04	1.02	1.26
		ภายในกลุ่ม	45	36.44	0.81	
		รวม	47	38.48		
18	นายอำเภอ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.29	1.65	1.87
		ภายในกลุ่ม	45	39.69	0.88	
		รวม	47	42.98		
19	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ระหว่างกลุ่ม	2	12.13	6.06	6.63**
		ภายในกลุ่ม	45	41.13	0.91	
		รวม	47	53.25		
20	สมาชิก อบต. ต่างพื้นที่	ระหว่างกลุ่ม	2	11.38	5.69	7.22**
		ภายในกลุ่ม	45	35.44	0.79	
		รวม	47	46.81		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.86	0.43	1.84
		ภายในกลุ่ม	45	10.55	0.23	
		รวม	47	11.41		
แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
1	ศูนย์ข้อมูลตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.79	1.40	0.98
		ภายในกลุ่ม	45	64.19	1.43	
		รวม	47	66.98		
2	ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.17	1.08	0.91
		ภายในกลุ่ม	45	53.75	1.19	
		รวม	47	55.92		
3	หอกระจายข่าว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.40	0.28
		ภายในกลุ่ม	45	62.88	1.40	
		รวม	47	63.67		
4	วัด	ระหว่างกลุ่ม	2	4.29	2.15	1.80
		ภายในกลุ่ม	45	53.69	1.19	
		รวม	47	57.98		
5	ธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.00
		ภายในกลุ่ม	45	31.25	0.69	
		รวม	47	31.25		
6	สถานีตำรวจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.27
		ภายในกลุ่ม	45	45.44	1.01	
		รวม	47	45.98		
7	ห้องสมุดประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.24
		ภายในกลุ่ม	45	51.94	1.15	
		รวม	47	52.48		
8	ห้องสมุดโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	6.250E-02	0.07
		ภายในกลุ่ม	45	43.19	0.96	
		รวม	47	43.31		
9	ห้องสมุดวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.88	3.94	5.00*
		ภายในกลุ่ม	45	35.44	0.79	
		รวม	47	43.31		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
10	สำนักงานเกษตรตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.88	0.44	0.55
		ภายในกลุ่ม	45	36.13	0.80	
		รวม	47	37.00		
11	ที่ว่าการอำเภอ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.29	2.15	2.91
		ภายในกลุ่ม	45	33.19	0.74	
		รวม	47	37.48		
12	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.04	2.02	3.51*
		ภายในกลุ่ม	45	25.88	0.58	
		รวม	47	29.92		
13	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.13	3.56	5.37**
		ภายในกลุ่ม	45	29.88	0.64	
		รวม	47	37.00		
14	สถาบันพระปกเกล้า	ระหว่างกลุ่ม	2	6.13	3.06	4.46*
		ภายในกลุ่ม	45	30.88	0.69	
		รวม	47	37.00		
15	กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	2	40.50	20.25	0.00**
		ภายในกลุ่ม	45	49.50	1.10	
		รวม	47	90.00		
16	มูลนิธิส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	14.29	7.15	4.93*
		ภายในกลุ่ม	45	65.19	1.45	
		รวม	47	79.48		
17	โครงการฝึกอบรมอินเทอร์เน็ตตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	7.13	3.56	2.58
		ภายในกลุ่ม	45	62.13	1.38	
		รวม	47	89.25		
18	โครงการฝึกอบรมจากกองราชการ ส่วนตำบล กรมการปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	2	6.79	3.40	2.82
		ภายในกลุ่ม	45	54.19	1.20	
		รวม	47	60.98		
19	โครงการฝึกอบรมจากอำเภอหรือ จังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.63	2.31	2.15
		ภายในกลุ่ม	45	48.38	1.08	
		รวม	47	53.00		
20	โครงการฝึกอบรมจากสถาบันการ ศึกษาต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.04	5.02	4.19*
		ภายในกลุ่ม	45	53.88	1.20	
		รวม	47	63.92		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
21	โครงการฝึกอบรมจาก NGO	ระหว่างกลุ่ม	2	4.63	2.31	3.12
		ภายในกลุ่ม	45	33.38	0.74	
		รวม	47	38.00		
22	โครงการฝึกอบรมจากภาคเอกชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.88	1.94	2.01
		ภายในกลุ่ม	45	43.44	0.97	
		รวม	47	47.31		
23	การศึกษาดูงานนอกสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.54	0.27	0.33
		ภายในกลุ่ม	45	37.13	0.83	
		รวม	47	37.67		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	1.98	0.99	3.97*
		ภายในกลุ่ม	45	11.22	0.25	
		รวม	47	13.20		
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน						
1	วิทยุ : รายการมองบ้านมองเมือง เกาะระฆังเมืองกับกระทวง มหาดไทย (AM/891 KHz)	ระหว่างกลุ่ม	2	4.29	2.15	1.37
		ภายในกลุ่ม	45	70.38	1.56	
		รวม	47	74.67		
2	วิทยุ : สารานุกรมจากกรมการ ปกครอง (AM/891 KHz)	ระหว่างกลุ่ม	2	1.13	0.56	0.39
		ภายในกลุ่ม	45	64.19	1.43	
		รวม	47	65.31		
3	โทรทัศน์ : รายการสายตรง อบต. (ช่อง 3)	ระหว่างกลุ่ม	2	3.792	1.90	1.59
		ภายในกลุ่ม	45	53.69	1.19	
		รวม	47	57.48		
4	โทรทัศน์ : รัฐสภาของประชาชน (ช่อง 11)	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.15	0.12
		ภายในกลุ่ม	45	55.69	1.24	
		รวม	47	55.98		
5	หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์มติ ชนรายวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.17	1.58	1.56
		ภายในกลุ่ม	45	45.81	1.02	
		รวม	47	48.98		
6	นิตยสารเทศาภิบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	6.13	3.06	2.31
		ภายในกลุ่ม	45	59.69	1.33	
		รวม	47	65.81		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
7	นิตยสารฐานท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.04	1.52	1.17
		ภายในกลุ่ม	45	58.44	1.30	
		รวม	47	61.48		
8	นิตยสารผู้นำท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	2	5.29	2.65	2.14
		ภายในกลุ่ม	45	55.69	1.24	
		รวม	47	60.98		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	0.58	1.12
		ภายในกลุ่ม	45	23.15	0.51	
		รวม	47	24.30		
แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์						
จากหน่วยงานราชการ						
1	ข่าวส่งเสริมสภาตำบลและ อบต.	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	6.250-02	0.04
		ภายในกลุ่ม	45	72.19	1.60	
		รวม	47	72.31		
2	รายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	10.67	5.33	6.70**
		ภายในกลุ่ม	45	35.81	0.80	
		รวม	47	46.48		
3	หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับฯ	ระหว่างกลุ่ม	2	19.29	9.65	13.31**
		ภายในกลุ่ม	45	32.63	0.73	
		รวม	47	51.917		
4	รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต.	ระหว่างกลุ่ม	2	11.38	5.69	2.98
		ภายในกลุ่ม	45	85.88	1.91	
		รวม	47	97.25		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.82	2.91	9.16**
		ภายในกลุ่ม	45	14.30	0.32	
		รวม	47	20.12		
แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์						
1	www.dola.go.th	ระหว่างกลุ่ม	2	7.29	3.65	3.21*
		ภายในกลุ่ม	45	51.19	1.14	
		รวม	47	58.48		

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
2	www.moi.go.th	ระหว่างกลุ่ม	2	6.29	3.15	3.66*
		ภายในกลุ่ม	45	38.69	0.86	
		รวม	47	44.98		
3	www.siamlocal.th.org	ระหว่างกลุ่ม	2	4.50	2.25	3.04
		ภายในกลุ่ม	45	33.31	0.74	
		รวม	47	37.81		
4	www.tambol.com	ระหว่างกลุ่ม	2	9.13	4.56	4.99*
		ภายในกลุ่ม	45	41.19	0.92	
		รวม	47	50.31		
5	www.thaitambon.com	ระหว่างกลุ่ม	2	9.13	4.563	5.42**
		ภายในกลุ่ม	45	37.88	0.84	
		รวม	47	47.00		
6	www.khonthai.com	ระหว่างกลุ่ม	2	9.04	4.52	4.68*
		ภายในกลุ่ม	45	43.44	0.97	
		รวม	47	52.48		
7	แผ่นซีดีที่บรรจุเพิ่มข้อมูล กชช. 2ค	ระหว่างกลุ่ม	2	2.04	1.02	0.81
		ภายในกลุ่ม	45	56.44	1.25	
		รวม	47	58.48		
8	แผ่นซีดีที่บรรจุเพิ่มข้อมูล จปฐ.	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.65	0.53
		ภายในกลุ่ม	45	54.69	1.22	
		รวม	47	55.98		
9	แผ่นซีดีที่บรรจุเพิ่มข้อมูล GIS	ระหว่างกลุ่ม	2	3.79	1.90	1.49
		ภายในกลุ่ม	45	57.19	1.27	
		รวม	47	60.98		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	4.35	2.17	3.67*
		ภายในกลุ่ม	45	26.68	0.59	
		รวม	47	31.03		
รวมทั้งหมด		ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	3.18
		ภายในกลุ่ม	45	7.26	0.16	
		รวม	47	8.28		

$$F_{(.05; df 2, 45)} = 5.12$$

$$F_{(.01; df 2, 45)} = 3.21$$

จากตาราง 10 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากรัฐบาล และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 จากแหล่งประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัด และสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่

แหล่งสารสนเทศสถาบัน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 จากแหล่งสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ กองราชการส่วนตำบล และมีการใช้แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแหล่งห้องสมุดวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย สำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ สถาบันพระปกเกล้าเกล้า มูลนิธิส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษา ต่างๆ

แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 จากแหล่งหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการ ของกระทรวงมหาดไทย

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากแหล่ง www.thaitambol.com และมีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จาก แหล่ง www.dola.go.th www.moi.go.th www.tambol.com และ www.khonthai.com

เพื่อให้ทราบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยทดสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม หากความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากัน จะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3 ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นผลรวม และแต่ละแหล่งสารสนเทศที่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

แหล่งสารสนเทศ	สถานภาพของ คณะกรรมการ บริหาร อบต	\bar{X}	กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
			2.36	2.70	2.85
แหล่งสารสนเทศสถาบัน	กรรมการ	2.36	-	0.34	0.49*
	ประธาน	2.70		-	0.15
	เลขานุการ	2.85			-
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	3.04	3.73	3.82
แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากรัฐบาล	กรรมการ	3.04	-	0.69*	0.78*
	ประธาน	3.73		-	0.09
	เลขานุการ	3.82			
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	1.48	1.94	2.21
แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	กรรมการ	1.48	-	0.46*	0.73*
	ประธาน	1.94		-	0.27
	เลขานุการ	2.21			-

จากตาราง 11 แสดงว่า เลขานุการกรรมการบริหาร มีการใช้แหล่งสารสนเทศสถาบัน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการมากกว่ากรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการมากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยทดสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม หากความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3 ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด
นนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายข้อ ที่พบความ
แตกต่างเป็นรายคู่

แหล่งสารสนเทศ	สถานภาพของคณะกรรมการบริหาร อบต.	\bar{X}	เลขานุการ 3.56	ประธาน 4.00	กรรมการ 4.50
แหล่งสารสนเทศบุคคล					
13 ประชาชน	เลขานุการ	3.56	-	0.44	0.94*
	ประธาน	4.00	-	-	0.50
	กรรมการ	4.50	-	-	-
19 ผู้ว่าราชการจังหวัด		\bar{X}	2.94	3.81	4.13
	กรรมการ	2.94	-	0.87*	1.19*
	เลขานุการ	3.81	-	-	0.32
	ประธาน	4.13	-	-	-
20 สมาชิก อบต. ต่างพื้นที่		\bar{X}	2.25	3.25	3.31
	เลขานุการ	2.25	-	1.00*	1.06*
	กรรมการ	3.25	-	-	0.06
	ประธาน	3.31	-	-	-
แหล่งสารสนเทศสถาบัน					
9 ห้องสมุดวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย		\bar{X}	1.44	1.63	2.38
	กรรมการ	1.44	-	0.19	0.94*
	ประธาน	1.63	-	-	0.75
12 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	เลขานุการ	2.38	-	-	-
		\bar{X}	2.31	2.81	3.00
	กรรมการ	3.00	-	0.50	0.69*
	เลขานุการ	2.31	-	-	0.19
13 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	ประธาน	2.81	-	-	-
		\bar{X}	2.25	2.81	3.19
	กรรมการ	3.19	-	0.56	0.94*
	เลขานุการ	2.25	-	-	0.38
	ประธาน	2.81	-	-	-

ตาราง 12 (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	สถานภาพของคณะ กรรมการบริหาร อบต.	\bar{X}	กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
			1.31	1.75	2.19
14 สถาบันพระปกเกล้า	กรรมการ	1.31	-	0.44	0.88*
	ประธาน	1.75		-	0.44
	เลขานุการ	2.19			-
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	1.88	3.00	4.13
15 กองราชการส่วนตำบล	กรรมการ	1.88	-	1.12*	2.25*
	ประธาน	3.00		-	1.13*
	เลขานุการ	4.13			-
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	1.81	2.25	3.13
16 มูลนิธิส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	กรรมการ	2.25	-	0.44	1.32*
	ประธาน	1.81		-	0.88
	เลขานุการ	3.13			-
			กรรมการ	เลขานุการ	ประธาน
		\bar{X}	2.56	3.50	3.56
20 โครงการฝึกอบรมจาก สถาบันการศึกษาต่างๆ	กรรมการ	2.56	-	0.94*	1.00
	เลขานุการ	3.50		-	0.06
	ประธาน	3.56			-
แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์					
จากหน่วยงานราชการ					
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	3.56	3.56	4.56
2 รายงานหรือเอกสารของทาง ราชการทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือ สั่งการของกระทรวง มหาดไทย	กรรมการ	3.56	-	1.00*	1.00
	ประธาน	4.56		-	0.00*
	เลขานุการ	4.56			-
			กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		\bar{X}	3.31	4.63	4.69
3 หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ	กรรมการ	3.31	-	1.32*	1.38*
	ประธาน	4.63		-	0.06
	เลขานุการ	4.56			-

ตาราง 12 (ต่อ)

แหล่งสารสนเทศ	สถานภาพของคณะ กรรมการบริหาร อบต.	\bar{X}	กรรมการ 1.25	ประธาน 1.88	เลขานุการ 2.19
แหล่งสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์					
1 www.dola.go.th	กรรมการ	1.25	-	0.63	0.94*
	ประธาน	1.88		-	0.31
	เลขานุการ	2.19			
		\bar{X}	1.25	1.56	2.13
2 Www.moi.go.th	กรรมการ	1.25	-	0.30	0.87*
	ประธาน	1.56		-	0.57
	เลขานุการ	2.13			-
		\bar{X}	1.19	1.56	1.94
4 www.tambol.com	กรรมการ	1.19	-	0.37	0.75*
	ประธาน	1.56		-	0.38
	เลขานุการ	1.94			-
		\bar{X}	1.19	1.63	2.25
5. www.thaitambon.com	กรรมการ	1.19	-	0.44	1.06*
	ประธาน	1.63		-	0.62
	เลขานุการ	2.25			-
		\bar{X}	1.25	1.75	2.31
6 www.khonthai.com	กรรมการ	1.25	-	0.50	1.06*
	ประธาน	1.75		-	0.56
	เลขานุการ	2.31			-

จากตาราง 12 แสดงว่า แหล่งสารสนเทศบุคคล กรรมการบริหารมีการใช้จากแหล่งประชาชน และสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่ มากกว่า เลขานุการกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประธานกรรมการบริหารและเลขานุการกรรมการบริหารมีการใช้ จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัด มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประธานมีการใช้จากสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่ มากกว่า เลขานุการกรรมการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แหล่งสารสนเทศสถาบัน เลขานุการกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งห้องสมุดวิทยาลัยหรือ มหาวิทยาลัย สถาบันพระปกเกล้า กองราชการส่วนตำบล และโครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษา

ต่างๆ มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเลขานุการกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งกองราชการส่วนตำบล มากกว่า ประธานกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ กองราชการส่วนตำบล มากกว่า กรรมการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากรัฐบาล ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย และหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เลขานุการกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่ง www.thaitambon.com www.khonthai.com www.dola.com www.moi.go.th และ www.tambol.com มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
แหล่งสารสนเทศบุคคล						
1	ประสบการณ์ความคิดเห็นเอง	4.77	0.82	4.04	0.69	-0.57
2	สมาชิก อบต.	3.25	0.74	3.58	0.83	1.47
3	ปลัด อบต.	3.79	1.02	3.75	1.11	-0.14
4	พนักงานส่วนตำบล	3.58	0.93	3.79	1.02	0.74
5	คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน การพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.)	2.79	0.93	3.42	1.06	2.17*
6	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล	2.96	1.23	3.54	0.93	1.85
7	พัฒนากร	3.08	1.06	3.33	0.76	0.94
8	เกษตรตำบล	2.88	0.99	3.33	0.82	1.75
9	ปศุสัตว์	2.04	0.86	2.54	0.93	1.93
10	แพทย์ประจำตำบล	2.00	0.93	2.67	0.92	2.50*
11	พระภิกษุ	2.54	1.10	3.13	0.68	2.21*
12	ครูหรือครูใหญ่	3.08	0.88	3.33	0.70	1.09
13	ประชาชน	3.92	0.93	4.13	0.74	0.86
14	ภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.25	1.15	3.58	0.97	1.09
15	ใหญ่บ้าน	3.50	0.93	3.63	0.77	0.51
16	กำนัน	3.21	0.98	3.33	0.96	0.45
17	ตำรวจ	2.88	0.95	3.33	0.82	1.80
18	นายอำเภอ	4.04	0.81	3.92	1.10	-0.45
19	ผู้ว่าราชการจังหวัด	3.33	1.09	3.92	0.97	1.96
20	สมาชิก อบต. ต่างพื้นที่	2.75	1.03	3.13	0.95	1.31
รวม		3.15	0.49	3.47	0.45	2.35*
แหล่งสารสนเทศสถาบัน						
1	ศูนย์ข้อมูลตำบล	2.79	1.41	3.25	0.90	1.34
2	ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	2.17	1.01	3.25	0.90	3.94**
3	หอกระจายข่าว	2.00	1.02	2.83	1.17	2.63*
4	วัด	2.50	1.14	3.21	0.98	2.31*

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
5	ธนาคาร	1.92	0.58	2.83	0.76	4.68**
6	สถานีตำรวจ	2.17	0.76	2.79	1.10	2.29*
7	ห้องสมุดประชาชน	1.96	0.86	2.50	1.18	1.82
8	ห้องสมุดโรงเรียน	1.88	0.74	2.50	1.06	2.36*
9	ห้องสมุดวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย	1.58	0.97	2.04	0.91	1.69
10	สำนักงานเกษตรตำบล	2.67	0.87	2.83	0.92	0.65
11	ที่ว่าการอำเภอ	3.63	0.92	3.83	0.87	0.81
12	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	2.71	0.81	2.71	0.81	0.00
13	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	2.75	0.79	2.75	0.99	0.00
14	สถาบันพระปกเกล้า	1.50	0.78	2.00	0.93	2.02*
15	กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง	2.92	1.38	3.08	1.41	0.41
16	มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	2.04	1.16	2.75	1.36	1.94
17	โครงการฝึกอบรมอินเทอร์เน็ิตตำบล	2.21	1.32	2.04	1.12	-0.47
18	โครงการฝึกอบรมจากกองราชการ ส่วนตำบล กรมการปกครอง	3.79	1.10	3.50	1.18	-0.89
19	โครงการฝึกอบรมจากอำเภอหรือ จังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ	3.88	0.99	3.63	1.13	-0.81
20	โครงการฝึกอบรมจากสถาบัน การศึกษาต่างๆ	3.54	0.93	2.88	1.30	-2.05*
21	โครงการฝึกอบรมจาก NGO	2.13	1.03	1.88	0.74	-0.96
22	โครงการฝึกอบรมจากภาคเอกชน	2.29	1.12	2.08	0.88	-0.72
23	การศึกษาดูงานนอกสถานที่	2.42	1.02	2.75	0.74	1.30
	รวม	2.50	0.48	2.78	0.45	1.90
	แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน					
1	วิทยุ : รายการมองบ้านมองเมือง เคาะระฆังเมืองกับกระทรวง มหาดไทย (AM/891 KHz)	3.25	1.42	3.08	1.10	-0.45
2	วิทยุ : สารนำรู้จากกรมการปกครอง (AM/891 KHz)	3.21	1.28	3.17	1.09	-0.12
3	โทรทัศน์ : รายการสายตรง อบต. (ช่อง 3)	3.29	1.23	3.25	0.99	-0.13

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4	โทรทัศน์ : รัฐบาลของประชาชน (ช่อง 11)	3.46	1.14	3.50	1.06	0.13
5	หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ มติชนรายวัน	4.29	0.86	3.75	1.11	-1.89
6	นิตยสารเทศกาลิบาล	2.58	1.38	2.54	0.98	-0.12
7	นิตยสารฐานท้องถิ่น	2.63	1.35	2.58	0.93	-0.13
8	นิตยสารผู้นำท้องถิ่น	3.25	1.36	2.79	0.83	-1.41
	รวม	3.14	0.81	3.08	0.63	-0.30
	แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์ จากรัฐบาล	2.29	1.27	3.08	1.10	2.31*
1	ข่าวส่งเสริมสภาพตำบลและ อบต.					
2	รายงานหรือเอกสารของทางราชการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวง มหาดไทย	4.38	0.97	4.08	1.02	-1.02
3	หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับฯ	4.25	1.07	4.17	1.05	-0.27
4	รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของ อบต.	3.04	1.49	2.71	1.40	-0.80
	รวม	3.54	0.74	3.53	0.57	-0.55
	แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์					
1	www.dola.go.th	1.54	1.10	2.00	1.10	1.44
2	Www.moi.go.th	1.54	1.10	1.75	0.85	0.73
3	Www.siamlocal.th.org	1.46	0.98	1.67	0.82	0.80
4	Www.tambol.com	1.58	1.14	1.79	0.93	0.69
5	Www.thaitambon.com	1.58	1.02	1.92	0.97	1.16
6	Www.khonthai.com	1.63	1.13	1.92	0.97	0.96
7	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล กชช. 2ค	2.17	1.17	2.29	1.08	0.39
8	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล จปฐ.	2.42	1.10	2.54	1.10	0.39

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9	แผ่นซีดีที่บรรจุแฟ้มข้อมูล GIS	1.88	1.26	2.08	1.02	0.63
	รวม	1.75	0.91	2.00	0.70	1.03
	รวมทั้งหมด	2.75	0.39	2.99	0.43	1.83

$$t_{(.05 ; df 46)} = 2.01$$

$$t_{(.01 ; df 46)} = 2.70$$

จากตาราง 13 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 3-5 มีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 3-5 มีการใช้มากกว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแหล่งคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) แพทย์ประจำตำบล และพระภิกษุ

แหล่งสารสนเทศสถาบัน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 3-5 มีการใช้มากกว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากแหล่งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และธนาคาร และมีการใช้มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากแหล่งหอกระจายข่าว วัด ห้องสมุดโรงเรียน สถาบันพระปกเกล้า และโครงการฝึกอบรมอินเทอร์เน็ตตำบล

แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากรัฐบาล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 3-5 มีการใช้มากกว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากข่าวส่งเสริมสภาตำบลและ อบต.

ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด
นนทบุรี

ข้อ	สารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	เพื่อการบริหารและการจัดการ	4.54	0.65	มากที่สุด
2	เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.40	0.76	มาก
3	เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย	4.33	0.81	มาก
4	เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	4.31	0.88	มาก
5	เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.40	0.74	มาก
6	เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ	3.73	0.87	มาก
7	เพื่อการศึกษาให้ได้คุณวุฒิสูงขึ้น	3.40	1.20	ปานกลาง
8	เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร	4.04	0.92	มาก
9	เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ	2.98	0.93	ปานกลาง
10	เพื่อเป็นวิทยากร	2.67	1.10	ปานกลาง
11	เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือ สัมมนา	3.98	0.81	มาก
	รวม	3.89	1.07	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ประโยชน์จาก
สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้
ประโยชน์จากสารสนเทศในระดับมากที่สุด คือ เพื่อการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.54$) และมีการใช้
ประโยชน์ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ตามลำดับคือ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
($\bar{X} = 4.40$) เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.40$) เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ($\bar{X} = 4.33$)
เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.31$) เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร ($\bar{X} = 4.04$)
เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา ($\bar{X} = 3.98$) เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ
($\bar{X} = 3.73$) ส่วนข้ออื่นๆคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ในระดับปานกลาง

4.1 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1	เพื่อการบริหารและจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.79	1.90	5.29**
		ภายในกลุ่ม	45	16.13	0.36	
		รวม	47	19.92		
2	เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	ระหว่างกลุ่ม	2	4.54	2.27	4.46*
		ภายในกลุ่ม	45	22.94	0.51	
		รวม	47	27.48		
3	เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย	ระหว่างกลุ่ม	2	7.29	3.65	7.02**
		ภายในกลุ่ม	45	23.38	0.52	
		รวม	47	30.67		
4	เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.13	3.06	4.57*
		ภายในกลุ่ม	45	30.19	0.67	
		รวม	47	36.31		
5	เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.67	2.33	5.05*
		ภายในกลุ่ม	45	20.81	0.46	
		รวม	47	25.48		
6	เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.04	1.02	1.37
		ภายในกลุ่ม	45	33.44	0.74	
		รวม	47	35.48		
7	เพื่อการศึกษาให้ได้คุณวุฒิสูงขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.79	0.40	0.27
		ภายในกลุ่ม	45	66.69	1.48	
		รวม	47	67.48		
8	เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	4.67	2.33	7.07**
		ภายในกลุ่ม	45	20.81	0.46	
		รวม	47	25.48		
9	เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.17	0.58	0.66
		ภายในกลุ่ม	45	39.81	0.89	
		รวม	47	40.98		

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
10	เพื่อเป็นวิทยากร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.04	1.52	1.28
		ภายในกลุ่ม	45	53.63	1.19	
		รวม	47	56.67		
11	เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.17	1.08	1.69
		ภายในกลุ่ม	45	28.81	0.64	
		รวม	47	30.98		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.88	1.44	6.00**
		ภายในกลุ่ม	45	10.80	0.24	
		รวม	47	13.68		

$$F_{(.05 ; df 2, 45)} = 5.12$$

$$F_{(.01 ; df 2, 45)} = 3.21$$

จากตาราง 15 แสดงว่าคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่อง เพื่อการบริหารและจัดการ เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร และมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเพื่อการวางแผนพัฒนาตำบล เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้ทราบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยทดสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม หากความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3 ปรากฏผลดังตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่พบความ
แตกต่างเป็นรายคู่

สารสนเทศ	สถานภาพของคณะกรรมการบริหาร อบต		กรรมกร	เลขานุการ	ประธาน
	กรรมกร	เลขานุการ	4.19	4.56	4.88
1 เพื่อการบริหารและการจัดการ	กรรมกร	เลขานุการ	4.19	4.56	4.88
	ประธาน		-	0.37	0.69*
				-	0.32
2 เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมกร	เลขานุการ	4.00	4.44	4.75
	ประธาน		-	0.44	0.75*
				-	0.31
3 เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย	กรรมกร	เลขานุการ	4.75	4.44	4.75
	ประธาน		-	0.63	0.94*
				-	0.31
4 เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	กรรมกร	เลขานุการ	4.00	4.13	4.81
	ประธาน		-	0.13	0.81*
				-	0.68*
5 เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	กรรมกร	เลขานุการ	4.46	4.31	4.81
	ประธาน		-	0.25	0.75*
				-	0.50
8 เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร	กรรมกร	เลขานุการ	3.44	4.19	4.50
	ประธาน		-	0.75	1.06*
				-	0.31

จากตาราง 19 แสดงว่า ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ในเรื่อง เพื่อการบริหารและการจัดการ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประธานกรรมการบริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในเรื่อง เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า เลขานุการกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เลขานุการกรรมการบริหารมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ในเรื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	สารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	เพื่อการบริหารและการจัดการ	4.75	0.44	4.33	0.76	-2.32*
2	เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.58	0.65	4.21	0.83	-1.74
3	เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย	4.58	0.66	4.13	0.90	-1.83
4	เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	4.50	0.78	4.13	0.95	-1.48
5	เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.54	0.66	4.25	0.79	-1.39
6	เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ	3.92	0.83	3.54	0.88	-1.51
7	เพื่อการศึกษาให้ได้คุณวุฒิสูงขึ้น	3.71	1.20	3.08	1.14	-1.85
8	เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร	4.17	0.87	3.92	0.97	-0.94
9	เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ	2.67	1.01	3.29	0.75	2.44*
10	เพื่อเป็นวิทยากร	2.29	1.04	3.04	1.04	2.50*
11	เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา	4.04	0.81	3.92	0.75	-0.53
	รวม	3.98	0.48	3.80	0.59	-1.10

$$t_{(.05 ; df 46)} = 2.01$$

$$t_{(.01 ; df 46)} = 2.70$$

จากตาราง 17 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 1-2 มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชั้น 3-5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง เพื่อการบริหารและการจัดการ เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ เพื่อเป็นวิทยากร

ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด
นนทบุรี ปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ข้อ	สารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ	4.17	0.72	มาก
2	สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	4.38	0.64	มาก
3	สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย	4.13	0.73	มาก
4	สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง	3.58	0.96	มาก
5	สารสนเทศด้านสาธารณสุขและอนามัย	3.98	0.76	มาก
6	สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	4.08	0.74	มาก
7	สารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.98	0.86	มาก
8	สารสนเทศด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ	4.13	0.84	มาก
9	สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ	4.13	0.79	มาก
10	สารสนเทศด้านปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม	4.23	0.88	มาก
11	สารสนเทศด้านการดำรงชีวิต (ศาสนา) หลักศีลธรรม	3.67	0.97	มาก
12	สารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	3.65	1.08	มาก
	รวม	4.01	0.87	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการสารสนเทศ
โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการ
สารสนเทศโดยรวมในระดับมากทุกข้อ

5.1 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ปรากฏดังตาราง 19

ตาราง 19 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใน
จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1	สารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ	ภายในกลุ่ม	2	2.167	1.08	2.17
		ระหว่างกลุ่ม	45	22.500	0.50	
		รวม	47	24.667		
2	สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	ภายในกลุ่ม	2	2.375	1.19	3.17
		ระหว่างกลุ่ม	45	16.875	0.38	
		รวม	47	19.250		
3	สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลและการจัดทำ งบประมาณรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	2	4.625	2.31	5.05*
		ระหว่างกลุ่ม	45	20.625	0.46	
		รวม	47	25.250		
4	สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง	ภายในกลุ่ม	2	2.042	1.02	1.11
		ระหว่างกลุ่ม	45	41.625	0.33	
		รวม	47	43.667		
5	สารสนเทศด้านสาธารณสุขและอนามัย	ภายในกลุ่ม	2	1.542	0.77	1.37
		ระหว่างกลุ่ม	45	25.438	0.57	
		รวม	47	26.979		
6	สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	ภายในกลุ่ม	2	1.542	0.77	1.44
		ระหว่างกลุ่ม	45	24.125	0.54	
		รวม	47	25.667		
7	สารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ภายในกลุ่ม	2	0.792	0.40	0.52
		ระหว่างกลุ่ม	45	34.188	0.76	
		รวม	47	34.979		
8	สารสนเทศด้านการส่งเสริมการประกอบ อาชีพ	ภายในกลุ่ม	2	0.375	0.19	0.26
		ระหว่างกลุ่ม	45	32.875	0.73	
		รวม	47	33.250		
9	สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ	ภายในกลุ่ม	2	0.375	0.19	0.39
		ระหว่างกลุ่ม	45	28.875	0.64	
		รวม	47	29.250		

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	สารสนเทศ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
10	สารสนเทศด้านปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม	ภายในกลุ่ม	2	1.792	0.90	1.16
		ระหว่างกลุ่ม	45	34.688	0.77	
		รวม	47	36.479		
11	สารสนเทศด้านการดำรงชีวิต (ศาสนา) หลักศีลธรรม	ภายในกลุ่ม	2	0.93	0.15	0.15
		ระหว่างกลุ่ม	45	44.38	0.99	
		รวม	47	44.67		
12	สารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	ภายในกลุ่ม	2	3.79	1.90	1.67
		ระหว่างกลุ่ม	45	51.19	1.14	
		รวม	47	54.98		
	รวม	ภายในกลุ่ม	2	0.96	0.48	1.40
		ระหว่างกลุ่ม	45	14.48	0.34	
		รวม	47	16.44		

$$F_{(.05 ; df 2, 45)} = 5.12$$

$$F_{(.01 ; df 2, 45)} = 3.21$$

จากตาราง 19 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 5

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและการจัดทำงบประมาณ รายจ่าย

เพื่อให้ทราบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยทดสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม หากความแปรปรวนระหว่างกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3 ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใน
จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่พบความ
แตกต่างเป็นรายคู่

	สารสนเทศ	สถานภาพของคณะ		กรรมการ	ประธาน	เลขานุการ
		กรรมการบริหาร	อบต.			
			\bar{X}	3.69	4.31	4.38
3	สารสนเทศด้านการจัดทำแผน	กรรมการ	3.69	-	0.62*	0.69*
	พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธาน	4.31		-	0.07
	และการจัดทำงบประมาณ	เลขานุการ	4.38			-
	รายจ่าย					

จากตาราง 20 ประธานกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหารมีความต้องการสารสนเทศ
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย มากกว่า กรรมการ
บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏดังตาราง 21

ตาราง 21 เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใน
จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ	สารสนเทศ	ระดับชั้น 1-2		ระดับชั้น 3-5		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	สารสนเทศด้านการบริหารและ การจัดการ	4.25	0.74	4.08	0.72	- 0.794
2	สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	4.42	0.72	4.33	0.56	- 0.447
3	สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล และการจัด ทำงบประมาณรายจ่าย	4.00	0.88	4.25	0.53	1.187
4	สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง	3.42	1.02	3.75	0.90	1.204
5	สารสนเทศด้านสาธารณสุข และอนามัย	4.00	0.75	3.96	0.81	- 0.189
6	สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	4.04	0.86	4.13	0.61	0.387
7	สารสนเทศศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.96	0.86	4.00	0.88	0.166
8	สารสนเทศด้านการส่งเสริม การประกอบอาชีพ	4.17	0.82	4.08	0.88	- 0.340
9	สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ	4.25	0.74	4.00	0.83	- 1.100
10	สารสนเทศด้านปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม	4.33	0.70	4.13	1.03	- 0.816
11	สารสนเทศด้านการดำรงชีวิต (ศาสนา) หลักศีลธรรม	3.54	0.98	3.79	0.98	0.888
12	สารสนเทศด้านการพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	3.75	1.03	3.54	1.14	- 0.663
	รวม	4.0104	0.5535	4.0035	0.6391	- 0.040

$$t_{(.05 ; df 46)} = 2.01$$

$$t_{(.01 ; df 46)} = 2.70$$

จากตาราง 21 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้น 1 – 2 มีความต้องการสารสนเทศไม่แตกต่าง กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้น 3 - 5

ตอนที่ 6 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ข้อ	ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งสารสนเทศบุคคล				
1	ไม่กล้าถามผู้อื่น เช่น เพื่อน หรือผู้ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชา	1.94	1.10	น้อย
2	ผู้ให้สารสนเทศมีความรู้ไม่พอ	2.38	1.08	น้อย
3	ผู้ให้สารสนเทศไม่เต็มใจให้คำปรึกษา ให้ยืมหนังสือหรือให้บริการ	1.94	0.91	น้อย
4	ผู้ให้สารสนเทศไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือให้บริการ	2.25	1.14	น้อย
5	ไม่มีผู้รู้ในเรื่องนั้นๆ	2.25	1.13	น้อย
6	เกรงใจหรือเกรงกลัววิหิพล	1.63	0.87	น้อย
7	สารสนเทศที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ	2.38	0.98	น้อย
รวม		2.15	1.07	น้อย
แหล่งสารสนเทศสถาบัน				
8	ไม่ทราบว่ามีแหล่งสารสนเทศใดที่จะใช้ได้	2.90	0.99	ปานกลาง
9	ไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการมีอยู่ที่ใดบ้าง	3.04	1.07	ปานกลาง
10	ไม่ทราบวิธีค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ใช้เครื่องมือช่วยค้น หรือใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น	3.06	1.25	ปานกลาง
11	ท่านเคยไปใช้แหล่งสารสนเทศแล้ว ไม่พบสารสนเทศที่ต้องการ	2.63	0.91	ปานกลาง
12	สารสนเทศที่ได้รับไม่ทันสมัย	2.42	1.01	น้อย
13	สารสนเทศที่ได้รับไม่สมบูรณ์	2.42	0.96	น้อย
14	สารสนเทศกระจัดกระจายไม่อยู่ในที่เดียวกัน	2.88	0.94	ปานกลาง
15	สารสนเทศที่ต้องการมีน้อย	2.63	0.98	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16	ไม่มีเวลาในการไปใช้สารสนเทศ	2.75	1.14	ปานกลาง
17	อยู่ไกลจากแหล่งสารสนเทศ	2.54	1.20	ปานกลาง
18	เสียค่าใช้จ่ายสูงในการสืบค้น	2.13	1.04	น้อย
19	ใช้เวลามากในการค้นหาสารสนเทศ	2.56	1.11	ปานกลาง
20	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ	2.29	1.05	น้อย
21	ไม่มีความรู้เรื่องแหล่งสารสนเทศ	2.96	1.03	ปานกลาง
	รวม	2.71	1.08	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชนและแหล่งสารสนเทศ				
	สิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ	2.73	0.79	ปานกลาง
22	ติดต่อขอรับสารสนเทศแต่ไม่ได้รับ			
23	เสียเวลาในการค้นหา	2.92	0.79	ปานกลาง
24	มีความยุ่งยากในการแสวงหา	2.96	0.90	ปานกลาง
25	สารสนเทศมากเกินไปจนจำเป็น	2.83	0.91	ปานกลาง
26	สารสนเทศที่ได้มาไม่ตรงกับความต้องการ	2.58	0.87	ปานกลาง
	รวม	2.80	0.86	ปานกลาง
แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์				
27	มีความยุ่งยากในการใช้	3.56	1.09	มาก
28	ไม่ทราบวิธีการใช้	3.48	1.18	ปานกลาง
29	ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี	3.67	1.10	มาก
30	ไม่มีอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้	3.29	1.13	ปานกลาง
31	ไม่ทราบว่า จะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งนี้ได้จากที่ไหน	3.29	1.25	ปานกลาง
32	ไม่มีเวลาศึกษาการใช้งาน	3.38	1.20	ปานกลาง
33	ตามโลกไม่ทัน	2.96	1.20	ปานกลาง
	รวม	3.38	1.75	ปานกลาง
	รวมทั้งหมด	2.72	1.14	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$)

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่ง พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง 2 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสถาบัน ($\bar{X} = 2.71$) และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมามีปัญหาในระดับน้อย คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล ($\bar{X} = 2.15$) แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 2.29$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้ในระดับน้อยทุกข้อ

แหล่งสารสนเทศสถาบัน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้ในระดับปานกลาง 10 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้ ไม่ทราบวิธีค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ใช้เครื่องมือช่วยค้นหรือใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น ($\bar{X} = 3.06$) ไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการมีอยู่ที่ใดบ้าง ($\bar{X} = 3.04$) ไม่มีความรู้เรื่องแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.96$) ไม่ทราบว่าแหล่งสารสนเทศใดที่จะใช้ได้ ($\bar{X} = 2.90$) สารสนเทศกระจัดกระจายไม่อยู่ในที่เดียวกัน ($\bar{X} = 2.88$) ไม่มีเวลาในการไปใช้สารสนเทศ ($\bar{X} = 2.75$) ท่านเคยไปใช้แหล่งสารสนเทศแล้ว ไม่พบสารสนเทศที่ต้องการ ($\bar{X} = 2.63$) สารสนเทศที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 2.63$) ใช้เวลามากในการค้นหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.56$) และอยู่ไกลจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.54$)

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาในการใช้ในระดับปานกลางทุกข้อ

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาในการใช้ระดับมาก 2 ข้อ ตามลำดับ ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.67$) และมีความยุ่งยากในการใช้ ($\bar{X} = 3.56$) และมีปัญหาในระดับปานกลาง 5 ข้อ ตามลำดับ ไม่ทราบวิธีการใช้ ($\bar{X} = 3.48$) ไม่มีอุปกรณ์สนับสนุนการใช้ ($\bar{X} = 3.29$) ไม่ทราบว่าจะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งนี้ได้จากที่ไหน ($\bar{X} = 3.29$) ไม่มีเวลาศึกษาการใช้งาน ($\bar{X} = 3.38$) ตามโลกไม่ทัน ($\bar{X} = 2.96$)

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ

จากกลุ่มตัวอย่าง 48 คน มีผู้ที่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม 43 คน โดยด้านการใช้แหล่งสารสนเทศ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น สำหรับด้านปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ มีผู้แสดงความคิดเห็น 43 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางด้านสารสนเทศ ที่ทำหน้าที่จัดเก็บเอกสาร หรือสารสนเทศที่สำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นประโยชน์สำหรับการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในขณะที่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่ก็ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การค้นหาข้อมูลจากแหล่งอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดการอบรมเรื่องการใช้สารสนเทศ และเทคโนโลยีที่ถูกต้อง ส่วนมากองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย หรือเรื่องการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งกรมการปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับสารสนเทศที่ไม่ทันสมัย ล้าช้า เช่น กฎระเบียบข้อบังคับ การถ่ายโอนอำนาจ เป็นต้น

เมื่อมองถึงความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยด้านสารสนเทศพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งมีงบประมาณค่อนข้างจำกัดในด้านที่จะสนับสนุนการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต, ซีดีรอม ซึ่งตรงข้ามกับองค์กรบริหารส่วนตำบลบางแห่งซึ่งมีงบประมาณในการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นคือ บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีการใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า และเต็มประสิทธิภาพของเครื่องมือ เช่น คอมพิวเตอร์ไว้ใช้แทนเครื่องพิมพ์ดีด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ที่ปฏิบัติงานในปี 2544 จำนวน 148 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 37 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 48 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 แห่ง โดยจำแนกตามสถานภาพในคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล 3 ตำแหน่ง คือ ประธานกรรมการบริหาร 1 คน กรรมการบริหาร 1 คน และเลขานุการกรรมการบริหาร โดยใช้การสุ่มอย่างมีสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง จำแนกออกเป็น 7 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น โทรศัพท์ โทรสาร การบอกรับสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 64 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 5 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 6 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 33 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 7 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ (ผู้วิจัยบันทึกการสัมภาษณ์ลงในเทปบันทึกเสียง)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามวันเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก ทั้ง 16 อบต. และสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม – 8 กุมภาพันธ์ 2545
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างจำนวน 48 ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows Version 10.05) โดยวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ
 - 1.2 ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาแจกแจงความถี่

1.3 ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศ และตอนที่ 6 ปัญหาในใช้แหล่งสารสนเทศ นำมาคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและรายด้าน

1.4 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ และความ ต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ F- test ถ้าหากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่เพื่อพิจารณารายคู่ที่แตกต่างโดยหากพบความแปรปรวนกลุ่มเท่ากันจะใช้วิธีของ Sheffé หากความแปรปรวนของกลุ่มไม่เท่ากันจะใช้วิธีของ Dunnett T3

1.5 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ และความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ t- test

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 อุปกรณ์สำนักงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีโทรศัพท์ 1 เครื่อง และมี โทรสาร 1 เครื่อง

1.2 การบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการบอกรับหนังสือพิมพ์ 2 ชื่อเรื่อง โดยหนังสือพิมพ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่การบอกรับ คือ ไทยรัฐ และ เดลินิวส์

สำหรับวารสารหรือนิตยสาร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการบอกรับวารสารหรือนิตยสาร จำนวน 1 ชื่อเรื่อง โดยวารสารหรือนิตยสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่บอกรับคือ ผู้นำท้องถิ่น และฐานท้องถิ่น

1.3 ระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร ตามระเบียบงานสารบรรณ สำนักนายกรัฐมนตรี

1.4 คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายสารสนเทศ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศ จำนวน 1 เครื่อง โดยเชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศจากกรมการปกครอง จำนวน 5 แห่ง

1.5 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีเครื่องขับซีดีรอม พบว่า องค์การบริหารส่วนส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีเครื่องขับซีดีรอม 3 เครื่อง

1.6 เครื่องพิมพ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องพิมพ์ 2 เครื่อง และแบบของเครื่องพิมพ์ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นเครื่องพิมพ์แบบเลเซอร์

2. การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศ ในระดับมากจำนวน 13 แหล่ง ตามลำดับดังนี้ จากแหล่งรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย, จากแหล่งหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ อบต., จากแหล่งหนังสือพิมพ์, จากแหล่งประสบการณ์ความคิดของตนเอง, จากแหล่งประชาชน, จากแหล่งนายอำเภอ, จากแหล่งปลัด อบต., จากแหล่งที่ว่าการอำเภอ, จากแหล่งโครงการฝึกอบรมจากอำเภอหรือจังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ, จากแหล่งพนักงานส่วนตำบล, จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัด, จากแหล่งผู้ใหญ่บ้าน, และจากแหล่งฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง

ห้องสมุดประชาชน, ห้องสมุดโรงเรียน และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ทุกข้อมีการใช้ในระดับน้อย

3. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า มีข้อที่มีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่สำคัญดังนี้

กรรมการบริหารมีการใช้จากแหล่งประชาชน และจากสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่ มากกว่า เลขาธิการกรรมการบริหาร

ประธานกรรมการและเลขาธิการกรรมการบริหารมีการใช้จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัด มากกว่า กรรมการบริหาร

เลขาธิการกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งกองราชการส่วนตำบล และโครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ มากกว่า กรรมการบริหาร และมีการใช้จากแหล่งกองราชการส่วนตำบล มากกว่าประธานกรรมการบริหาร

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้จากรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย และหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า กรรมการบริหาร

4. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละแหล่งสารสนเทศ พบว่า ข้อที่มีการใช้แตกต่างกันที่สำคัญ ดังนี้

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 มีการใช้จากแหล่งคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต), จากแหล่งพระภิกษุ, จากแหล่งวัด, จาก

แหล่งโครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ และจากแหล่งข่าวส่งเสริมสภาตำบลมากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 มีการใช้จากแหล่งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และจากแหล่งธนาคาร มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในระดับมากที่สุด คือ เพื่อการบริหารและการจัดการ และมีการใช้ประโยชน์ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ตามลำดับคือ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล, เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน, เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย, เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน, เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร, เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา, และเพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ ส่วนข้ออื่นๆ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้ในระดับปานกลาง

6. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในเรื่อง เพื่อการบริหารและการจัดการ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในเรื่อง เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า เลขานุการกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

7. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลระดับ ชั้น 1 – 2 มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเพื่อการบริหารและจัดการ เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ และเพื่อเป็นวิทยากร

8. ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการสารสนเทศโดยรวมในระดับมากทุกข้อ

9. เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ประธานกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหารมีความต้องการสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้น 1 – 2 มีความต้องการสารสนเทศไม่แตกต่าง กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับ ชั้น 3 - 5

11. ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง 2 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศสถาบัน และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน รองลงมามีปัญหาในระดับน้อย คือ แหล่งสารสนเทศบุคคล และแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ พบว่า

แหล่งสารสนเทศบุคคล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาในการใช้ในระดับน้อยทุกข้อ

แหล่งสารสนเทศสถาบัน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้ในระดับปานกลางที่สำคัญ 2 ข้อ ตามลำดับ คือ ดังนี้ ไม่ทราบวิธีค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ใช้เครื่องมือช่วยค้น หรือใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น และไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการมีอยู่ที่ใดบ้าง

แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้ในระดับปานกลางทุกข้อ

แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้ในระดับมาก 2 ข้อ ตามลำดับ คือ ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีความยุ่งยากในการใช้

12. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ ที่สำคัญดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรทางด้านสารสนเทศ ที่ทำหน้าที่จัดเก็บเอกสาร หรือสารสนเทศที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นประโยชน์สำหรับการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่ก็ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้รับการสนับสนุนการอบรมการใช้สารสนเทศและเทคโนโลยี ส่วนมากองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย เรื่องการศึกษา เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้กรมการปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับสารสนเทศที่ไม่ทันสมัย ล้าช้า เช่น กฎระเบียบข้อบังคับ การถ่ายโอนอำนาจ เป็นต้น

เมื่อมองถึงความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยด้านสารสนเทศ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งมีงบประมาณค่อนข้างจำกัดในด้านที่จะสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต, ซีดีรอม ซึ่งตรงกันข้ามกับกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งซึ่งมีเทคโนโลยีทันสมัยแล้ว เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นคือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า เช่น ใช้คอมพิวเตอร์แทนเครื่องพิมพ์ดีด

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้แหล่งสารสนเทศในระดับมากที่สุดที่สำคัญ ตามลำดับ ดังนี้

จากแหล่งรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้เป็นเพราะในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะใช้เอกสารดังกล่าวที่ทางส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคส่งมาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเอกสารนั้นจะใช้อ้างอิงเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรารุ ทัพบำรุง (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีการใช้สารสนเทศที่เป็นหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งในระดับมาก

จากแหล่งหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ทั้งนี้เนื่องมาจากหนังสือหรือเอกสารดังกล่าวเป็นสิ่งที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องยึดเป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ จึงทำให้คณะกรรมการบริหารมีการใช้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันนี นนท์ศิริ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการได้รับข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับสูง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 91.90 ได้รับข้อมูลด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเป็นประจำ

จากแหล่งหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เป็นเพราะหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เข้าถึงได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี ชลิตาพงศ์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าแหล่งสารสนเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับมากได้แก่ การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะมีการลงบทความที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จะมีคอลัมน์ที่นี้ 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล อีกทั้งทุกองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์อย่างน้อยองค์การบริหารส่วนตำบลละ 1 ฉบับ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งจะใช้งบประมาณของตนเองในการจัดหาหนังสือพิมพ์มาให้กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประชาชนที่มาติดต่อราชการได้อ่าน แต่บางแห่งจะได้โดยกรมการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนจัดหามาให้บริการกับประชาชนโดยฝากไว้กับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ช่วยดูแล

จากแหล่งประสบการณ์ความคิดของตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ที่งานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คือประธานกรรมการบริหารกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหาร ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการเมืองในระดับท้องถิ่นมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับการเก็บข้อมูลเชิงสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ พบว่าประธานกรรมการบริหารส่วนใหญ่มักมีประสบการณ์ทางด้านการเมืองท้องถิ่นมาก่อน ดังนั้น ในการปฏิบัติงานแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ส่วนหนึ่งจะมาจากประสบการณ์ความคิดของตนเอง โดยนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

จากแหล่งประชาชน ทั้งนี้เนื่องมาจากรัฐบาลได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านการตรวจสอบและการประเมินผลการบริหารราชการท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องรับฟังความต้องการ ปัญหา และข้อเสนอแนะจากประชาชนในท้องถิ่น โดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล โดยประชาคมจะมีการวิเคราะห์ปัญหาภาพรวมของตำบล และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อเสนอในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป จึงถือว่าประชาชนเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากแหล่งนายอำเภอ ทั้งนี้เป็นเพราะตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มาตรา 90 กำหนดให้นายอำเภอมียอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ดังนั้นเวลาที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการบริหารงาน หรือการปฏิบัติงาน ก็เรียนปรึกษากับนายอำเภอ โดยเฉพาะในส่วนประธานกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหารจะมีโอกาสได้พบกับนายอำเภอเป็นประจำทุกเดือนในการประชุมประจำเดือน (พงษ์ศักดิ์ กวีนิพนธ์ : สัมภาษณ์)

จากแหล่งปลัด อบต. ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปลัด อบต. จัดเป็นข้าราชการจากส่วนกลาง และปลัด อบต.จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง ตามคุณวุฒิทางการศึกษา จึงทำให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการขอคำปรึกษา คำแนะนำในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับ (มงคล อัครนิโคธรร. 2545 : สัมภาษณ์) อีกทั้งปลัด อบต. จะได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง เมื่อมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จากแหล่งที่ว่าการอำเภอ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการประชุมประจำเดือนที่อำเภอ ดังนั้นที่อำเภอจึงเป็นสถานที่ที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะได้มาพบกัน ได้พบกับผู้บังคับบัญชา คือ นายอำเภอ เพื่อปรึกษาหารือ หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอคำแนะนำต่างๆ อีกทั้งที่ว่าการอำเภอได้จัดเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารอำเภอ (มีข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้าง)

จากแหล่งโครงการฝึกอบรมจากอำเภอหรือจังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องมาจาก องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่ หน่วยงานราชการต่างๆ ต่างจัด โครงการฝึกอบรมให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ เพื่อสร้างความพร้อมและความเข้าใจที่สอดคล้องกัน และระยะเวลาในการฝึกอบรมจะใช้เวลาหลายวัน บางครั้งเป็นสัปดาห์ เช่น การ อบรมเรื่องการถ่ายโอนอำนาจ เป็นต้น (สมชัย สังข์เพชร. 2545 : สัมภาษณ์)

จากแหล่งพนักงานส่วนตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล จะมีการใช้สารสนเทศจากพนักงานส่วนตำบล โดยเฉพาะพนักงานส่วนตำบลในระดับหัวหน้างาน เช่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนคลัง หัวหน้าส่วนโยธา เพราะจะเป็นผู้ที่ทราบข้อมูลในเรื่อง นั้นๆ ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของตนเอง และบางครั้งคณะกรรมการบริหาร อาจขอคำแนะนำ คำปรึกษากับ พนักงานส่วนตำบลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาภา เอี่ยมอูไร (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่มีการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล ได้แก่ เพื่อนหรือผู้ร่วมงานมากที่สุด

จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนภูมิภาค ดังนั้นคณะกรรมการบริหารจึงมีการใช้ สารสนเทศจากผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ หรือเร่งด่วน หรือขอคำแนะนำปรึกษา โดยอาจใช้การเข้าพบ หรือติดต่อทางโทรศัพท์

จากแหล่งผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ใหญ่บ้านเป็นคนในพื้นที่ย่อมทราบปัญหาและความ ต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน และเป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความนับถือ อีกทั้งผู้ใหญ่บ้านยังเป็นตัวแทนของฝ่าย บริหารในประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีการใช้สารสนเทศจากผู้ใหญ่บ้านในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา นันทพิชัย (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า แหล่งสารสนเทศที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับ คือ แหล่งบุคคล ได้รับจากท่านั้น เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว ผู้ใหญ่บ้าน เกษตรตำบล และพัฒนากร ตามลำดับ

จากแหล่งฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง ทั้งนี้เป็นเพราะกองราชการ ส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถบริหารงานได้ตามวัตถุประสงค์ ของการจัดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้นกองราชการส่วนตำบลจึงมีหน้าที่ในการให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยจัดการฝึกอบรม ในเรื่องต่างๆ เช่น การวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การใช้เทคโนโลยี เช่น โครงการอินเทอร์เน็ต ตำบล กองราชการส่วนตำบลจึงเป็นแหล่งที่ให้สารสนเทศแก่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สำคัญ

สำหรับห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลมีการใช้ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีภาระ หน้าที่มาก จึงมักใช้แหล่งสารสนเทศที่ใกล้ตัว เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งห้องสมุดโรงเรียนและ ห้องสมุดประชาชนไม่ค่อยมีสารสนเทศทางด้านที่คณะกรรมการบริหารจะใช้ได้

2. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล พบว่า

กรรมการบริหารมีการใช้จากแหล่งประชาชน และจากสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่ มากกว่า เลขานุการกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการบริหารจะเป็น บุคคลในท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความใกล้ชิดกับบุคคลใน

ท้องถิ่นมากกว่า มีการติดต่อประสานกับชาวบ้านเพื่อนำข้อมูล หรือรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกับชาวบ้าน มาเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารในการที่จะจัดทำเป็นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร อาจจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือขอความช่วยเหลือจากสมาชิก อบต. ต่างพื้นที่ซึ่งเป็นบุคคลในตำแหน่งเดียวกัน จากเหตุผลดังกล่าว จะทำให้เห็นว่ากรรมการมีการใช้แหล่งจากประชาชน และสมาชิกต่างพื้นที่มากกว่า เลขานุการคณะกรรมการบริหารซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง ประธานกรรมการบริหารและเลขานุการกรรมการบริหารมีการใช้จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัดมากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประธานกรรมการบริหารเป็นผู้ที่มีตำแหน่งสูงสุดในคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีโอกาสที่จะได้พบ หรือปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้ว่าราชการจังหวัด หรือจากงานประชุมต่างๆ ที่จังหวัดจัดขึ้น หรือมีการติดต่อกันทางโทรศัพท์ (นพดล แก้วสุพัฒน์, 2545 : สัมภาษณ์) ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสูงสุดในส่วนภูมิภาค สำหรับเลขานุการกรรมการบริหารจะมีการใช้จากแหล่งผู้ว่าราชการจังหวัดในระดับมาก เนื่องมาจากตำแหน่งเลขานุการกรรมการบริหารส่วนใหญ่จะไปประชุม หรืออบรมร่วมกับประธานกรรมการบริหาร จึงมีโอกาสได้พบ ปรึกษา ขอคำแนะนำจากผู้ว่าราชการจังหวัดเช่นเดียวกับประธานกรรมการบริหาร

เลขานุการกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งกองราชการส่วนตำบล และโครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเลขานุการจะเป็นผู้ที่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จากแหล่งใด เนื่องจากเลขานุการจะเป็นผู้ที่ได้รับสารสนเทศจากสถาบันต่างๆ ที่ส่งมาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นลำดับแรก จึงทำให้ทราบว่าแหล่งสารสนเทศใดบ้างที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อนึ่งเลขานุการกรรมการบริหารจะมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา มากกว่ากรรมการบริหาร

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้จากแหล่งรายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย และหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำแหน่งของประธานกรรมการบริหาร ซึ่งจะต้องบริหารจัดการงานทั้งหมดในองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีการใช้แหล่งดังกล่าวมากกว่ากรรมการบริหาร ในการปฏิบัติงานของกรรมการบริหาร จากการไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กรรมการบริหารส่วนใหญ่ จะไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานประจำที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล จะเข้ามาในกรณีที่มีการประชุม หรือมีเรื่องเร่งด่วน

3. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามกลุ่มของระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 มีการใช้จากแหล่งคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) แพทย์ประจำตำบล มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1-2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 3-5 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความพร้อมทางด้านต่างๆ เช่น จำนวนบุคลากร จำนวนงบประมาณ น้อยกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 1-2 แต่ภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต้องครอบคลุมทั้งหมด จึงทำให้มีการใช้แหล่งบุคคลดังกล่าวซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่ใกล้ชิด เพื่อขอข้อมูลหรือคำแนะนำในการปฏิบัติงาน

4. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในระดับมากที่สุด คือ เพื่อการบริหารและการจัดการ ทั้งนี้เป็นเพราะโดยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องบริหารจัดการให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดังนั้นคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในเรื่องนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาภา เอี่ยมอุไร. (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการพัฒนาสตรีส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน สำหรับการให้ประโยชน์ในระดับมาก รองลงมาตามลำดับ จำนวน 7 ข้อ คือ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล, เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน, เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย, เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน, เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร, เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรมหรือสัมมนา และเพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ สารสนเทศในด้านต่างๆ เหล่านี้จะเป็นสารสนเทศที่มีส่วนสำคัญในการนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสอดคล้องกับหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 67, 68) เพื่อการพัฒนาตำบลให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

5. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร

ส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล พบว่า

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในเรื่อง เพื่อการบริหารและการจัดการ เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะบทบาทและหน้าที่ของประธานกรรมการบริหารที่จะต้องใช้สารสนเทศดังกล่าวในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สามารถบริหารงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ประธานกรรมการบริหาร มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ในเรื่อง เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่า เลขานุการกรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะโดยตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร จะเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งการสูงสุดในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ดังนั้นจึงต้องใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน มากกว่าเลขานุการที่โดยตำแหน่งเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประสานงานและไม่ได้มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ แต่อย่างใด

6. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร

ส่วนตำบล จำแนกตามระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1 – 2 มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ มากกว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเพื่อการบริหารและการจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลระดับ 1-2 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีความต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาท้องถิ่น และมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน จึงมีการนำสารสนเทศทางด้านนี้มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว มากกว่า องค์การบริหารส่วนตำบลระดับ 3-5 จึงทำให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 1-2 ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศด้านนี้

7. ความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการสารสนเทศในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารสนเทศดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นและครอบคลุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะนำไปพัฒนางานในด้านต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่ จึงมีความต้องการในระดับมาก

8. เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

ประธานกรรมการบริหาร และเลขานุการกรรมการบริหารมีความต้องการสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและการจัดทำงบประมาณรายจ่าย มากกว่า กรรมการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากประธานกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจอนุมัติในเรื่องต่างๆ เช่น งบประมาณ ดังนั้นจึงมีความต้องการสารสนเทศดังกล่าวมาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ และการปฏิบัติ ในส่วนของเลขานุการกรรมการบริหารมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำแผน รวบรวมข้อมูล เพื่อเสนอให้ประธานกรรมการบริหารพิจารณาและอนุมัติ

9. เปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับชั้น 1 – 2 มีความต้องการสารสนเทศไม่แตกต่าง กับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับ ชั้น 3 - 5 ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1-2 และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 3-5 ต่างก็มีภาระกิจและจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ต้องการให้ตำบลของตนมีการพัฒนาไปในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและแก้ปัญหาในท้องถิ่นให้ได้มากที่สุด จึงมีความต้องการสารสนเทศทุกข้อไม่แตกต่างกัน

10. ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศระดับมาก 2 ข้อ ตามลำดับ คือ ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีความยุ่งยากในการใช้ ซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะสถานภาพของประธานกรรมการบริหาร และกรรมการบริหาร เป็นบุคคลที่มีพื้นความรู้น้อย และมีอายุมาก รวมทั้งมีประสบการณ์ในการใช้แหล่งดังกล่าวค่อนข้างน้อย หรือไม่เคยใช้เลย จึงทำให้เกิดปัญหานี้ขึ้นกับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงมหาดไทย

1.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น กองราชการส่วนตำบล มูลนิธิส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า ห้องสมุดมหาวิทยาลัย หรือเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ควรมีการจัดหาบุคลากรทางด้านสารสนเทศ โดยอาจจะประจำแต่ละจังหวัด แต่ละอำเภอ หรือแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นตัวแทนในการให้สารสนเทศที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการ ตลอดจนจัดเก็บสารสนเทศที่มีความจำเป็น มีคุณค่า เพื่อสามารถนำมาใช้ได้มีโอกาสที่จำเป็นต่อไป

1.3 ควรมีการจัดตั้งห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลประจำอำเภอ หรือจังหวัดโดยมีสารสนเทศที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งฝ่ายคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4 ควรมีการจัดอบรมการใช้สารสนเทศแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้รู้จักวิธีคัดเลือก วิธีจัดเก็บ วิธีค้นคืน วิธีนำเสนอสารสนเทศ เพื่อจะได้มีการใช้สารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

1.5 ควรมีการพัฒนาช่องทางการส่งข่าวสารข้อมูลหรือสารสนเทศให้มีการได้รับด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

1.6 ควรมีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์สนับสนุนการใช้งานทางด้านคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ

1.7 ควรมีการจัดหาอินเทอร์เน็ตตำบลให้ครบทุกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ข้อเสนอแนะต่อกองราชการส่วนตำบล

2.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

2.2 ควรมีการติดตามประเมินผลหลังจากมีการฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

2.3 ควรมีการสำรวจความต้องการของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีความต้องการ มีความสนใจในเรื่องใด จะได้มีการจัดอบรม หรือสัมมนาได้สอดคล้องกับความต้องการของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2.4 ควรมีการจัดเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการแลกเปลี่ยนสารสนเทศหรือเป็นการส่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้แกกัน อาจติดต่อกันทางอีเมลล์ หรือโทรศัพท์

3. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดประชาชน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน)

3.1 ควรมีการจัดหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ปัญหา สภาพสังคม อาชีพ เพื่อรวบรวมและให้บริการแก่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2539). คู่มือพนักงานส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : กองราชการส่วนตำบล กรมฯ
- (2540). การจัดทำแผนพัฒนาตำบล. กรุงเทพฯ : กองราชการส่วนตำบล กรมฯ.
- (2541). กฎหมายและระเบียบข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ :
กองราชการส่วนตำบล กรมฯ.
- (2543). คู่มือการเรียนรู้ร่วมกันขององค์การบริหารส่วนตำบล เล่ม 2. กรุงเทพฯ :
กองราชการส่วนตำบล กรมฯ.
- (2544). คู่มือการปฏิบัติงานของที่มีวิทยาระดับอำเภอ ตามโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2545 . กรุงเทพฯ : กองราชการส่วนตำบล : กรมฯ.
- (2545). สรุปข้อมูลประกอบการพิจารณาเรื่องโครงสร้างสภา อบต. (มาตรา 45).
(เอกสารประกอบการประชุม). กรุงเทพฯ : กองราชการส่วนตำบล กรมฯ.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2543). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- โกวิทย์ พวงงามและ ปรีดี โชติช่วง. (2544). อะไร ทำไม อย่างไร อบต. ประชาธิปไตยของประชาชน.
พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2538). "นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ," ใน
งานไอทีเฉลิมพระเกียรติ : เอกสารประกอบการสัมมนา. หน้า 1-2. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2543). สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรพรรณ บุญหนุน. (2542). ความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานของนักข่าวสาย
เศรษฐกิจและสายการเมือง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวรรณ ภักดีบุตร. (2532). "วิวัฒนาการความต้องการและพฤติกรรมการณ์หาสารนิเทศ," ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. หน้า 173-181. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เฉลียว พันธุ์สีดา. (2531). สิ่งพิมพ์รัฐบาล. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชญาภา เอี่ยมมอไร. (2534). การใช้สารนิเทศในการปฏิบัติงานและปัญหาของผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนา
สตรีในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. (2537). บริการสารนิเทศ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง. (2542). 100 ปีการปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540. กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- นพดล แก้วสุพัฒน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ราฟิง กลิ่นชื่น เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่องค์การบริหารส่วนตำบล
อ้อมเกร็ด. เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2545

- บริษัทกำลังแผ่นดิน. (2544). ค้นหาข้อมูล อบต. ทั่วประเทศ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.tambol.com.
- ประภาวดี สิบสนธิ์. (2530). การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกร อำเภอมะขาม จังหวัด
จันทบุรี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
----- (2532, กรกฎาคม). "การศึกษาความต้องการของผู้ใช้สารนิเทศ," วารสารบรรณารักษศาสตร์.
9(ฉบับฉลองหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) : 24-29.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2526) การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พงษ์ศักดิ์ กวีนิพนธ์ชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, รำพึง กลิ่นชั้น เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองราชการส่วนตำบล
กรมการปกครอง เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2545.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2543, มกราคม). "สังคมสารสนเทศ," วารสารบรรณารักษศาสตร์. 20(1) : 1-4.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์. (2533, ตุลาคม-ธันวาคม). "การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการ และการ
แสวงหาสารนิเทศ," วารสารห้องสมุด. 34(4) : 72-78.
----- (2533). "การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการแสวงหาสารนิเทศในประเทศไทย,"
ใน กลยุทธ์การแสวงหาสารนิเทศ : ศาสตร์และศิลป์ : เอกสารสัมมนาความร่วมมือ ระหว่างห้อง
สมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 8. หน้า 7-22. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภัทราธร ท้วบบำรุง. (2534). การใช้สารนิเทศของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะกรรมการสามัญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มงคล อศวนิโคธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, รำพึง กลิ่นชั้น เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่องค์การบริหารส่วนตำบลไทรมา
เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2545.
- แมนมาส ขวลิขิต. (2532). "สารนิเทศและสารนิเทศศาสตร์," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์
เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. หน้า 10-12. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา ศิริพูล. (2543). นนทบุรี. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย-ไทย-อังกฤษ. (2532). พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ศิริพร สุวรรณะ. (2529). "การศึกษาความต้องการสารนิเทศในสาขาวิชาสังคมศาสตร์," ใน ความต้องการ
และแหล่งสารนิเทศ : เอกสารประกอบการสัมมนาทางสังคมศาสตร์. หน้า 7-8. กรุงเทพมหานคร
: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุจรีต บัวพิมพ์. (2533). "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศ," ใน ห้องสมุดกับสารนิเทศ เพื่อการพัฒนา
คุณภาพชีวิต : เอกสารการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ใน
พระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพฯ. หน้า 10. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- สมชัย สังข์เพชร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, รำพึง กลิ่นชั้น เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองข่อย
เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544.

- องค์การบริหารส่วนตำบลในแนวทางประชาคม. (2541). ชูชัย สุภวงค์ และยุวดี คาคการณีกุล, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. (2538, เมษายน-มิถุนายน). "ความต้องการการใช้สารนิเทศทางวิชาการ : มุมมองของนักวิชาการและนักการเมือง". *วารสารห้องสมุด*. 39(2) : 56-61.
- (2542). "เครือข่ายห้องสมุดในสังคมของการเรียนรู้," ใน *บทบาทของห้องสมุดกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน : เอกสารการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2542 และการประชุมทางวิชาการ*. หน้า 29-36. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- Anwar, Mumtaz Ali. (1998, March). "Information Needs of Rural Malaysians : an Exploratory Study of a Cluster of Three Villages with no Library Service," *International Information and Library Review*. 30(1) : 23-36.
- Chen, Ching-Chih & Herson, Peter. (1982). *Information Seeking : Assessing and Anticipating User Needs*. New York : Neal-Schuman
- Chowdhury, G.G. (1999). *Introduction to Modern Information Retrieval*. London : Library Association.
- Harrod, Leonard Montague. (1987). *Harrod's Librarians' Glossary of Terms User in Librarianship Documentation and the Book Crafts and Reference Book*. Aldershot, England : Cowgs.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ และจดหมายเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์เจลิยว พันธุ์สีดา อดีตผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.สุวรรณ พิณदानนท์ หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล
กองราชการส่วนตำบล
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
3. นางสาวสิตาพร พุทธเสน หัวหน้าห้องสมุดสมเด็จพระเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร
(ห้องสมุดกรมการปกครอง)
กองวิชาการและแผนงาน
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ที่ ทม 1012/ 4543

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารด ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 4๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารด ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายสุวรรณ พิณตานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 4971

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวสิดาพร พุทธเสน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ 10110

7 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ
2. คำโครงการปริญญานิพนธ์ 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ ที่ส่งมาพร้อมกันนี้

ขณะนี้งานของผู้วิจัยอยู่ในขั้นสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ใน 2 ประเด็น คือ 1) ความครอบคลุมของ เนื้อหา ว่าในแต่ละข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ มีความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่ อบต. ใช้ ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยหรือไม่ 2) ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาต่างๆ ว่ามีส่วนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข อย่างไร ให้เหมาะสมเพื่อการสื่อสารให้เข้าใจได้เร็วที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้วิจัย
(นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ 10110

7 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ว่าที่ ร.ท. สุวรรณ พิศนาคนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ
2. คำโครงการปฏิญานิพนธ์ 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ ที่ส่งมาพร้อมกันนี้

ขณะนี้งานของผู้วิจัยอยู่ในขั้นสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ใน 2 ประเด็น คือ 1) ความครอบคลุมของ เนื้อหา ว่าในแต่ละข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ มีความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่ อบต. ใช้ ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยหรือไม่ 2) ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาต่างๆ ว่ามีส่วนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข อย่างไร ให้เหมาะสมเพื่อการสื่อสารให้เข้าใจได้เร็วที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จิ่งจิ่ง จิ่งจิ่ง
(นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ 10110

7 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน อาจารย์สีดาพร พุทฺธเสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสัมภาษณ์ฯ 1 ฉบับ
2. เค้าโครงปฏิญานิพนธ์ 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์วา พันธุ์เมฆา และผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการสารสนเทศ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ และปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ ที่ส่งมาพร้อมกันนี้

ขณะนี้งานของผู้วิจัยอยู่ในขั้นสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเรียนเชิญ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ใน 2 ประเด็น คือ 1) ความครอบคลุมของ เนื้อหา ว่าในแต่ละข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ มีความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่ อบต. ใช้ ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยหรือไม่ 2) ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาต่างๆ ว่ามีส่วนใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข อย่างไร ให้เหมาะสมเพื่อการสื่อสารให้เข้าใจได้เร็วที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รำพึง กลิ่นชั้น
(นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

จดหมายขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์และรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง

ที่ ทม 1012/ ๑๖๖5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขุนศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวราพีง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพีง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 0๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 0๒๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพิมลราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 0๒7๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๒ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 0171

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ท่าน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 4445

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้แหล่งสารนิเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารด ชัยรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใน อบต. ไทรม้อ อบต. บางบัวทอง อบต. บางม่วง อบต. เสาธงหิน อบต. บางกร่าง อบต. บางรักพัฒนา อบต. ราษฎร์นิยม อบต. บางเลน อบต. ศาลากลาง อบต. คลองข่อย อบต. บางไผ่ อบต. ปลายบาง อบต. คลองพระอุดม อบต. อ้อมเกร็ด อบต. บางใหญ่ และ อบต. เถาะเกร็ด สังกัดกองราชการส่วนตำบล ตอบแบบสัมภาษณ์การใช้แหล่งสารนิเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2544

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรำพึง กลิ่นชั้น ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยัง อบต. ในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลากรณ์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644 โทรสาร. 258-4119

รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง

1. องค์การบริหารส่วนตำบลไทรมา
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางม่วง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิงหิน
5. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกว้าง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักพัฒนา
7. องค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยม
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเลน
9. องค์การบริหารส่วนตำบลศาลากลาง
10. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองข่อย
11. องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่
12. องค์การบริหารส่วนตำบลปลายบาง
13. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพระอุดม
14. องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด
15. องค์การบริหารส่วนตำบลบางใหญ่
16. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์

การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การใช้แหล่งสารสนเทศและความต้องการสารสนเทศของคณะกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- น้อยกว่า 30 ปี
 30 – 39 ปี
 40 – 49 ปี
 มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ป. 4
 ป. 6
 ม. 3 หรือเทียบเท่า
 ม. 6 หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 ธุรกิจส่วนตัว
 ค้าขาย
 รับจ้าง
 รับราชการ
 อื่นๆ

5. ตำแหน่งในคณะกรรมการบริหาร อบต.

- ประธานกรรมการบริหาร อบต.
 กรรมการบริหาร อบต.
 เลขานุการคณะกรรมการบริหาร อบต.

6. ระดับชั้นของ อบต.

- ระดับชั้นที่ 1 - 2
 ระดับชั้นที่ 3 - 5

ตอนที่ 2 สภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศในที่ทำกาาร อบต.

1. อุปกรณ์สำนักงาน

โทรศัพท์ จำนวน.....เครื่อง

โทรสาร จำนวน.....เครื่อง

2. การบอกรับเป็นสมาชิกสื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือพิมพ์ จำนวน..... ชื่อเรื่อง

ได้แก่.....

วารสารหรือนิตยสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน..... ชื่อเรื่อง

ได้แก่

3. ระบบการจัดเก็บหนังสือหรือเอกสารเป็นอย่างไรบ้าง

.....

4. คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายสารสนเทศ

มี จำนวน..... เครื่อง เชื่อมต่อกับ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP)

กรมการปกครอง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ไม่มี

5. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีเครื่องขับซีดีรอม (CD-ROM Drive) หรือไม่

มี จำนวนเครื่อง

ไม่มี

6. เครื่อง Printer

มี แบบ Dot matrix จำนวนเครื่อง

Inkjet จำนวนเครื่อง

Laser จำนวนเครื่อง

ไม่มี

ตอนที่ 3 การใช้แหล่งสารสนเทศ

ในการปฏิบัติงานในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านได้ใช้แหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ ต่อไปนี้ ในระดับใด

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ไม่ได้ใช้
แหล่งสารสนเทศบุคคล					
1. ประสบการณ์ความคิดตนเอง					
2. สมาชิก อบต.					
3. ปลัด อบต.					
4. พนักงานส่วนตำบล					
5. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานการพัฒนา ชนบทระดับตำบล (คปต.)					
6. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล					
7. พัฒนาการ					
8. เกษตรตำบล					
9. ปศุสัตว์					
10. แพทย์ประจำตำบล					
11. พระภิกษุ					
12. ครู / ครูใหญ่					
13. ประชาชน					
14. ภูมิปัญญาชาวบ้าน					
15. ผู้ใหญ่บ้าน					
16. กำนัน					
17. ตำรวจ					
18. นายอำเภอ					
19. ผู้ว่าราชการจังหวัด					
20. สมาชิก อบต. ต่างพื้นที่					
แหล่งสารสนเทศสถาบัน					
1. ศูนย์ข้อมูลตำบล					
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน					
3. หอกระจายข่าว					
4. วัด					

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่ได้ใช้
<u>แหล่งสารสนเทศสถาบัน</u>					
5. ธนาคาร					
6. สถานีตำรวจ					
7. ห้องสมุดประชาชน					
8. ห้องสมุดโรงเรียน					
9. ห้องสมุดวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย					
10. สำนักงานเกษตรตำบล					
11. ที่ว่าการอำเภอ					
12. สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ					
13. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ					
14. สถาบันพระปกเกล้า					
15. กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง					
16. มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น					
17. โครงการฝึกอบรมอินเทอร์เน็ตตำบล					
18. โครงการฝึกอบรมจากกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง					
19. โครงการฝึกอบรมจากอำเภอหรือจังหวัด และส่วนราชการอื่นๆ					
20. โครงการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ					
21. โครงการฝึกอบรมจาก NGO					
22. โครงการฝึกอบรมจากภาคเอกชน					
23. การศึกษาดูงานนอกสถานที่					
<u>แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน</u>					
1. วิทยุ : รายการมอญบ้านมอญเมืองเคาะระฆังเมืองกับ กระทรวงมหาดไทย (AM/891 KHz)					
2. วิทยุ : สารนำรู้จากกรมการปกครอง (AM/891 KHz)					
3. โทรทัศน์ : รายการสายตรง อบต. (ช่อง 3)					
4. โทรทัศน์ : รัฐสภาของประชาชน (ช่อง 11)					
5. หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน					
6. นิตยสารเทศกาล					
7. นิตยสารฐานท้องถิ่น					
8. นิตยสารผู้นำท้องถิ่น					

แหล่งสารสนเทศ	ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่ได้ใช้
<u>แหล่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานราชการ</u>					
1. ข่าวส่งเสริมสภาพตำบลและ อบต.					
2. รายงานหรือเอกสารของทางราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย					
3. หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต. เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับฯ					
4. รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อบต.					
<u>แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์</u>					
1. www.dola.go.th					
2. www.moi.go.th					
3. www.siamlocal.th.org					
4. www.tambol.com					
5. www.thaitambon.com					
6. www.khonthai.com					
7. แผนที่ที่บรรจุแฟ้มข้อมูล กชช. 2ค					
8. แผนที่ที่บรรจุแฟ้มข้อมูล จปฐ.					
9. แผนที่ที่บรรจุแฟ้มข้อมูล GIS					

ตอนที่ 4 การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ

ที่ผ่านมามีท่านได้นำสารสนเทศที่ท่านได้สืบค้นจากแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ในระดับใด

การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ	ระดับการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ไม่ได้ใช้
1. เพื่อการบริหารและการจัดการ					
2. เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล					
3. เพื่อการจัดทำงบประมาณรายจ่าย					
4. เพื่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน					
5. เพื่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน					
6. เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ					
7. เพื่อการศึกษาให้ได้คุณวุฒิส่งขึ้น					
8. เพื่อการเพิ่มพูนความรู้หรือติดตามข่าวสาร					
9. เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ					
10. เพื่อเป็นวิทยากร					
11. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุมหรืออบรม หรือสัมมนา					

ตอนที่ 5 ความต้องการสารสนเทศ

ในสภาพปัจจุบันและในอนาคตที่ท่านดำรงตำแหน่งนี้ ท่านคิดว่าท่านมีความต้องการสารสนเทศในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ในระดับใด

เนื้อหาของสารสนเทศ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
1. สารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ					
2. สารสนเทศด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ					
3. สารสนเทศด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบล และการจัดทำงบประมาณรายจ่าย					
4. สารสนเทศด้านการคมนาคมขนส่ง					
5. สารสนเทศด้านสาธารณสุขและอนามัย					
6. สารสนเทศด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม					
7. สารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
8. สารสนเทศด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ					
9. สารสนเทศด้านเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ					
10. สารสนเทศด้านปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม					
11. สารสนเทศด้านการดำรงชีวิต (ศาสนา) หลักศีลธรรม					
12. สารสนเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม					

ตอนที่ 6 ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศ

จากการที่ท่านได้ไปใช้แหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ มาแล้ว ท่านประสบปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ ต่อไปนี้ ในระดับใด

ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด/ ไม่มีปัญหา
แหล่งสารสนเทศบุคคล					
1. ไม่กล้าถามผู้อื่น เช่น เพื่อนหรือผู้ร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา					
2. ผู้ให้สารสนเทศมีความรู้ไม่พอ					
3. ผู้ให้สารสนเทศไม่เต็มใจให้คำปรึกษา ให้ยืมหนังสือหรือให้บริการ					
4. ผู้ให้สารสนเทศไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือให้บริการ					
5. ไม่มีผู้รู้ในเรื่องนั้นๆ					
6. เกรงใจหรือเกรงกลัวอิทธิพล					
7. สารสนเทศที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ					
แหล่งสารสนเทศสถาบัน					
1. ไม่ทราบว่ามีแหล่งสารสนเทศใดที่จะใช้ได้					
2. ไม่ทราบวาสารสนเทศที่ต้องการมีอยู่ที่ใดบ้าง					
3. ไม่ทราบวิธีค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ใช้เครื่องมือช่วยค้น หรือใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น					
4. ท่านเคยไปใช้แหล่งสารสนเทศแล้ว ไม่พบสารสนเทศที่ต้องการ					
5. สารสนเทศที่ได้รับไม่ทันสมัย					
6. สารสนเทศที่ได้รับไม่สมบูรณ์					
7. สารสนเทศกระจุกกระจายไม่อยู่ในที่เดียวกัน					
8. สารสนเทศที่ต้องการมีน้อย					
9. ไม่มีเวลาในการไปใช้สารสนเทศ					
10. อยู่ไกลจากแหล่งสารสนเทศ					
11. เสียค่าใช้จ่ายสูงในการสืบค้น					
12. ใช้เวลามากในการค้นหาสารสนเทศ					
13. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ					
14. ไม่มีความรู้เรื่องแหล่งสารสนเทศ					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวรำพึง กลิ่นชื่น
วันเดือนปีเกิด	5 พฤษภาคม 2514
สถานที่เกิด	นนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	25 หมู่ 7 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	บรรณารักษ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 6/999 ถนนพหลโยธิน 52 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนปากเกร็ด
พ.ศ. 2537	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2445	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ